

T.C.

**DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
(Program Geliştirme Daire Başkanlığı)**

İHTİSAS EĞİTİM PROGRAMI

ANKARA

2017

**Bu eğitim programının ihtisas eğitiminde uygulanması,
17.10.2017 tarihli ve E.91321 sayılı Makam onayı ile uygun görülmüştür.**

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN HAZIRLANMASINDA TEMEL ALINAN İLKELER.....	5
PROGRAMIN GENEL UYGULAMA ESASLARI.....	5
UYGULAMA ALANI ESASLARI	6
REHBERLİK UYGULAMASI USÛL VE ESASLARI	7
BİTİRME TEZİ USÛL VE ESASLARI.....	8
HUTBE-VAAZ VE MÛTALAA HAZIRLAMA USÛL VE ESASLARI	10
I. İHTİSAS HAZIRLIK PROGRAMI.....	11
GİRİŞ.....	11
1. PROGRAMIN YAPISI	11
2. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI	11
3. İHTİSAS HAZIRLIK PROGRAMI UYGULAMA ESASLARI	12
4. PROGRAM TABLOSU (ALANLAR, DERSLER VE DÖNEMLER).....	14
5. İHTİSAS HAZIRLIK PROGRAMI ALANLARI.....	15
I. DİL BİLGİSİ.....	15
II. OKUMA-ANLAMA	35
III. YAZILI-SÖZLÜ ANLATIM	61
IV. ÇEVİRİ.....	77
II. İHTİSAS EĞİTİM PROGRAMI	80
1. PROGRAMIN AMACI.....	80
2. PROGRAMIN YAPISI	80
3. PROGRAMIN KAZANIMLARI	80
4. KLASİK METİNLERİ OKUMA ESASLARI.....	81
5. PROGRAM TABLOSU (ALANLAR, DERSLER VE DÖNEMLER).....	82
6. İHTİSAS EĞİTİM PROGRAMI ALANLARI.....	84
A. KUR'AN-I KERİM	84
B. TEFSİR.....	95
1. TEFSİR TARİHİ VE USÛLÜ	95
2. TEFSİR KLASİK METİN.....	100
3. GÜNCEL TEFSİR PROBLEMLERİ.....	110
C. HADİS.....	113
1. HADİS TARİHİ VE USÛLÜ.....	113
2. HADİS TAHLİL VE TENKİT	118

3.	HADİS ANLAM VE YORUM	121
4.	HADİS KLASİK METİN.....	123
5.	GÜNCEL HADİS PROBLEMLERİ.....	133
D.	FIKİH	135
1.	FIKİH İLMİNE GİRİŞ	137
2.	FIKİH USÛLÜ	140
3.	FIKİH MUKAYESELİ METİNLER.....	146
4.	AHVAL-İ ŞAHSİYYE.....	150
5.	FERÂİZ	155
6.	FETVA USÛLÜ	157
7.	FIKİH KÜLLÎ KAİDELER	159
8.	GÜNCEL FIKİH MESELELERİ	161
9.	FIKİH KLASİK METİN	164
E.	İSLAM DÜŞÜNCESİ	176
1.	ELEŞTİREL DÜŞÜNCE VE MANTIK.....	176
2.	AKAİD-KELAM.....	179
3.	TASAVVUF	184
4.	YAŞAYAN DÜNYA DİNLERİ	188
5.	İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ	192
6.	İSLAM DÜŞÜNCE TARİHİ	195
F.	UYGULAMA	198
1.	DİN HİZMETLERİ-I.....	198
2.	DİN HİZMETLERİ-II	200
3.	DİN HİZMETLERİ YÖNETİM VE MEVZUATI.....	201
EK		203

PROGRAMIN HAZIRLANMASINDA TEMEL ALINAN İLKELER

1. İhtisas hazırlık bölümünde kursiyerlerin Arapça'yı bütün yönleriyle öğrenmeleri; İhtisas Eğitim bölümünde ise Temel İslam Bilimleri alanında tutarlı ve bütüncül bir bakış açısı kazanmaları amaçlanmıştır.
2. Programın öğrenme alanları yapılandırılırken ilimlerin iç hiyerarşik yapısını sağlamak ve öğrenmeyi kolaylaştırmak amacıyla; tarih, usûl, anlama, yorumlama ve problem çözme şeklinde sistematik bir yol izlenmiştir.
3. Kursiyerlerin bilgileri ezberleyerek, edilgen bir biçimde öğrenmeye çalışmaları yerine, öğrenme-öğretme sürecine aktif olarak katılmaları benimsenmiştir.
4. Programda kursiyerlerin edindikleri bilgi ve becerileri güncelleştirmeleri öngörülmüştür.
5. Programda kursiyerin din görevliliği hizmetini en güzel şekilde yapabilmesini sağlayacak temel becerileri kazanması amaçlanmıştır.
6. Ölçme ve değerlendirme sürecinin mümkün olduğunca objektif olması için, öğrenme alanlarının genel kazanımları ve ünite açıklamaları, yararlanılabilecek kaynaklar ve ilgili açıklamaların çerçeve halinde verilmesi metodu benimsenmiştir.

PROGRAMIN GENEL UYGULAMA ESASLARI

1. İhtisas eğitimine yeni başlayan kursiyerlerin program başlangıcında yaşayabilecekleri oryantasyon sorununun giderilmesine yönelik tedbirler alınmalıdır.
2. Kursiyerler her dönem başında işlenecek dersle ilgili dersin hedefleri, içeriği ve uygulama esaslarına yönelik bilgilendirilmelidir.
3. İhtisas merkezlerinde eğitim süreçlerinin aynı zaman diliminde gerçekleştirilmesi sağlanmalıdır.
4. Klasik metin derslerinde kursiyerlerin Türkçe'ye aynen tercüme yapma yerine okunan metinden çıkarımlarda bulunma ve metindeki olgu ve düşünceleri ayırt etme becerilerinin geliştirilmesine dikkat edilmelidir.
5. Her kursiyer programda yer alan usul ve esaslar çerçevesinde bitirme tezi, vaaz-hutbe ve mutaala hazırlamakla sorumlu olup buna yönelik idare tarafından gerekli takip ve koordinasyon sağlanmalıdır.
6. Kursiyerlerin ilgi ve dikkatleri canlı tutulmalıdır.
7. Program, verilecek ödev ve etkinliklerle desteklenmelidir.
8. Derslerden etkin ve verimli bir şekilde istifade edilebilmesi için eğitim görevlileri yardımcı kaynaklardan da faydalanarak derse hazırlanmalıdır.
9. İlgi, ihtiyaç ve beklentiye göre program kapsamında tespit edilen temel ve yardımcı kaynaklardan yararlanmanın yanı sıra, eğitim görevlisi tarafından ek materyaller geliştirilmelidir.
10. Kursiyerlerin derse daha etkin katılımı sağlanmalı ve bu konuda eğitim görevlisi tarafından kursiyerler cesaretlendirilmelidir.
11. Derslerin daha etkin ve verimli geçmesi için görsel, işitsel ve yazılı materyallerden yararlanılmalıdır.

12. Eğitim görevlisi tarafından kursiyerlerin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri tespit edilmeli, uygun öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanımı ve öğretim ortamının bu çerçevede düzenlenmesi sağlanmalıdır.
13. Derslerin işlenişinde konunun yapısına göre eğitim görevlisi tarafından farklı eğitim-öğretim yöntemlerinden yararlanılmalıdır.
14. Programın uygulanması sırasında konuların özelliğine göre uzman kişilerden yararlanılmalıdır.
15. Bazı alanlarla ilgili ihtiyaç duyulması halinde takviye eğitici etkinliklere yer verilmelidir.
16. İhtisas kursiyerlerinin metin (hutbe, vaaz, mütalaa vb.) üretmelerine yönelik gerekli tedbirler alınmalıdır. Bu anlamda farklı dilde olması dahil ilmi bir derginin çıkarılması veya yazarlık okulu gibi uygulamalar üzerinde yoğunlaşılmalı, yazarlık okulu ile kursiyerlerin metin üretme hususunda motive edilmeleri sağlanmalıdır.
17. Kursiyerlerin programda Arapça ile ilgili yer verilen bütün alanlarda tespit edilen bilgi ve becerilere İhtisas hazırlık bölümünde ulaşılmış olmaları sağlanmalıdır.
18. İhtisas bölümünde Arapça bir amaç olmaktan çıkarılarak bir araç halinde kullanılmalıdır.
19. Kursiyerlerle ilgili gelişim süreçlerinin tespit edildiği dosyalar tutulmalıdır.
20. Alanlar arasında konuların işlenmesinde eş zamanlılık esas olmalıdır.
21. Programda yer alan bütün alanlarda elde edilmiş bilgilerin beceri haline getirilmesine yönelik ara sınavlar ve rehberlik çalışmaları gibi etkinliklere yer verilmelidir.
22. Öğrenmenin bütün aşamalarında uygun ölçme ve değerlendirme yöntemlerine yer verilmelidir.
23. Dersler blok halinde 90 dakikadan, ders araları ise 20 dakikadan oluşacak şekilde planlanmalıdır.
24. Dönem sonu ve bitirme sınavları Hizmet İçi Eğitim Yönetmeliğinde belirlenen hükümlere göre gerçekleştirilmelidir.

UYGULAMA ALANI ESASLARI

1. Uygulama alanı programda yer verilen alanlara yönelik kazanımlar başta olmak üzere kursiyerlerin Arapça dil becerileri ve temel İslam bilimleri ile ilgili bilgi ve becerilerini geliştirme ve pekiştirmeye katkı sağlayacak şekilde işlenmelidir.
2. Uygulama alanı bizzat eğitim görevlisi tarafından veya gözetiminde gerçekleştirilmelidir.
3. Uygulama alanının etkin ve verimli geçmesi için gerek eğitim merkezi idaresi gerekse eğitim görevlisi tarafından gerekli planlamalar ve hazırlıklar yapılmalıdır.
4. Uygulama alanının kursiyeri usandırmadan interaktif bir şekilde işlenmesine yönelik tedbirler alınmalıdır.
5. Din Hizmetleri Yönetim ve Mevzuatı dersine alanında uzman kişiler görevlendirilmelidir. Bununla birlikte bu dersler konferanslar şeklinde de işlenebilir ve haftalık ders programları arasında takdim tehir yapılabilir.
6. Din Hizmetleri-I dersinin ölçme ve değerlendirmesi kursiyerin hutbe ve vaaz metnini hazırlaması; Din Hizmetleri-II dersinin ölçme ve değerlendirmesi ise hutbe ve vaaz metinlerinin sunumu ve mütalaa

metninin değerlendirilmesi şeklinde uygulamalı ölçme aracıyla Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğünce hazırlanacak değerlendirme formları çerçevesinde mahallinde yapılır.

7. Din Hizmetleri Yönetim ve Mevzuatı dersinin ölçme ve değerlendirmesi uygulamalı ölçme aracıyla Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğünce hazırlanacak değerlendirme formları çerçevesinde mahallinde yapılır.
8. Uygulama alanı, öncelikle işlenen konuların pekiştirilmesini, mütalaa edilmesini ve tartışılmasını sağlamak üzere yapılandırılmalı; programda yer alan ve zamanında yetiştirilemeyen konuların işlendiği zamanlara dönüştürülmemelidir. Bu derslerde konular gerek bizzat kursiyerler tarafından gerekse alanında uzman bir ilim adamının eğitim ortamına davet edilmesi, bir kitabın, gündemdeki bir dini meselenin tartışılması vb. çerçevede işlenmelidir.
9. Bilgi Tecrübe Paylaşımı ve Sosyal Etkinlik dersi kapsamında kursiyerlerin bilgi, görgü, özgüven ve iletişim becerilerinin gelişimlerine katkı sağlamak üzere sosyal sorumluluk bilinci, kişisel gelişim, kurumsal aidiyet, iletişim vb. konularda konferans, seminer, belgesel, gezi vb. amaçlı etkinlikler düzenlenir. Söz konusu kültürel etkinliklerin koordinasyonu ile ilgili bir eğitim görevlisi görevlendirilmelidir.
10. Bilgi Tecrübe Paylaşımı ve Sosyal Etkinlik dersi kapsamında bütün kursiyerlerin katılımı ile iki haftada bir celse-i meftuha programları düzenlenmelidir.

REHBERLİK UYGULAMASI USÛL VE ESASLARI

Tanım:

İhtisas eğitimi süresince kursiyerin her türlü ilmi, akademik, kişisel ve sosyal gelişimine katkı sağlamak üzere bir eğitim görevlisinin rehberlik etme hizmetini ifade eder.

Hedef:

- ✓ Kursiyerin ihtisas eğitiminden en üst seviyede istifade etmesini sağlamak,
- ✓ Kursiyerin rehber eğitim görevlisinin ilmi kişiliğinin yanı sıra tecrübesinden de yararlanmasını sağlamak.

Rehber Eğitim Görevlisinin Görevleri

- ✓ Kursiyerlerle eğitim görevlileri ve idare arasındaki iletişimin sağlıklı bir biçimde yürütmesine yardımcı olur.
- ✓ Kursiyerin ihtisas eğitim sürecine kolaylıkla intibak etmesine rehberlik eder.
- ✓ Uygulanmakta olan eğitim programlarının kursiyerler tarafından içselleştirilmesine rehberlik yapar.
- ✓ Eğitimi olumsuz etkileyebilecek psikolojik ve çevresel engellerin aşılmasına katkı sağlar.

- ✓ Gün boyu devam eden yoğun eğitim-öğretim sürecinden sonra kursiyerin moral ve motivasyonunu artırıcı çalışmalar yapar.
- ✓ Kursiyerin eğitim-öğretim sürecini takip eder.
- ✓ Hutbe, vaaz ve mütalaa konularının belirlenmesi ve yazımı sürecine rehberlik eder.
- ✓ Hazırlanan hutbe, vaaz ve mütalaaları zamanında teslim alır ve değerlendirir.
- ✓ Rehber eğitim görevlisi yapmış olduğu çalışmalarda idareye karşı sorumludur.
- ✓ Rehber eğitim görevlisi kursiyerin ödevlerini zamanında yapmasını sağlar.

Uygulama Esasları

1. Rehber eğitim görevlisi görevlendirmelerinde Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü, kursiyerlerin dengeli bir şekilde dağıtımını gözetir.
2. Rehberlik hizmetleri, Dini Yüksek İhtisas Merkezi idaresi tarafından önceden belirlenen takvim çerçevesinde rehber eğitim görevlisi tarafından yerine getirilir.
3. İhtisas eğitiminin birinci haftasında rehber eğitim görevlisi belirlenir. Belirlenen rehber eğitim görevlisi aksi bir durum olmadıkça kendisine verilen kursiyerlere yönelik ihtisas eğitim süresince rehberlik hizmetini yürütür.
4. İdare tarafından gerekli görüldüğü takdirde rehber eğitim görevlisi değiştirilebilir.

BITİRME TEZİ USÛL VE ESASLARI

Tanım:

Bitirme tezi, sorun odaklılıktan ziyade kursiyerin bilgiyi nerede bulacağını ve nasıl aktaracağını ortaya koyan, metin inşa etme becerisini geliştiren bir çerçevede; dini bir konu, tahkik, önemli bir şahsiyet veya olgu tasviri ile ilgili bilimsel araştırma yöntem ve tekniklerine uygun, akademik etik kuralları çerçevesinde hazırlanmış özgün bir çalışmayı ifade eder.

Hedef:

Bitirme tezi ile;

- ✓ Kursiyerlerin ihtisas eğitimi sürecinde elde etmiş oldukları bilgi ve becerilerden hareketle bilimsel araştırma usûl ve esaslarına uygun, bir konu ile ilgili düşüncelerini yapmış oldukları detaylı araştırmalar neticesinde yazılı bir şekilde ortaya koymalarını temin etmek,
- ✓ Kursiyerlerin dini bilgi üretmelerini sağlamak,
- ✓ Kursiyerlerin akademik ilgi ve iştiaklarını artırmak ve yazma becerilerini geliştirmek,
- ✓ Kursiyerin bilimsel kapasitesini artırmak ve ilmi birikimini görünür hale getirmek,
- ✓ Bir danışman rehberliğinde disiplinli çalışma alışkanlığı kazandırmak,

- ✓ Düşüncelerini elde ettiği veriler doğrultusunda temellendirebilmesi, sistematik bir halde ifade edebilmesi ve bunları savunabilme özgüvenini geliştirmesi hedeflenmektedir.

Usûl ve Esaslar:

1. Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürünün teklifi, Başkanlığın onayı ile bitirme tezlerini tespit etmek ve süreci takip etmek üzere Bitirme Tezi Tespit ve Takip Komisyonları kurulur.
2. Bitirme Tezi Tespit Komisyonu; Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürünün başkanlığında tüm danışman eğitim görevlilerinden oluşur.
3. Bitirme Tezi Takip Komisyonu, Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü başkanlığında ilgili alanın danışmanlarından oluşur.
4. Bitirme tezi sürecini takip etmek, bir sonraki toplantıya kadar yapılacaklarla ilgili görüş alış-verişinde bulunmak üzere takip komisyonu her üç ayda bir toplanır.
5. Takip komisyonları; bitirme tezleri ile ilgili değerlendirmelerini dönem sonunu takip eden hafta içerisinde gerçekleştirirler.
6. Kursiyerler hazırlayacakları bitirme tezleri ile ilgili en az üç konu başlığını yazılı olarak İhtisas Eğitim Programının birinci döneminin sonuna kadar Müdürlüğe teslim ederler.
7. İkinci dönemin birinci haftasında toplanacak Bitirme Tezi Tespit Komisyonu tarafından konu belirlenerek danışman ataması müdürlükçe yapılır. Oluşturulacak kesin liste en geç bir hafta içerisinde bilgi amaçlı Başkanlığa gönderilir. Aynı usulle belirlenen konu bir defaya mahsus olmak üzere değiştirilebilir.
8. Danışman görevlendirmelerinde Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürü, kursiyerlerin dengeli bir şekilde dağıtımını gözetir.
9. Danışman, sorumlu olduğu kursiyerlerle ayda en az bir defa bir araya gelerek tezin hazırlanmasına rehberlik eder.
10. Bitirme tezi en geç İhtisas Eğitim Programı altıncı dönemin sonunda idareye teslim edilir.
11. Tez Takip Komisyonu tarafından bitirme tezi değerlendirilir ve karar oy çokluğuyla verilir. Eşit olması durumunda komisyon başkanının kararı belirleyici olur. Bitirme tezinin yeterli bulunmaması durumunda bir ay ek süre verilir.
12. Müdürlük arşivine kaydedilmek üzere tezlerin son hali basılı iki nüsha ve CD şeklinde müdürlüğe teslim edilir. Müdürlük istenmesi halinde tezin son şeklini EHYS programına yükler.
13. Konu ile ilgili bütün iş ve işlemler resmi yazışmalarla kayıt altına alınır.
14. Bitirme tezinin hazırlanmasında Diyanet İlmi Derginin yazım usûl ve esasları gözetilir.

HUTBE-VAAZ VE MÜTALAA HAZIRLAMA USÛL VE ESASLARI

Tanım:

Mütalaa, kursiyerin dini hayatı ilgilendiren bir konu ile ilgili İslam dininin temel bilgi kaynakları, metodolojisi, tarihi tecrübesi ile güncel talep ve ihtiyaçları dikkate alarak fetva usûl ve stratejisi çerçevesinde kapsamlı bir metin oluşturmaktır.

Hedef:

Hutbe-Vaaz ve Mütalaa hazırlama ile;

- ✓ Kursiyerlerin eğitim süresince edindikleri teorik bilgilerini sistematik bir bütünlük içerisinde pratiğe aktarma ve güncel hayatla ilişkilendirme yeteneklerini geliştirmek,
- ✓ Kursiyerlerin vaaz ve irşad hizmetlerinde yazılı metin oluşturma yeterliklerini geliştirmek,
- ✓ Türkçe'yi etkin kullanabilme becerilerini arttırmak,
- ✓ Temel İslâmi kaynaklardan yararlanabilme ve bunları etkin kullanma becerisini geliştirmek,
- ✓ Din hizmetleri alanında kurumsal kapasitenin gelişmesine katkı sağlamak,
- ✓ Kursiyerlerin İslam dininin temel bilgi kaynaklarını, metodolojisini ve tarihi tecrübesini kullanarak güncel talep ve ihtiyaçları da dikkate alarak dini soruları cevaplandırma, dini konularda karar verme ve görüş bildirme yeteneklerini geliştirmek hedeflenmektedir.

Usûl ve Esaslar:

1. Kursiyer, belirlenen rehber eğitim görevlisi gözetiminde hutbe-vaaz ve mütalaa hazırlar.
2. İhtisas Eğitim Programının birinci döneminde hutbe, vaaz ve mütalaa konuları rehber eğitim görevlisi ve kursiyer tarafından belirlenir.
3. Hutbe-vaaz hazırlanırken Başkanlığımız "Vaaz Kılavuzu" ve Dış Genelgenin ilgili maddeleri esas alınır.
4. Mütalaa hazırlanırken Din İşleri Yüksek Kurulu'nun Ek'te yer alan örnek mütalaalarından yararlanır.
5. Hazırlanan hutbe, vaaz ve mütalaalar dördüncü dönem sonunda rehber eğitim görevlisine teslim edilir.
6. Her kursiyer tarafından ihtisas eğitim süresince bir hutbe, bir vaaz ve bir mütalaa hazırlanır. Kabul edilen hutbe ve vaazların müftülükçe koordine halinde uygulaması yapılır.
7. Kursiyerler, hazırlık dönemi hariç ihtisas eğitimi süresince en az üç defa hutbe veya vaaz uygulaması gerçekleştirirler.
8. Rehber eğitim görevlisi tarafından kabul edilen hutbe-vaaz ve mütalaalar müdürlükçe arşivlenir.
9. Müdürlükçe hutbelerin bir nüshası hutbe komisyonlarında değerlendirilmek üzere İl Müftülüğüne gönderilir.

I. İHTİSAS HAZIRLIK PROGRAMI

GİRİŞ

Kur'an'ın dili olan Arapça, başta ülkemiz olmak üzere Müslümanlar için ayrı bir öneme sahiptir. Bu bağlamda, Diyanet İşleri Başkanlığı da personelinin İslam dininin temel kaynaklarından yararlanarak görev alanlarının gerektirdiği hizmeti etkin yapabilmeleri amacıyla Arapça öğretimine ayrı bir önem vermiş ve Başkanlığa bağlı Dini Yüksek İhtisas Merkezlerinde Arapça Öğretim Programı başlatılmıştır.

Ancak mevcut programla ilgili uygulayıcı ve kursiyerlerden gelen geri bildirimler, alanda yapılan program takip ve değerlendirme çalışmalarında elde edilen bulgular dikkate alınarak değişen ve gelişen şartlara cevap verecek şekilde programı güncelleme ihtiyacı doğmuştur.

Bu ihtiyaca binaen Arapça öğretimindeki tarihsel miras, öğretimde karşılaşılan problemler ve bunların çözümüne yönelik yapılmış bilimsel araştırmalar, alan uzmanları, program geliştirme uzmanları, ilgili yönetici ve uygulayıcılar ile daha önceki kurslarda öğrenim görmüş kursiyerlerin görüş ve değerlendirmeleri alınarak Arapça Öğretim Programı güncellenmiş ve ismi İhtisas Eğitim Programının bütünlüğü dikkate alınarak İhtisas Hazırlık Programı şeklinde değiştirilmiştir.

1. PROGRAMIN YAPISI

İhtisas Hazırlık Programı 11'er haftalık 4 dönemden oluşmaktadır. Dönemler haftada 36 saat olarak planlanmış olup, toplam 1584 saat ders öngörülmüştür.

Program;

1. Dil Bilgisi
2. Okuma-Anlama
3. Yazılı-Sözlü Anlatım
4. Çeviri
5. Uygulama

olmak üzere toplam 4 temel alan ve bu alanlarda elde edilmiş kazanımların kursiyerlerde beceri haline gelmesine katkı sağlayacak Uygulama alanından oluşmaktadır. Her alan farklı alt dallar (dersler) şeklinde programa yerleştirilmiştir.

2. PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Program kursiyerleri;

1. Klasik ve modern Arapça metinleri okuyabilen, anlayabilen ve yorumlayabilen,
2. Ana hatları ile dinlediğini anlayacak, anladığını ifade edecek düzeyde sözlü/yazılı Arapça bilgi ve becerisine sahip olan,

3. Ana hatları ile dinlediğini anlayacak, anladığını ifade edecek düzeyde sözlü/yazılı Arapça bilgi ve becerisine sahip olan,
4. Arapça'yı konuşma ve yazma kurallarına uygun olarak bilinçli, doğru ve özenli kullanan,
5. Başta Kur'ân-ı Kerîm olmak üzere, İslam bilimleri ile ilgili temel kaynakları ve güncel çalışmaları kullanabilme becerisine sahip,
6. Arap dilini kendi terimleri ve özgün yöntemleri ile kavrayan bireyler hâline getirmeyi amaçlamaktadır.

3. İHTİSAS HAZIRLIK PROGRAMI UYGULAMA ESASLARI

1. Konular işlenirken basitten karmaşığa, somuttan soyuta doğru bir sıra takip edilmelidir.
2. Sınıf mevcudunun ideal dil öğretimi kriterlerine uygun olmasına dikkat edilmelidir.
3. Program uygulanırken kursiyerlerin hazırbulunuşlukları dikkate alınmalı, konuların anlatımı kursiyerlerin seviyelerine göre ayarlanmalıdır.
4. Programda olabildiğince uygulamaya öncelik verilmelidir.
5. Kursiyerler tarafından yapılan hatalar eğitim görevlisi tarafından anında düzeltilerek hataların kursiyerlerde kalıcı hale gelmesi engellenmelidir.
6. Konuların özelliklerine uygun öğretim materyallerinden (VCD, DVD, internet, gazete, dergi, TV yayınları, sözlük vb. yazılı, görsel ve işitsel yayınlar) faydalanılmalıdır.
7. Kursiyerlere sözlük kullanım becerisi kazandırılmalı ve sözlük kullanımı alışkanlık haline getirilmelidir.
8. Eğitim ortamı, kursiyerleri dili kullanmaya zorlayacak şekilde düzenlenmelidir. Bu kapsamda eğitim ortamında yer alan panoların ve diğer uygun mekanların şiir, hikaye, makale, gazete kopyeleri, atasözü, deyim gibi Arapça afişlerle donatılması ve bunların periyodik olarak güncellenmesi sağlanmalıdır.
9. Temel dil becerilerine hizmet etmesi amacıyla Arapça dergi, gazete, karikatür ve hikâye gibi materyallerin eğitim ortamında bulunması sağlanmalıdır.
10. Kursiyerlerin dinlenme zamanlarını değerlendirebilmeleri amacıyla imkanlar ölçüsünde Arapça çizgi filmler, videolar, testler, hikâye metinleri, bulmacalar, kelime kartları gibi enstrümanların yer aldığı basit dil laboratuvarları oluşturulmalıdır.
11. Hazırlık dönemi başında yeni gelen kursiyerlere programın yapısı, uygulama esasları, hedef ve kazanımları, eğitim süreci, sınavlar, hak ve sorumluluklar vb. konularda intibak eğitimi verilmelidir.
12. Kursiyer ile eğitim görevlisi arasındaki iletişimi güçlendirmek, kursiyerin eğitim görevlisinin bilgi ve tecrübesinden daha fazla faydalanmasını sağlamak, alanlarla ilgili elde edilen bilgilerin beceri haline gelmesini temin etmek amacıyla kursiyerler küçük çalışma grupları halinde eğitim görevlilerine dağıtılmalıdır.
13. Hazırlık dönemindeki Uygulama alanı rehberlik ve danışmanlık şeklinde temellendirilmelidir.

14. Ders Uygulamalarının bir günü Dil Bilgisi (Sarf-Nahiv), diğer günü ise ihtiyaca göre Okuma-Anlama (Metin Çözümleme, Belagat, Kur'an Meali) ile Sözlü-Yazılı Anlatım/Çeviri derslerine ayrılmalıdır.
15. Uygulama alanının haftalık iki kredisinde gramer tahlili etkinliklerine yer verilmelidir. Tahlil yapılacak kısımlar ilgili dönemdeki metinlerden seçilmelidir.
16. Uygulama alanının Sözlü-Yazılı Anlatım ile Çeviri derslerine ayrılan saatlerde kursiyerlerin yoğun bir şekilde alıştıırma yapmaları sağlanmalıdır.

4. PROGRAM TABLOSU (ALANLAR, DERSLER VE DÖNEMLER)

	ALANLAR	1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM	4.DÖNEM	TOPLAM
1.	DİLBİLGİSİ	Sarf-I 6x11= 66	Sarf-II 4x11= 44	Sarf-III 2x11= 22	---	132
		Nahiv-I 8x11= 88	Nahiv-II 6x11= 66	Nahiv-III 4x11= 44	Nahiv-IV 4x11= 44	242
2.	OKUMA ANLAMA	Metin Çözümlemesi-I 6x11= 66	Metin Çözümlemesi-II 6x11= 66	Metin Çözümlemesi-III 6x11= 66	Metin Çözümlemesi-IV 6x11= 66	264
			Belağat-I 4x11= 44	Belağat-II 6x11= 66	Belağat-III 2x11= 22	132
		Kur'ân Meâli-I 2x11= 22	Kur'ân Meâli-II 4x11= 44	Kur'ân Meâli-III 2x11= 22	Kur'ân Meâli-IV 8x11= 88	176
3	YAZILI- SÖZLÜ ANLATIM	Sözlü Anlatım-I 6x11= 66	Sözlü Anlatım-II 4x11= 44	Sözlü Anlatım-III 6x11=66	Sözlü Anlatım-IV 6x11=66	242
		Yazılı Anlatım-I 2x11= 22	Yazılı Anlatım-II 2x11= 22	Yazılı Anlatım-III 2x11= 22	Yazılı Anlatım-IV 2x11= 22	88
4	ÇEVİRİ	---	---	Çeviri-I 2x11= 22	Çeviri-II 2x11= 22	44
5	UYGULAMA	Ders Uygulamaları (Dil Bilgisi Okuma-Anlama Sözlü-Yazılı Anlatım/Çeviri) 4x11= 44	Ders Uygulamaları (Dil Bilgisi Okuma-Anlama Sözlü-Yazılı Anlatım/Çeviri) 4x11= 44	Ders Uygulamaları (Dil Bilgisi Okuma-Anlama Sözlü-Yazılı Anlatım/Çeviri) 4x11= 44	Ders Uygulamaları (Dil Bilgisi Okuma-Anlama Sözlü-Yazılı Anlatım/Çeviri) 4x11= 44	264
		Rehberlik Faaliyetleri 2x11= 22	Rehberlik Faaliyetleri 2x11= 22	Rehberlik Faaliyetleri 2x11= 22	Rehberlik Faaliyetleri 2x11= 22	
HAFTALIK KREDİ		36	36	36	36	1584

5. İHTİSAS HAZIRLIK PROGRAMI ALANLARI

I. DİL BİLGİSİ

DİLBİLGİSİ ALANININ ÖĞRETİM ESASLARI

1. Sarf ve Nahiv bilgisi derslerinin öğretiminde olabildiğince uygulama yapılmalıdır.
2. Sarf dersinde kelime çekimlerinin kursiyerlerde zihin karışıklığına sebebiyet vermeden yapılabilmesi için anlamlı ezberler yaptırılmalıdır.
3. Nahiv konularında bilgi aktarımından ziyade konuların anlamlandırılması esas alınmalıdır.
4. Nahiv konularının dil ve anlam bakımından kattığı zenginlik üzerinde durulmalıdır.
5. Kuralların istisnaları varsa, kurallarla birlikte örnek verilerek öğretilmelidir.
6. Konular işlenirken ezberlemekten ziyade kavramayı gerçekleştirmek için gerekli yerlerde Türkçe kelime bilgisiyle karşılaştırmalar yapılmalıdır.
7. Ara sınavlarda kursiyerlerin zayıf oldukları ortak noktalar tespit edilerek mümkün olduğunca kursiyerlerle birlikte bu hususlar değerlendirilmelidir.

A. SARF DERSİ KAZANIMLARI, İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

1. SARF DERSİ KAZANIMLARI

- a. Arapça eğitiminde Sarf bilgisinin önemini kavrar.
- b. Emsile-i muhtelif ve emsile-i muttarideyi bilir.
- c. Sülasi mücerred, sülasi mezid, rubai mücerred ve mezid bâbları özellikleriyle birlikte tanır ve karşılaştığı sülasi fiillerin hangi bablardan geldiğini bilir.
- d. Verilen bir yapıyı başka bir yapıya dönüştürebilir.
- e. İsim, fiil ve harflerin çeşitleri ve özelliklerini bilir.
- f. Mazi fiili muzariye, malum fiili meçhule, lazım fiili müteaddiye çevirir.
- g. Mezid kalıba çevrilen fiilin kazanmış olduğu anlam farklılıklarını bilir.
- h. İ'lal kuralları çerçevesinde fiillerin köklerinde çekim sırasında meydana gelen değişimleri fark eder.

2. SARF-I (I. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Sarf ilmine giriş	1. DİA, Sarf maddesi. 2. Erkan Avcı, Arap Gramerine Giriş-1 Sarf, Elif Yayınları, İstanbul 2004. 3. Hüseyin Günday-Şener Şahin, Arapça Dilbilgisi (Sarf Bilgisi), Alfa Yayınları, İstanbul 2001.
	2	Emsile-i muhtelif	Mecmûatü's-Sarf (Emsile), s. 8-10.
	2	Emsile-i muhtelif	Mecmûatü's-Sarf (Emsile), s. 8-10.
2	2	Emsile-i muttaride: Mazi, muzari, masdar gayr-ı mîmî	Mecmûatü's-Sarf (Emsile), s. 10-16.
	2	Emsile-i muttaride: İsm-i fâil, ism-i mef'ûl; cahd-ı mutlak ve mustağrak, nefy-i hâl ve istikbal, emir ve nehiy	Mecmûatü's-Sarf (Emsile), s. 16-41.
	2	Emsile-i muttaride: İsm-i zaman ve mekân, masdar mîmî, ism-i âlet, masdar merre ve nev', ism-i tasğir, ism-i mensûb, mübalağalı ism-i fâil, ism-i tafdîl, taaccub fiilleri	Mecmûatü's-Sarf (Emsile), s. 42-48.
3	2	Sülasi mücerred babları	Mecmûatü's-Sarf (Bina), s. 50-57.
	2	Sülasi mezid bablar: İf'âl, tef'îl, müfâale, infîâl, iftiâl babları	Mecmûatü's-Sarf (Bina), s. 58-64.
	2	Sülasi mezid bablar: İf'ilâl, tefe'ul, tefâul, istif'âl, if'îâl, if'ivvâl, if'ilâl babları	Mecmûatü's-Sarf (Bina), s. 64-74.

4	2	Rubai mücerred ve mülhakları	Mecmûatü's-Sarf (Bina), s. 74-80.
	2	Rubai mezid fih ve mülhakları	Mecmûatü's-Sarf (Bina), s. 80-90.
	2	Aksam-ı semâniye Aksam-ı seb'a: Sahih, misâl, ecvef, nakıs ve lefif	Mecmûatü's-Sarf (Bina), s. 90-95.
5	3	Uygulama: Misal, ecvef, nâkıs ve lefif fiillerin emsile-i muhtelif ve muttaride çekimleri	Mecmûatü's-Sarf (Bina), s. 90-95.
	2	Aksam-ı Seb'a: Mudâaf (idgâm) ve mehmûz	Mecmûatü's-Sarf (Bina), s. 96-100.
	1	Uygulama: Mudâaf ve mehmûz fiillerinin emsile-i muhtelif ve muttaride çekimleri	Mecmûatü's-Sarf (Bina), s. 96-100.
6	3	Genel olarak sülasi ve rubai bablar	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s.102-108.
	3	Masdarın kısımları ve yapıları	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 108-112.
7	2	Mazi, muzari fiiller ile vasıl ve kat' hemzeleri	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 112-118.
	2	Emir, nehiy, ism-i fâil, ism-i mef'ûl ve mübalağa vezinleri	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 118-122.
	2	Sahih fiillerin çekimleri: Mazi, muzari, te'kid nunu, masdar, ism-i fâil, ism-i mef'ûl, emir ve nehiy	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 122-128.
8	2	Sahih fiiller: Rubâi mücerred, rubâi mezid, humâsî (tefe'ul ve tefâul bablarında ibdal), sūdasi filler	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 128-136.

	2	Lazım ve mütâaddi fiiller; mufâale, tefâul bablarının anlam özellikleri; iftial babı ile ilgili ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 136-138.
	2	Dehrace, iftiâl, tefe'ul, tefâul, if'âl ve istif'âl babların anlam özellikleri	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 140-142.
9	2	Î'lâl ve ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 142-148.
	2	Î'lâl ve ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 148-154.
	2	Î'lâl ve ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 154-158.
10	2	Î'lâl ve ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (Maksûd), s. 158-164.
	2	Î'lâl ve ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (İzzî), s. 204-218.
	2	Î'lâl ve ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (İzzî), s. 218-230.
11	2	Î'lâl ve ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (İzzî), s. 230-246.
	2	Î'lâl ve ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (İzzî), s. 246-264.
	2	Uygulama: Î'lâl ve ibdal kuralları	Mecmûatü's-Sarf (İzzî), s. 246-264.
12		DÖNEM SONU SINAVI	

3. SARF-II (II. Dönem, 4x11=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Sahih ve mu'tel fiiller	Tatbiku's-Sarfi, s. 19-26.
	2	Mücerred ve mezid bablar: Sülasi ve rubâi mücerred ile mezidler (İf'âl, tef'îl, müfâale babları)	Tatbiku's-Sarfi, s. 27-36.
2	2	Sülasi mezid bablar ve anlam özellikleri: İnfîâl, iftiâl, tefâul, tefe'ul, tefâul, if'îlâl, istif'âl, if'îâl, if'îlâl, if'ivvâl babları ve anlam özellikleri Mezid rubâi bablar ve anlam özellikleri. Geçen konularla ilgili alıştıırma ve uygulamalar	Tatbiku's-Sarfi, s. 37-43.
	2	Fiillerin zamirlere isnadı: Sahih fiiller (mücerred ve mezid çekimleriyle birlikte salim, mehmûz, muda'af)	Tatbiku's-Sarfi, s. 44-49.
3	2	Fiillerin zamirlere isnadı: Mu'tel fiiller (mücerred ve mezid çekimleriyle birlikte misal ve ecvef)	Tatbiku's-Sarfi, s. 50-53.
	2	Fiillerin zamirlere isnadı: Mu'tel fiiller (mücerred ve mezid çekimleriyle birlikte nakıs ve lefif fiiller) Alıştıırma ve uygulamalar	Tatbiku's-Sarfi, s. 53-57.
4	2	Te'kid nunu: Tanım, kapsam ve hükümleri	Tatbiku's-Sarfi, s. 58-61.
	2	Te'kid nunu: Çekimi	Tatbiku's-Sarfi, s. 61-65.

5	2	Masdarlar: Sülasi ve rubâi mücerred ile mezid fiillerin masdarları	Tatbiku's-Sarfi, s. 66-72.
	2	Masdarlar: Masdar mîmî, masdar sînâî, masdar merre ve masdar hey'e	Tatbiku's-Sarfi, s. 72-74.
6	2	Müşakkât: İsm-i fail ve mübalağa sigaları	Tatbiku's-Sarfi, s. 75-78.
	2	Müşakkât: Sıfat-ı müşebbehe, ism-i mef'ûl	Tatbiku's-Sarfi, s. 79-84.
7	2	Müşakkât: İsm-i zaman, ism-i mekân ve ism-i âlet	Tatbiku's-Sarfi, s. 84-87.
	2	Müşakkât: Alıştırmalar	Tatbiku's-Sarfi, s. 87.
8	4	Taacüb sigaları	Tatbiku's-Sarfi, s. 88-91.
9	2	İsm-i tafđil	Tatbiku's-Sarfi, s. 91-95.
	2	Sahih ve maksur isimler	Tatbiku's-Sarfi, s. 99-103.
10	2	Memdûd ve menkûs isimler	Tatbiku's-Sarfi, s. 103-108.
	2	Cem'i teksir	Tatbiku's-Sarfi, s. 109-116.
11	2	Cem'i teksir	Tatbiku's-Sarfi, s. 116-124.
	2	Sarf uygulamaları	Tatbiku's-Sarfi, s. 116-124.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

4. SARF-III (III. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	İsm-i tasğîr: Sülasi ve rubâi isimler	Tatbiku's-Sarfi, s. 125-129.
2	2	İsm-i tasğîr: Humasi isimler Terhim Alıştırmalar	Tatbiku's-Sarfi, s. 129-133.
3	2	İsm-i mensûb: İsm-i mensûb yapılırken kelimenin sonunda meydana gelen değişiklikler	Tatbiku's-Sarfi, s. 134-140.
4	2	İsm-i mensûb: İsm-i mensûb yapılırken kelimenin içinde meydana gelen değişiklikler	Tatbiku's-Sarfi, s. 140-145.
5	2	İsm-i mensûb: İsm-i mensûb yapılırken kelimenin içinde meydana gelen değişiklikler	Tatbiku's-Sarfi, s. 140-145.
6	2	İ'lâl ve ibdaller	Tatbiku's-Sarfi, s. 149-154.
7	2	İ'lâl ve ibdaller	Tatbiku's-Sarfi, s. 154-158.
8	2	İ'lâl ve ibdaller	Tatbiku's-Sarfi, s. 158-164.
9	2	İ'lâl ve ibdaller	Tatbiku's-Sarfi, s. 164-170.
10	2	İdğâm	Tatbiku's-Sarfi, s. 187-194.
11	2	Sarf uygulamaları	Tatbiku's-Sarfi, s. 187-194.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

B. YARDIMCI KAYNAKLAR

1. İbn-i Hâcib, eş-Şâfiye.
2. Abdülhak el-Câvî, Tedricü'l-Edânî (Taftâzânî'nin “Şerhu's-Sa'd alâ Tasrîfi'z-Zencânî” ile birlikte).
3. Cürcânî, eş-Şerhu's-Şerîfi'l-Cürcânî.
4. Muhammed Muhyiddin Abdülhamit, et-Tasrîf.
5. Mehmet Zihni Efendi, el-Müntehab.
6. M. Meral Çörtü, Arapça Dil Bilgisi: Sarf.
7. Ali Rıza Kaşeli, Tasrîfu'l-Ef'âl ve'l-Esmâ.
8. Ahmed b. Muhammed el-Hamlâvî, Şeze'l-Arf fi Fenni's-Sarf.
9. Dahdâh,
 - Mu'cemu Tasrîfi'l-Ef'âli'l-Arabiyye.
 - Mu'cemu Kavâidi'l-Lügati'l-Arabiyye fi Cedâvile ve Levhâtin.
10. Mustafa el-Galâyînî, Câmiu'd-Durûsü'l-Arabiyye.
11. Şaban Sadoğlu, Muvazzah Sarf İlmi, I-II.

C. NAHİV DERSİ KAZANIMLARI, İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

1. NAHİV DERSİ KAZANIMLARI

- Arapça eğitiminde Nahiv bilgisinin önemini kavrar.
- Doğru ve anlamlı cümle kuruluşunda irabın önemini kavrar.
- İsim cümlesini fiil cümlesine, fiil cümlesini isim cümlesine çevirir.
- Amil, mamul ve irab konularını bilir.
- Semai ve kıyasi amiller arasındaki farkları bilir.
- Cümle çeşitlerini, cümlenin temel ve yardımcı öğelerini bilir.
- İsim ve sıfat tamlamalarını bilir.
- Ef'al-i hamse ve esma-i hamse'yi bilir ve irabını yapar.
- Tekil isimlerin ikil ve çoğulları ile bunların cümle içerisindeki konumlarına göre uğradığı değişimleri bilir.
- Mefullerin çeşitlerini ve kurallarını bilir.

2. NAHİV-I (I. Dönem, 8x11=88)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Nahiv ilmine giriş	
	2	Amiller Lafz-î amiller Semâî amiller	Birgivî, Avâmil, s.178.
	2	Amiller Lafz-î amiller Semâî amiller	Birgivî, Avâmil, s.179.

	2	Amiller Lafz-î amiller Semâî âmiller	Birgivî, Avâmil, s.180.
2	2	Amiller Lafz-î amiller Semâî âmiller	Birgivî, Avâmil, s.181.
	2	Amiller Lafz-î amiller Semâî âmiller	Birgivî, Avâmil, s. 182.
	2	Amiller Lafz-î amiller Kıyâsî âmiller	Birgivî, Avâmil, s. 183.
	2	Amiller Lafz-î amiller Kıyâsî âmiller Manevî amiller	Birgivî, Avâmil, s. 184.
	2	Ma'mul bi'l-asâle Ma'mul merfû	Birgivî, Avâmil, s. 185.
3	2	Ma'mul mensub	Birgivî, Avâmil, s. 186.
	2	Ma'mul mecrur Ma'mul meczum	Birgivî, Avâmil, s. 187.
	2	Ma'mul bi't-teberyeye	Birgivî, Avâmil, s. 188.
	2	Î'rab bi hasebi'z-zât, hareke, harf, hazif Î'rab bi hasebi's-sıfat, lafzî, takdîrî, mahallî Î'rab bi hasebi'n-nev' raf', nasb, cer, cezm	Birgivî, Avâmil, s. 189.
4	2	Î'rab bi hasebi'z-zât, hareke, harf, hazif Î'rab bi hasebi's-sıfat, lafzî, takdîrî, mahallî	Birgivî, Avâmil, s. 189.

		İ'rab bi hasebi'n-nev' raf', nasb, cer, cezm	
	2	İ'rab bi hasebi'l-mahal (mu'reb türleri) hareke mahza hurûf mahza	Birgivî, Avâmil, s. 190.
	2	İ'rab bi hasebi'l-mahal (mu'reb türleri) hareke mahza hurûf mahza	Birgivî, Avâmil, s. 190.
5	2	Hareke maa'l-hazf	Birgivî, Avâmil, s. 191.
	2	Hareke maa'l-hazf	Birgivî, Avâmil, s. 191.
	2	Hurûf maa'l-hazf	Birgivî, Avâmil, s. 192.
	2	Hurûf maa'l-hazf	Birgivî, Avâmil, s. 192.
6	2	Kelime çeşitleri isim, fiil ve harf	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 14-29.
	2	İ'rab ve bina İ'rabın çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 31-36.
	2	İ'rabın çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 38-52.
	2	İ'rabın çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 55-63.
7	2	İ'rabın çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 65-72.
	2	İ'rabın çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 74-82.
	2	İ'rabın çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 83-90.
	2	Fiil ve çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 91-96.

8	2	Fiil ve çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 97-105.
	2	Fiil ve çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 97-105.
	2	Merfu isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 122-130.
	2	Merfu isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 132-138.
9	2	Merfu isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 139-146.
	2	Merfu isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 147-157.
	2	Merfu isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 161-167.
	2	Merfu isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 161-167.
10	2	Mensub isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 182-190.
	2	Mensub isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 193-202.
	2	Mensub isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 204-214.
	2	Mensub isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 204-214.
11	2	Mecrur isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 216-222.
	2	Mecrur isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 216-222.
	2	Mecrur isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 216-222.
	2	Mecrur isimler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, et-Tuhfetü's-seniyye, s. 216-222.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

3. NAHİV-II (II. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Mukaddime, Kelime ve çeşitleri	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 3-11.
	2	İsim, ismin alâmetleri, mu'rab ve mebnî isimler, Fiil ve kısımları, mu'rab ve mebnî fiiller	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 11-22.
	2	İsim, ismin alâmetleri, mu'rab ve mebnî isimler, Fiil ve kısımları, mu'rab ve mebnî fiiller	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 11-22.
2	2	İsim, ismin alâmetleri, mu'rab ve mebnî isimler, Fiil ve kısımları, mu'rab ve mebnî fiiller	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 11-22.
	2	Harfler	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 30-34.
	2	Harfler	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 30-34.
	2	Kelam ve oluşum türleri, i'rab ve bina, aslî ve fer'î alâmetler	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 34-45.
3	2	Kelam ve oluşum türleri, i'rab ve bina, aslî ve fer'î alâmetler	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 34-45.
	2	Takdirî i'rab	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 45-47.
4	2	Takdirî i'rab	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 45-47.
	2	Muzari fiili ref' eden âmil	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 47.
	2	Muzari fiili nasb eden edatlar	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 47-51.
5	2	Mudmar en ve ahkâmı	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 52-64.

	2	Mudmar en ve ahkâmı	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 52-64.
	2	Mudmar en ve ahkâmı	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 52-64.
6	2	Muzari fiili cezm eden edatlar	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 45-74.
	2	Muzari fiili cezm eden edatlar	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 45-74.
	2	Nekra ve marife, marifenin kısımları	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 75-75.
7	2	Zamirler	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 75-77.
	2	Alemler	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 78-79.
	2	İsm-i işâretler	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 79-81.
	2	İsm-i mevsûller	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 81-88.
8	2	İsm-i mevsûller	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 81-88.
	2	Zü'l-edât	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 88-90.
9	2	Marifeye muzaf olanlar	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 91-92.
	2	Mübteda-haber	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 92-99.
	2	Mübteda-haber	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 92-99.

10	2	Nevâsîh ve türleri, kâne ve kardeşleri	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 100-118.
	2	Nevâsîh ve türleri, kâne ve kardeşleri	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 100-118.
	2	İnne ve kardeşleri	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 119-136.
11	2	İnne ve kardeşleri	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 119-136.
	2	Zanne ve kardeşleri	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 136-143.
	2	Zanne ve kardeşleri	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 136-143.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

4. NAHİV-III (III. Dönem, 4x11=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Fail ve ahkâmı	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 144-150.
	2	Medh ve zem fiilleri	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 150-155.
2	2	İştiğal	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 156-160.
	2	Tenazu'	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 161-164.
3	2	Mef'ul, mef'ul türleri ve mef'ul-ü bih	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 165-166.
	2	Münâdâ	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 166-180.
4	2	Münâdâ	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 166-180.
	2	İstiğâse	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 181-183.
5	2	Nüdbe	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 184-186.
	2	Mef'ul-ü mutlak	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 186-188.
6	2	Mef'ul-ü leh	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 188-190.
	2	Mef'ul-ü fih	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 191-192.
7	2	Mef'ul-ü maah	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 193-195.

	2	Hâl	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 196-199.
8	2	Temyiz	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 200-204.
	2	Müstesnâ	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 205-209.
9	2	Mecrûrât	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 210-212.
	2	İzâfet ve çeşitleri	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 213-215.
10	2	Şibh fiiller (fiilimsiler), isim-fiil	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 216-220.
	2	Masdar	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 221-228.
11	2	İsm-i fâil, Mübalağalı ism-i fâil, İsm-i mef'ûl	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 229-236.
	2	Sıfat-ı müşebbehe, İsm-i tafdîl	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 236-242.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

5. NAHİV-IV (IV. Dönem, 4x11=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Tevâbi', na't	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 243-247.
	2	Tevâbi', na't	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 243-247.
2	2	Tevkîd	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 247-255.
	2	Atf-ı beyân	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 256-258.
3	2	Atf-ı nesak	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 259-264.
	2	Atf-ı nesak	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 259-264.
4	2	Bedel	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 265-268.
	2	Sayılar	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 267-268.
5	2	Gayr-i munsarıflar	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 268-275.
	2	Gayr-i munsarıflar	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 268-275.
6	2	Teaccüb	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 276-289.
	2	Vakf, Elif ve yazılışı, Hemze ve yazılışı	İbn Hişam el-Ensari, Şerhu Katru'n-Nedâ ve Bellu's-Sadâ, (Tahkik: Muhammed Hayr Ta'me Halebî), s. 280-285.
7	2	Mukaddime, Cümle ve Hükümleri	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 2-5.

	2	Cümle ve Hükümleri	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 2-5.
8	2	Cümle ve Hükümleri	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 2-5.
	2	Car ve Mecrurun Beyanı	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 6-7.
9	2	Edatlar	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 7-15.
	2	Edatlar	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 7-15.
10	2	Edatlar	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 7-15.
	2	Edatlar	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 7-15.
11	2	Bazı Kalıp İfadeler	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 15-16
	2	Bazı Kalıp İfadeler	İbn Hişam el-Ensari, Kitabu'l-İrab an Kavâidi'l-İrâb, 15-16
12	DÖNEM SONU SINAVI		

D. YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Harputi, Tuhfetü'l-Avamil.
2. İbn Hişam, Mugni'l-Lebib.
3. Mehmed Zihni Efendi, el-Muktedap.
4. Mustafa el-Galayînî, Camiu'd-Durûsi'l-Arabiyye.
5. Abduh er-Râcihî, et-Tatbîku'n-Nahvî.
6. Alî el-Cârim-Mustafâ Emîn, en-Nahvu'l-Vâdih.
7. Ahmed Hâşimî, el-Kavâ'idu'l-Esâsiyye.
8. Abbâs Hasan, en-Nahvu'l-Vâfi.

II. OKUMA-ANLAMA

OKUMA-ANLAMA ALANI ÖĞRETİM ESASLARI

1. Kursiyerlerin okuma becerilerini geliştirmek amacıyla okuma kuralları üzerinde durulmalıdır. Bu çerçevede okumaya hazırlık, okuma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, dikkatini yoğunlaştırma ile ilgili beceriler kazandırılmalıdır.
2. Okuma-anlama dersinin öğretiminde başta temel İslam bilimleri, kültür, sanat, spor ve basın olmak üzere çeşitli alanlardan metinler üzerinde olabildiğince uygulama yapılmalıdır.
3. Metin Çözümleme dersinde esas olan metnin hızlı okunması, anlaşılması, daha fazla yapıdaki metne ulaşılmasıdır. Uygulama esnasında ihtiyaç duyulmadığı sürece gramer konularına girilmemelidir.
4. Kursiyerlere eğlendirici, sorgulayıcı, bilgilendirici, aktarıcı ve serbest okuma ile ilgili beceriler kazandırılmalıdır.
5. Okuma-Anlama alanının en başat hedefi kursiyerlerde okuma becerisi geliştirme olmalı, ihtiyaç duyulan yerlerde dilbilgisi konularında hatırlatıcı açıklamalar yapılmalıdır.
6. Uygulama esnasında metinlerde geçen kelimelerin eş anlamlı ve zıt anlamlıları ile tekil kelimelerin çoğulları, çoğul kelimelerin de tekilleri öğretilmelidir.
7. Uygulama esnasında metinlerde geçen kalıp ifade ve deyimlerin açıklamaları yapılmalıdır.
8. Kursiyerlerin metin içi, metin dışı, metinler arası anlam kurma ve söz varlığını geliştirmeye yönelik stratejiler uygulanmalıdır. Bu bağlamda seçilen metinlerde geçen ve kursiyerler tarafından bilinmeyen kelimeler, görsel araçlar, tanımlamalar, bireysel sözlük oluşturma gibi farklı teknikler kullanılarak kavranmalı ve böylece kelime dağarcığının geliştirilmesine katkı sağlanmalıdır.
9. Kur'an Meali dersinde mukaren meal çalışması etkinliklerine yer verilmelidir. Mukaren meal çalışması yapılırken meali yapanın gerekçesi ve metoduna değinilmelidir.
10. Kur'an Meali dersinde gerçekleştirilecek etkinliklerde Sarf ve Nahiv alanında elde edilmiş kazanımlardan yararlanılmalıdır.
11. Metin okumalarında yorum melekесinin geliştirilmesi için kursiyerlerin Burhanettin Tatar'ın Felsefi Hermenötik ve Yazarın Niyeti; Umberto Eco'nun Yorum ve Aşırı Yorum gibi bazı eserleri okumaları sağlanacaktır.

A. METİN ÇÖZÜMLEMESİ DERSİ KAZANIMLARI, İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

1. METİN ÇÖZÜMLEMESİ DERSİ KAZANIMLARI

- a. Metni düzgün bir telâffuzla okur.
- b. Okuduğu metnin bağlamından hareketle kelime ve kelime gruplarının anlamlarını çıkarır.
- c. Kelime hazinesini zenginleştirir.
- d. Okuduğu metnin ana fikrini belirler.
- e. Okuduğu metindeki olay, yer, zaman, şahıs ve bunlarla ilgili unsurları belirler.
- f. Okuduğu metne yönelik sorulara cevap verir.
- g. Okuduğu metindeki sebep-sonuç ilişkisini fark eder.
- h. Okuduklarını kendi cümleleriyle kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.
- i. Farklı türlerde metinler okuma becerisine sahip olur.

2. METİN ÇÖZÜMLEMESİ-I (I. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	el-Fe'su's-sağira Eş'ab ve's-semek	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 15-18.
	2	Halidun tilmizun müctehidun Surûru'l-valideyn	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 19-22.
	2	Leyla ve'z-zi'bu (1) Leyla ve'z-zi'bu (2)	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 23-27.
2	2	en-Nemletu'l-müctehidetu Muaviye ve İbn Zübeyr Cezau'l-inadi	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 29-34
	2	el-Hâliku'l-âzîm el-Me'mûn'u'l-halîfetu ve'm-reatun el-Anzetu ve'z-zi'bu	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 35-42
	2	Letaif Umeru'l-âdil (1-2)	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 43-44; 53-56.
3	2	İzatun halide Kaysun yektubu risaleten ila ebîhi	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 65-68.
	2	Fârisun ve'n-nemletu Raculun mine'l-âhire (1-2)	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 69-74.
	2	Letâif (1-2) Enes mea'n-nebiy	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 75-80.
4	2	en-Nebiyu ve'l-etfal Min kitabi's-salat	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 81-85.
	2	Âkibetu'l-mütekebbir Âkibetu'l-vişaye	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 91-94.

	2	en-Nasîhatu ve'l-meşveretu Ra'fetu'n-nebiyyi ve sehauhu	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 100-105.
5	2	Hâlidun âla firâşi'l-mevti	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 117-121.
	2	Kitabu Ebi Bekrin ila ehli'r-riddeti	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 125-127.
	2	Salâtu'l-Cum'ati	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 131-134.
6	3	Nüseybetü'l-mâziniyye	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 147-149.
	3	es-Sehâvetu	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 151-153.
7	2	Ketmu'l-esrâr Raculun min ehl-i yesrib	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 173-176.
	2	Nevâdiru'l-hubb ve't-tef'âni	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 181-183.
	2	Sıfatu'l-imâmi'l-âdil	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 185.187.
8	2	e'l-İhlâsu fi'l-amel	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 189-190.
	2	Menâzilu ehli'r-riâye	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 193-196.
	2	Mukaddimetu kitabi'l-harâc	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 199-202.
9	2	Kitabu Umer fi'l-kadâ	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 203-204.
	2	Fesâhatu'n-nebiy ve belagâtuhu	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 213-215.

	2	Enes b. Malik	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 216-218.
10	2	Hutbetu Kuss b. Saide	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 235-236.
	2	Hutbetu hicceti'l-vedâ	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 239-241.
	2	Hutbetu Târik kable futûhi'l-endelüs	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 249-250.
11	2	Kıssatu şeyh min ehl-i horâsan	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 257-259.
	2	el-Vahdetu'l-İslamiyye	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 283-286.
	2	el-Vahdetu'l-İslamiyye	Hayrettin Karaman, Bekir Topaloğlu, Arapça Okuma Eski Metinler, s. 283-286.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

3. METİN ÇÖZÜMLEMESİ-II (II. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	el-İtimad ale'n-nefs	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 89-90.
	2	Avdetu'd-dînâsûr Me'l-murâd min rabtu müeşşirati'l-es'ar	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 91-96.
	2	Ezmetu'l-bitrûl es-Sihhatu ve'l-İntâc	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 97-101.
2	2	el-esmidetü'l-kimyaiyyetü Muderreatün bilastikiyyetün	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 110-113.

	2	Tevziü'l-mevad Mel murad mine'l-hivar	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 113-117.
	2	Taamü'l-hardal el-Ciddü fi'l-amel	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 118-121.
3	2	Hicretü'l-hibrât	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 123-124.
	2	Sebatu'l-akl	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 130-133.
	2	İhtiyaru'l-esdika	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 133-136.
4	2	Sinâatu'l-Ledâin	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 141-144.
	2	et-Tilfizyûn ve's-sihha	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 144-147.
	2	el-Fahmu'l-haceriyyu	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 147-150.
5	2	et-Tiflu ve terbiyetuhu Simnetun	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 151-155.
	2	el-Kırâatu's-sihhiyye	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 156-159.
	2	el-İnsânu ve'l-Ğabetu	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 159-162.
6	2	İbrahim Abdulkadir el-Mâzinî	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 170-174.
	2	el-Kıtar	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 174-176.
	2	İbn Haldun	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 177-179.
7	2	el-Bietü milkün li'l-cemii	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 180-183.

	2	En-nar	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 186-189.
	2	Bâbil	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 189-192.
8	2	Munazzametü's-selami'l-ahdari	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 192-195.
	2	el-Haşaretü'l-ictimaiyyetü	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 195-198.
	2	Salahuddin Eyyûbi	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 198-200.
9	2	Esdikauna ve adauna	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 208-211.
	2	el-İlmu ve saydu's-semek	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 225-228.
	2	el-Kıtarü't-tair	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 232-235.
10	2	el-Müştşirikun	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 238-241.
	2	el-Müştşirikun	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 238-241.
	2	Fadlu'l-müslimîn ale't-tıbb	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 252-256.
11	2	Fadlu'l-müslimîn ale't-tıbb	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 252-256.
	2	Ma huve'n-nevm	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 290-293.
	2	Ma huve'n-nevm	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Modern Metinler ve Çözümlemesi, s. 290-293.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

4. METİN ÇÖZÜMLEMESİ-III (III. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	el-İslâm ve't-terbiyetu'l-ğizâ'iyye	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 1-16.
	2	el-İslâm ve't-terbiyetu'l-ğizâ'iyye	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 1-16.
	2	el-İslâm ve't-terbiyetu'l-ğizâ'iyye	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 1-16.
2	2	el-'Allâmetu'l-hakîm	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 17-32.
	2	el-'Allâmetu'l-hakîm	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 17-32.
	2	el-İ'lâmu'l-İslâmiyyu ve cuzûru't-târîhiyye	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 33-48.
3	2	el-İ'lâmu'l-İslâmiyyu ve cuzûru't-târîhiyye	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 33-48.
	2	el-İ'lâmu'l-İslâmiyyu ve cuzûru't-târîhiyye	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 33-48.
	2	el-'Arabu mubdi'üne lâ mukallidûn	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 49-63.
4	2	el-'Arabu mubdi'üne lâ mukallidûn	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 49-63.
	2	'Âmir b. Şurahbil eş-Şa'bî	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 65-79.
	2	'Âmir b. Şurahbil eş-Şa'bî	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 65-79.
5	2	el-'Arabu ve'l-bahr	Mahmûd İsmâ'îl Sınî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 81-96.

	2	el-‘Arabu ve'l-bahr	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 81-96.
	2	fi'l-Beyti yetekevvenu't-tiflu'l-kâri'	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 97-112.
6	2	fi'l-Beyti yetekevvenu't-tiflu'l-kâri'	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1. cüz, s. 97-112.
	2	Bilâl b. Rabâh	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1.cüz, s. 113-128.
	2	Bilâl b. Rabâh	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1.cüz, s. 113-128.
7	2	Umeru ve'd-devletü'l-İslamiyye	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1.cüz, s. 129-144.
	2	Umeru ve'd-devletü'l-İslamiyye	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1.cüz, s. 129-144.
	2	el-İmamu'l-Buhari	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1.cüz, s. 145-159.
8	2	el-İmamu'l-Buhari	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1.cüz, s. 145-159.
	2	el-İmamu'l-Buhari	Mahmûd İsmâ‘îl Sınî ve diğ., el-‘Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/1.cüz, s. 145-159.
	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 1-2.
9	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 3-4.
	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 5-6.
	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 7-8.

10	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 9-10.
	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 11-12.
	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 12-13.
11	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 14-15.
	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 16-17.
	2	Min edebi'l-İslam	Ebu Gudde, s. 19-20.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

5. METİN ÇÖZÜMLEMESİ-IV (IV. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Vesâilu'l-i'lâm	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s. 3-20.
	2	Vesâilu'l-i'lâm	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s. 3-20.
	2	Vesâilu'l-i'lâm	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s. 3-20.
2	2	Eseru'r-rahhâleti'l-müslimîn	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s. 21-40.
	2	Eseru'r-rahhâleti'l-müslimîn	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s. 21-40.
	2	Eseru'r-rahhâleti'l-müslimîn	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s. 21-40.
3	2	Sa'd b. Ebi Vakkas	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s. 41-57.
	2	Sa'd b. Ebi Vakkas	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s. 41-57.
	2	Sa'd b. Ebi Vakkas	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s. 41-57.
4	2	Havle emsali's-şuûb	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.57-74.
	2	Havle emsali's-şuûb	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.57-74.
	2	Havle emsali's-şuûb	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.57-74.
5	2	Meşâhidu min masrahiyyeti ehl-i kehf	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.75-94.

	2	Meşâhidu min masrahiyyeti ehl-i kehf	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.75-94.
	2	Meşâhidu min masrahiyyeti ehl-i kehf	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.75-94.
6	2	İyas el-Kâdî	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.95-112.
	2	İyas el-Kâdî	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.95-112.
	2	İyas el-Kâdî	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.95-112.
7	2	Likâun mea'r-rasûl	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.113-130.
	2	Likâun mea'r-rasûl	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.113-130.
	2	Likâun mea'r-rasûl	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.113-130.
8	2	Maza ta'rifu ani's-sâeti	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.131-148.
	2	Maza ta'rifu ani's-sâeti	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.131-148.
	2	Maza ta'rifu ani's-sâeti	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.131-148.
9	2	Maza ta'rifu ani's-sâeti	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.131-148.
	2	el-Ferâğu ve eseruhu fi'l-hayâti'l-ictimâiyye	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.149-153.
	2	el-Ferâğu ve eseruhu fi'l-hayâti'l-ictimâiyye	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diğ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.149-153.

10	2	el-Ferâġu ve eseruhu fi'l-hayâti'l-ictimâiyye	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diġ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.149-153.
	2	el-Ferâġu ve eseruhu fi'l-hayâti'l-ictimâiyye	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diġ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.149-153.
	2	Kelimetun tayyibetun	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diġ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.167-185.
11	2	Kelimetun tayyibetun	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diġ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.167-185.
	2	Kelimetun tayyibetun	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diġ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.167-185.
	2	Kelimetun tayyibetun	Mahmûd İsmâ'îl Sînî ve diġ., el-'Arabiyyetu li'l-Hayât, IV/2.cüz, s.167-185.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

B. BELAGAT DERSİ KAZANIMLARI, İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

1. BELAGAT DERSİ KAZANIMLARI

- Kur'an'ın i'câz ve îcâzının farkında olur.
- Belagat ilmi ile ilgili genel bir bakış açısı kazanır.
- Fesahat, belagat ve uslûp kavramlarını kavrar.
- İlmü'l-meânî, ilmü'l-beyân ve ilmü'l-bedi' konularını ana hatları ile kavrar.

2. BELAGAT-I (II. Dönem, 4x11=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Giriş (fesâhat, belâgat, uslûb)	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 5-17.
	2	Giriş (fesâhat, belâgat, uslûb)	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 5-17.
2	2	Giriş (fesâhat, belâgat, uslûb)	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 5-17.
	2	'İlmu'l-me'ânî: Haber ve inşâ cümleleri	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 137.
3	2	'İlmu'l-me'ânî: Haber ve inşâ cümleleri	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 137-166.
	2	'İlmu'l-me'ânî: Talebî inşâ ve gayri talebî inşâ cümleleri	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 167-175.

4	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Talebî inşâ ve gayri talebî inşâ cümleleri	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 167-175.
	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Talebî inşânın emir kipi	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 175-183.
5	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Talebî inşânın emir kipi	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 175-183.
	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Talebî inşânın nehiy kipi	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 184-191.
6	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Talebî inşânın istifhâm kipi	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 192-205.
	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Talebî inşânın istifhâm kipi	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 192-205.
7	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Talebî inşânın temennî kipi	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 206-209.
	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Talebî inşânın nidâ kipi	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 210-215.
8	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Kasr	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 216-226.
	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Kasr	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 216-226.
9	2	‘İlmu'l-me‘ânî: el-Fasl ve'l-vasl	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 227-238.
	2	‘İlmu'l-me‘ânî: el-Fasl ve'l-vasl	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 227-238.
10	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Îcâz, ıtnâb, musâvât	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 239-257.
	2	‘İlmu'l-me‘ânî: Îcâz, ıtnâb, musâvât	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 239-257.

11	2	‘İlmu'l-me‘ânî: İcâz, itnâb, musâvât	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 239-257.
	2	Me‘ânî ilminin belâgata etkileri	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 258-262.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

3. BELAGAT-II (III. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin rükünleri	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 17-22.
	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin rükünleri	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 17-22.
	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin rükünleri	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 17-22.
2	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin rükünleri	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 17-22.
	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin kısımları	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 23-52.
	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin kısımları	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 23-52.
3	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin kısımları	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 23-52.
	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin kısımları	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 23-52.
	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin amaçları ve belâgati	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 53-68.

4	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin amaçları ve belâgati	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 53-68.
	2	‘İlmu'l-beyân: Teşbihin amaçları ve belâgati	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 53-68.
	2	‘İlmu'l-beyân: Lugavî mecâz	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 69-74.
5	2	‘İlmu'l-beyân: Lugavî mecâz	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 69-74.
	2	‘İlmu'l-beyân: Lugavî mecâz	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 69-74.
	2	‘İlmu'l-beyân: Lugavî mecâz	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 69-74.
6	2	‘İlmu'l-beyân: Tasrîhî isti‘âre ve meknî isti‘âre	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 75-81.
	2	‘İlmu'l-beyân: Tasrîhî isti‘âre ve meknî isti‘âre	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 75-81.
	2	‘İlmu'l-beyân: Tasrîhî isti‘âre ve meknî isti‘âre	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 75-81.
7	2	‘İlmu'l-beyân: Aslî isti‘âre ve tebe‘î isti‘âre	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 82-88.
	2	‘İlmu'l-beyân: Aslî isti‘âre ve tebe‘î isti‘âre	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 82-88.
	2	‘İlmu'l-beyân: Muraşşaha, mucerrede ve mutlaka isti‘âre	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 89-96.

8	2	‘İlmu'l-beyân: Muraşşaha, mucerrede ve mutlaka isti‘âre	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 89-96.
	2	‘İlmu'l-beyân: Temsîlî isti‘âre	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 97-104.
	2	‘İlmu'l-beyân: Temsîlî isti‘âre	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 97-104.
9	2	‘İlmu'l-beyân: İsti‘ârenin belâgati	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 105-107.
	2	‘İlmu'l-beyân: Mürsel mecâz ve aklî mecâz	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 108-122.
	2	‘İlmu'l-beyân: Mürsel mecâz ve aklî mecâz	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 108-122.
10	2	‘İlmu'l-beyân: Mürsel mecâz ve aklî mecâz	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 108-122.
	2	‘İlmu'l-beyân: Mürsel mecâz ve aklî mecâz	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 108-122.
	2	‘İlmu'l-beyân: Kinâye ve kısımları; kinâyenin belâgati	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 123-136.
11	2	‘İlmu'l-beyân: Kinâye ve kısımları; kinâyenin belâgati	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 123-136.
	2	‘İlmu'l-beyân: Kinâye ve kısımları; kinâyenin belâgati	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 123-136.
	2	‘İlmu'l-beyân: Kinâye ve kısımları; kinâyenin belâgati	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 123-136.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

4. BELAGAT-III (IV. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	‘İlmu'l-bedî': el- Muhassinâtu'l-lafziyye; cinâs	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 263-268.
2	2	‘İlmu'l-bedî': el- Muhassinâtu'l-lafziyye; cinâs	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 263-268.
3	2	‘İlmu'l-bedî': el-Muhassinâtu'l-lafziyye; iktibâs	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 269-271.
4	2	‘İlmu'l-bedî': el-Muhassinâtu'l-lafziyye; sec‘	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 272-275.
5	2	İlmu'l-bedî': el-Muhassinâtu'l-lafziyye; sec‘	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 272-275.
6	2	‘İlmu'l-bedî': el-Muhassinâtu'l-ma‘neviyye; tevriye	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 276-280.
7	2	‘İlmu'l-bedî': el-Muhassinâtu'l-ma‘neviyye; tevriye	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 276-280.
8	2	‘İlmu'l-bedî': el-Muhassinâtu'l-ma‘neviyye; tibâk ve mukabele	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 280-284.
9	2	‘İlmu'l-bedî': el-Muhassinâtu'l-ma‘neviyye; husn-i ta‘lîl	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 284-291.
10	2	‘İlmu'l-bedî': el-muhassinâtu'l-ma‘neviyye; Te'kidu'l-medh bimâ yuşbihu'z-zemm ve te'kidu'z-zemm bimâ yuşbihu'l-medh	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 291-298.
11	2	‘İlmu'l-bedî': el-Muhassinâtu'l-ma‘neviyye; Uslubü'l-hakîm	Alî el-Cârim, Mustafâ Emîn, el-Belâgatu'l-Vâdiha, s. 291-298.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

C. YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Kazvîni, Telhîs ve Şerhleri.
2. Heyet, Durusü'l-Belaga maa Şerhi Şumusi'l-Beraa.
3. Sekkâkî, Miftâhu'l-'Ulûm.
4. Taftâzânî, Muhtasaru'l-Me'ânî.
5. Curcânî, Esrâru'l-Belâga.
6. Kadrî Mayu, el-Muîn fi'l-Belaga.
7. Mahmud Antaki, Metn-i Alaka.
8. Hulusi Kılıç, "Belâgat", DİA., V, 380-386.
9. Nasrullah Hacımüftüoğlu,
- "Bedî", DİA., V, 320-322.
- "Beyân", DİA., VI, 22-23.
10. İsmail Durmuş, "Meânî", DİA., XXVIII, 204-207.

D. KUR'AN MEALİ DERS KAZANIMLARI, İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

1. KUR'AN MEALİ DERSİNİN KAZANIMLARI

- Meal tarihini ve meale duyulan ihtiyacın gerekçelerini bilir.
- Kur'an'ın üslubunu ve ana kavramlarını bilir.
- Farklı meallerin yapılma nedenlerini anlar.
- Vahyin Allah ve Peygamber tasavvurunu bilir.
- İdeolojik okumalar hakkında farkındalık oluşur.
- Anlama usûlü çerçevesinde Kur'an ile hayat arasında irtibat kurar.

2. KUR'AN MEALİ-I (I. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	GİRİŞ 1. Meâl hangi ihtiyaçtan doğmuştur? 2. Kur'ân meâlinin tarihçesi 3. Kur'ân'ın tercümesi problemi 4. Meal ile ilgili kavramlar (Tefsir, Te'vil, Terceme, Çeviri)	Hidayet Aydar, Kur'an'ı Kerim'in Tercümesi Meselesi, Ankara, 1989. Elmalılı M. Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili Tefsiri Mukaddimesi.
2	2	Kur'an-ı Kerim, 1-2. Sayfa	1. Celaleyn Tefsiri 2. Elmalılı Meali 3. Hasan Basri Çantay, Kur'an-ı Hakim ve Meal-i Kerim 3. Diyanet İşleri Başkanlığı Meâli, Ankara 2011.
3	2	Kur'an-ı Kerim, 3-4. Sayfa	
4	2	Kur'an-ı Kerim, 5-6. Sayfa	
5	2	Kur'an-ı Kerim, 7-8. Sayfa	

6	2	Kur'an-ı Kerim, 9-10. Sayfa	
7	2	Kur'an-ı Kerim, 11-12. Sayfa	
8	2	Kur'an-ı Kerim, 13-14. Sayfa	
9	2	Kur'an-ı Kerim, 15-16. Sayfa	
10	2	Kur'an-ı Kerim, 17-18. Sayfa	
11	2	Kur'an-ı Kerim, 19-20. Sayfa	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

3. KUR'AN MEALİ-II (II. Dönem, 4x11=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Kur'an-ı Kerim, 21-23. Sayfa	1. Celaleyn Tefsiri 2. Elmalılı Meali 3. Hasan Basri Çantay, Kur'an-ı Hakim ve Meal-i Kerim 3. Diyanet İşleri Başkanlığı Meâli, Ankara 2011.
	2	Kur'an-ı Kerim, 24-26. Sayfa	
2	2	Kur'an-ı Kerim, 27-29. Sayfa	
	2	Kur'an-ı Kerim, 30-32. Sayfa	
3	2	Kur'an-ı Kerim, 33-35. Sayfa	

	2	Kur'an-ı Kerim, 36-38. Sayfa	
4	2	Kur'an-ı Kerim, 39-41. Sayfa	
	2	Kur'an-ı Kerim, 42-44. Sayfa	
5	2	Kur'an-ı Kerim, 45-47. Sayfa	
	2	Kur'an-ı Kerim, 48-50. Sayfa	
6	2	Kur'an-ı Kerim, 51-53. Sayfa	
	2	Kur'an-ı Kerim, 54-56. Sayfa	
7	2	Kur'an-ı Kerim, 57-59. Sayfa	
	2	Kur'an-ı Kerim, 60-62. Sayfa	
8	2	Kur'an-ı Kerim, 63-65. Sayfa	
	2	Kur'an-ı Kerim, 66-68. Sayfa	
9	2	Kur'an-ı Kerim, 69-71. Sayfa	
	2	Kur'an-ı Kerim, 72-74. Sayfa	
10	2	Kur'an-ı Kerim, 75-77. Sayfa	

	2	Kur'an-ı Kerim, 78-80. Sayfa	
11	2	Kur'an-ı Kerim, 81-83. Sayfa	
	2	Kur'an-ı Kerim, 84-86. Sayfa	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

4. KUR'AN MEALİ-III (III. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Kur'an-ı Kerim, 87-90. Sayfa	1. Celaleyn Tefsiri 2. Elmalılı Meali 3. Hasan Basri Çantay, Kur'an-ı Hakim ve Meal-i Kerim 3. Diyanet İşleri Başkanlığı Meâli, Ankara 2011.
2	2	Kur'an-ı Kerim, 91-94. Sayfa	
3	2	Kur'an-ı Kerim, 95-98. Sayfa	
4	2	Kur'an-ı Kerim, 99-102. Sayfa	
5	2	Kur'an-ı Kerim, 103-106. Sayfa	
6	2	Kur'an-ı Kerim, 107-110. Sayfa	
7	2	Kur'an-ı Kerim, 111-114. Sayfa	
8	2	Kur'an-ı Kerim, 115-118. Sayfa	

9	2	Kur'an-ı Kerim, 119-122. Sayfa	
10	2	Kur'an-ı Kerim, 123-126. Sayfa	
11	2	Kur'an-ı Kerim, 127-130. Sayfa	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

5. KUR'AN MEALİ-IV (IV. Dönem, 8x11=88)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	8	Kur'an-ı Kerim, 131-150. Sayfa	1. Celaleyn Tefsiri 2. Elmalılı Meali 3. Hasan Basri Çantay, Kur'an-ı Hakim ve Meal-i Kerim 3. Diyanet İşleri Başkanlığı Meâli, Ankara 2011.
2	8	Kur'an-ı Kerim, 151-170. Sayfa	
3	8	Kur'an-ı Kerim, 171-190. Sayfa	
4	8	Kur'an-ı Kerim, 191-210. Sayfa	
5	8	Kur'an-ı Kerim, 211-230. Sayfa	
6	8	Kur'an-ı Kerim, 231-250. Sayfa	
7	8	Kur'an-ı Kerim, 251-270. Sayfa	
8	8	Kur'an-ı Kerim, 271-290. Sayfa	

9	8	Kur'an-ı Kerim, 291-310. Sayfa	
10	8	Kur'an-ı Kerim, 311-330. Sayfa	
11	8	Kur'an-ı Kerim, 331-348. Sayfa (Nur Sûresi'ne kadar)	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

III. YAZILI-SÖZLÜ ANLATIM

YAZILI –SÖZLÜ ANLATIM ALANI ÖĞRETİM ESASLARI

1. Kursiyerlerin yazılı-sözlü anlatım becerilerini geliştirmek amacıyla öncelikle konuyla ilgili kurallar üzerinde durulmalıdır. Bu çerçevede yazma ve konuşmaya hazırlık, yazma ve konuşma amacını belirleme, amaca uygun yöntem seçme, dikkatini yoğunlaştırma ile ilgili beceriler kazandırılmalıdır.
2. Yazılı-Sözlü anlatım alanının öğretiminde çeşitli alanlardan metinler üzerinde olabildiğince uygulama yapılmalıdır.
3. Uygulama esnasında kursiyerin ihtiyaç duyduğu yerlerde dilbilgisi konularında hatırlatıcı açıklamalar yapılmalıdır.
4. Yazılı-Sözlü Anlatım alanının daha etkin ve verimli geçmesi için Arap eğitim görevlilerinin uygun öğretim yöntem ve tekniklerini uygulamalarının yanında, dersin hedef ve kazanımlarına uygun işlenmesi için eğitim merkezi müdürü tarafından gerekli gözlem ve denetimler yapılmalıdır.
5. Konuların belirlenen zamanda bitirebilmesi için öncelikle eğitim görevlisi tarafından derse uygun bir giriş yapılmalı, belirlenen konu ile ilgili metin okunmalı, eğitim görevlisi tarafından yeni kelime ve kalıplar çıkarılmalı, konu ile ilgili seçilmiş sözlü ve görüntülü materyal dinlenmeli/izlenmeli, konu ile ilgili alıştırmalar çözülmeli, kursiyerlerin katılımı ile konu tartışılmalı ve kısa bir özetle ders bitirilmelidir.
6. Uygulama esnasında metinlerde geçen kelimelerin eş anlamlı ve zıt anlamlıları ile tekil kelimelerin çoğulları, çoğul kelimelerin de tekilleri öğretilmelidir.
7. Uygulama esnasında metinlerde geçen kalıp ifade, atasözleri ve deyimlerin açıklamaları yapılmalıdır.
8. Kursiyerlerin kelime, atasözü, kalıp ifadelerle ilgili sözcük dağarcığı zenginleştirilmelidir.
9. Eğitim sürecindeki yazılı ve görüntülü tüm yardımcı materyaller kullanıma hazır olmalıdır.
10. Konuşmalar yapılırken karşılıklı olan kısımlar çokça tekrarlanmalıdır.
11. Zorunlu olmadıkça derslerin işlenişinde anadil kullanılmamalıdır.
12. Yazılı-Sözlü anlatım alanında elde edilen kazanımların günlük hayatla ilişkilendirilmesi sağlanmalı ve iletişime anlam kazandıran jest-mimik-ses tonu-vurgu-kültürel tavırlar gibi diğer değişkenlere de gereken önem verilmelidir.
13. Yazılı-Sözlü anlatım alanında kullanılan dilin fasih olmasına dikkat edilmelidir.
14. Eğitim görevlisi, kursiyerlerin sınıf ortamında daha fazla konuşmasına imkan sağlamalıdır.
15. Ders işlenişi esnasında konunun daha iyi anlaşılmasına zemin hazırlayıcı görseller ve sınıf içi etkinliklerle eğitimin içeriği zenginleştirilmelidir.
16. Eğitim görevlisi müzakerelerde yol gösterici, konuşmaları uygun mecraza sürükleyici ve kursiyeri basit terkiplerden zora doğru yönlendirici olmalıdır.

17. Yazma ve konuşma kabiliyetinin gelişmesi için uygun psikolojik ortamlar oluşturulmalıdır.
18. Yazılı anlatım dersi işlenirken; konuyla ilgili elde hazır metin var ise bu metin sınıfta okunmalı, gerekli açıklamalar yapılarak alıştırılmaları çözülmeli, konu bütün kursiyerlerin katılımlarıyla Arapça olarak tartışılmalıdır. Böylece kursiyere ödev olarak verilecek kompozisyon için zihinsel bir hazırlık yapılmış olur. Sonraki derste kursiyer istenilen konudaki kompozisyon metnini hazırlamalı ve derse getirmelidir. Eğitim görevlisi uygun gördüğü bir kompozisyonu seçerek (kursiyerin verdiği hâliyle) uygun bir araçla bütün kursiyerlere dağıtmalı, bu metin üzerinde gerekli düzeltmeler bütün kursiyerlerin katılımıyla yapılmalıdır.
19. Diğer öğrenme alanlarında elde edilmiş olan kazanımları kalıcı hale getirmek için kursiyerlere günlük tutma becerisi kazandırılmalıdır.
20. Sözlü anlatım dersinde belirlenen kaynaklarda yer alan İhtabir Nefsek başlıklı değerlendirmeler kursiyerler tarafından yapılmalıdır.
21. Sözlü anlatım dersinde ana kaynağın uygulama esasları hem kursiyer hem de eğitim görevlisi tarafından okunmalıdır.
22. Kursiyerler, Arapça TV kanallarını izleme konusunda yönlendirilmelidir.
23. Programda tespit edilen görsel materyaller kursiyer tarafından dersten önce evde yeteri kadar izlenmeli, materyalin teması, materyalde geçen kelime ve kalıp ifadeler tespit edilmelidir.
24. Görsel materyal izlenirken aşağıdaki esaslara uyulmalıdır:
 - ✓ Eğitim görevlisi tarafından görsel materyalin daha iyi anlaşılmasına yönelik konunun ana teması, konuda geçen olay/olgu, kişi, olayın geçtiği mekan ile ilgili yönlendirici sorular hazırlanmalıdır.
 - ✓ Materyali eğitim görevlisi ve kursiyer birlikte izlemelidir.
 - ✓ Eğitim görevlisi uygun gördüğü yerlerde videoyu durdurmalı, kullanılan dile, üsluba, yeni kalıp ve kelimelere dikkat çekmelidir.
 - ✓ Videoda kullanılan kelime ve kalıplar kursiyerler tarafından yazılmalıdır.
 - ✓ İzleme etkinliğinden sonra anlatılan konu üzerinde kursiyerlerle birlikte tartışma yapılmalıdır.
 - ✓ İzlenen konu ile ilgili kursiyerler tarafından beş satırı geçmemek üzere bir metin inşa edilmelidir.
 - ✓ Görsel materyaldeki konu kursiyerler tarafından sözlü olarak özetlenmelidir.
 - ✓ Görsel materyal dersin sonunda izlenmelidir.
 - ✓ Görsel materyallerin uzunluğu beş dakikayı geçmemelidir.

A. SÖZLÜ ANLATIM DERSİ KAZANIMLARI, İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

1. SÖZLÜ ANLATIM DERSİ KAZANIMLARI

- a. Duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini ifade eder.
- b. Kendisi, ailesi, ülkesi, yaşadığı çevre vb. konularda kendini ifade eder.
- c. Öğrendiği yeni kelime ve kalıp ifadeleri konuşmalarında kullanır.
- d. Dinlediği, izlediği bir materyali sözlü olarak hikaye eder.
- e. Bir kişi, olay veya olguyu sözlü olarak betimler.
- f. Verilen cevaplara uygun sorular, sorulara uygun cevaplar oluşturma becerisi kazanır.
- g. Sınıf içerisinde gerçekleştirilen münazara, diyalog vb. eğitici etkinliklere aktif katılır.
- h. Başından geçen bir olayı düzgün ifadelerle anlatır.
- i. Gördüğü bir resmi, fotoğrafı veya karikatürü basit kalıplar yardımı ile yorumlar.
- j. Gittiği bir yeri kendi ifadeleri ile tanıtır.
- k. Tanışma, selamlaşma, adres tarifi vb. günlük hayatta sıkça kullanılan hazırlıksız konuşmaları yapar.
- l. Konuşurken Arapça dil bilgisi kurallarına uygun cümleler kurar.
- m. Cümle kurarken kelimeleri doğru telaffuz eder.
- n. Fıkra, masal ve hikâye anlatma becerisine sahip olur.
- o. Öğrendiği atasözü ve deyimleri uygun durumlarda kullanarak konuşmasını zenginleştirir.
- p. Bir konuyla ilgili kısa konuşma, mülâkât yapma, duygu ve düşüncelerini paylaşma gibi hazırlıklı konuşmalar yapar.
- q. Dinlediklerini/izlediklerini karşılaştırır, ilişkilendirir, sorgular, değerlendirir.
- r. Dinlenenleri/izlenenleri yorumlar, günlük hayata uyarlar.
- s. Dinlediklerindeki/izlediklerindeki olay, yer, zaman, şahıs ve bunlarla ilgili unsurları belirler.
- t. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu, mesajını belirler ve bunu düzgün cümlelerle ifade eder.
- u. Dinlediklerini/izlediklerini kendi cümleleriyle kronolojik sıra ve mantık akışı içinde özetler.

2. SÖZLÜ ANLATIM-I (I. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	المشاهدات التعليمية	KAYNAKLAR
1	2	التحية والتعارف		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 1-26.
	2	التحية والتعارف		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 1-26.
	2	التحية والتعارف	التحايا والتعارف	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 1-26.
2	2	الأسرة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 27-54.
	2	الأسرة	التعريف بالأسرة ح2	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 27-54.
	2	السكن		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 55-80.
3	2	السكن	السكن	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 55-80.
	2	الحياة اليومية		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 81-108.
	2	الحياة اليومية	نظرة عن واقع الحياة في غزة	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 81-108.
4	2	الطعام و الشراب		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 109-134.
	2	الطعام و الشراب	الطعام و الشراب	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 109-134.
	2	الصلاة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 135-162.
5	2	الصلاة	الصلاة	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 135-162.

	2	الدراسة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 163-188.
	2	الدراسة	مدرسة الفجر ح7	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 163-188.
6	2	العمل		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 189-214.
	2	العمل	أعمل صحفيا	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 189-214.
	2	التسوق		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 223-248.
7	2	التسوق	التسوق	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 223-248.
	2	الجو		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 249-276.
	2	الجو	الحياة في كندا الطقس والمناخ-يوتيوب د4	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 249-276.
8	2	الناس و الأماكن		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 277-302.
	2	الناس و الأماكن	الناس و الأماكن	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 277-302.
	2	الهوايات		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 303-330.
9	2	الهوايات	هواية التصوير ح12	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 303-330.
	2	السفر		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 331-356.
	2	السفر	السفر	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 331-356.

10	2	الحج و العمرة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 357-384.
	2	الحج و العمرة	الحج و العمرة	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 357-384.
	2	الصحة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 385-410.
11	2	الصحة	مع الطبيب	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 385-410.
	2	العطلة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 411-436.
	2	العطلة	كيف نستفيد من العطلة على أكمل وجه	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 1, s. 411-436.
12	DÖNEM SONU SINAVI			

3. SÖZLÜ ANLATIM-II (II. Dönem, 4x11=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	المشاهدات التعليمية	KAYNAKLAR
1	2	العناية بالصحة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 1-22.
	2	العناية بالصحة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 1-22.
2	1	العناية بالصحة	التدخين وأضراره	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 1-22.
	3	الترويح عن النفس		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 23-49.
3	1	الترويح عن النفس	الترويح عن النفس	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 23-49.
	3	الحياة الزوجية		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 50-70.
4	2	الحياة الزوجية	اختيار الزوجة – منهم تعلمنا –	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 50-70.
	2	الحياة في المدينة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 50-70.
5	2	الحياة في المدينة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 71-96.
	2	الحياة في المدينة	مدينة انقرة في تركيا	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 71-96.
6	2	العلم والتعلم		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 71-96.
	2	العلم والتعلم	علمتي مهنة التعليم	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 97-119.
7	2	المهن		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 120-144.

	2	المهن	مهنة الصيد	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 120-144.
8	2	اللغة العربية		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 120-144.
	2	اللغة العربية	الأتراك يقبلون على تعلم اللغة العربية	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 145-166.
9	3	الجوائز		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 167-187.
	1	الجوائز		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 167-187.
10	2	الجوائز	الجوائز	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 167-187.
	2	العالم قرية صغيرة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 199-220.
11	1	العالم قرية صغيرة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 199-220.
	3	العالم قرية صغيرة	بنك المعلومات - و الاتصالات ح25	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 199-220.
12	DÖNEM SONU SINAVI			

4. SÖZLÜ ANLATIM-III (III. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	المشاهدات التعليمية	KAYNAKLAR
1	4	النظافة	فيلم كرتون أطفال النظافة	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 221-246.
	2	الإسلام		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 247-267.
2	2	الإسلام	إظهار سماحة الإسلام وأثره في دخول الناس في دين الله	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 247-267.
	4	الشباب	مرحلة الشباب قوة	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 268-294.
3	6	العالم الإسلامي	العالم الإسلامي	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 295-316.
4	6	الأمن	فيلم إدارة حقوق الإنسان بالأمن العام	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 317-337.
5	6	التلوث	اثر البشرية على الطبيعة	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 338-364.
6	6	الطاقة	اليورانيوم في الاردن -ح 32	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 2, s. 365-385.
7	6	المعجزة الخالدة	القرآن المعجزة الخالدة (الملك فيصل 6د)	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 1-19.
8	6	يوم في حياة ناشئ	يوميات الطفل عبد الله 5	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 20-40.
9	6	أقليتنا في العالم	وثائقي الإسلام في الصين	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 41-60.
10	6	السنة النبوية	وثيايك فطهر – الحلقة 20- حجية السنة النبوية-د عصام البشير	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 61-79.
11	6	الأطفال والقراءة	أهمية القراءة للأطفال د وليد فتحي	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 87-102.
12	DÖNEM SONU SINAVI			

5. SÖZLÜ ANLATIM-IV (IV. Dönem, 6x11=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	المشاهدات التعليمية	KAYNAKLAR
1	4	هجرة العقول		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 103-126.
	2	هجرة العقول	هجرة العقول 1	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 103-126.
2	4	طاب نومكم...طاب يومكم		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 127-146.
	2	طاب نومكم...طاب يومكم	شلل النوم (الجاثوم)	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 127-146.
3	4	نوادير وطرف		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 147-172.
	2	نوادير وطرف	الأعراب الثلاثة – قصة روعة في الجمال يوتيوب عمر عبد الكافي 8د	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 147-172.
4	4	المساواة الحقة		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 225-244.
	2	المساواة الحقة	حقيقية معنى المساواة في الإسلام ش عبد العزير الفوزان	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 225-244.

5	4	الرفق بالحيوان		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 245-264.
	2	الرفق بالحيوان	الرجل الصالح والكلب	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 245-264.
6	4	الأمثال العربية		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 265-284.
	2	الأمثال العربية	من أخبار العرب 2 عند جهينة الخبر اليقين زكريا الفاخري	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 265-284.
7	4	الخلافات الزوجية		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 285-303.
	2	الخلافات الزوجية	التعامل مع المشاكل الزوجية ش وسيم يوسف	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 285-303.
8	4	العلاقة بين الآباء و الأبناء		el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 310-329.
	2	العلاقة بين الآباء و الأبناء	عقوق الآباء والأبناء ش محمد حسان	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 310-329.
9	6	الماء أصل الحياة و سرها	وجعلنا من الماء كل شيء حي	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 330-349.
10	6	وصية أب	تأملات في وصية لقمان لابنه د علي فرحات - يوتيوب	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 350-369.
11	6	من يوميات وليد	فيديو مهم جدا عن تربية الأطفال (يوتيوب)	el-Arabiyyetü beyne Yedeyke, c. 3, s. 370-398.
12	DÖNEM SONU SINAVI			

B. YAZILI ANLATIM DERSİ KAZANIMLARI, İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

1. YAZILI ANLATIM DERSİ KAZANIMLARI

- a. Arapça dil kurallarına uygun cümleler kurar.
- b. Verilen cümlelerdeki kelimelerin yerlerini değiştirerek yeni anlamlı cümleler oluşturur.
- c. Verilen örnek bir diyalog veya metnin anahtar kelimelerini kullanarak yeniden yazar.
- d. Düzensiz olarak verilen cümleleri sıraya koyabilir ve yeniden yazar.
- e. Kendisi, ailesi, ülkesi, yaşadığı çevre vb. konularda tanıtıcı yazılar yazar.
- f. Yazdığı metni doğru bir şekilde hareketler.
- g. Öğrendiği yeni kelime kalıplarını kullanarak işlenen konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini yazılı olarak anlatır.
- h. Öğrendiği yeni kelime, kalıp ifadeleri kullanarak kompozisyon, mektup, kısa hikaye, şiir gibi serbest yazma çalışmaları yapar.
- i. Karışık verilen kelimelerden düzgün ve anlamlı cümle veya paragraflar oluşturur.
- j. Verilen kelimeleri cümle içerisinde kullanır.
- k. Duygu, düşünce, hayal ve izlenimlerini yazarak ifade eder.
- l. Bir kişi, olay veya olguyu betimler.
- m. Yazıya konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur.
- n. Dinlediği/izlediği bir materyali hikaye eder.
- o. Eksik bırakılan cümleleri anlam bütünlüğüne dikkat ederek tamamlar.
- p. Verilen hikâyelerde boş bırakılan kısmı hikayenin anlam bütünlüğü çerçevesinde tamamlar.
- q. Verilen sorulara uygun cevaplar; verilen cevaplara uygun sorular yazar.
- r. Belirli konularda diyalog metinleri yazar.

2. YAZILI ANLATIM-I (I. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Arapça imlâ kuralları	A. Yaşar Koçak, Arapça İmlâ Kaideleri ve Yazı İşaretleri, İstanbul 1994. Ayhan Erdoğan, Arapça İmlâ Kılavuzu, Konya.
2	2	Arapça imlâ kuralları	A. Yaşar Koçak, Arapça İmlâ Kaideleri ve Yazı İşaretleri, İstanbul 1994. Ayhan Erdoğan, Arapça İmlâ Kılavuzu, Konya.
3	2	İnançlı insanın özellikleri	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 1-9.
4	2	İnançlı insanın özellikleri	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 1-9.
5	2	Allah'ın nimetleri	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 11-19.
6	2	Allah'ın nimetleri	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 11-19.
7	2	Spor	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 21-29.
8	2	Spor	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 21-29.
9	2	Yardımlaşma	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 31-38.
10	2	Yardımlaşma	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 31-38.
11	2	Ziyaret âdâbı	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 39-45.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

3. YAZILI ANLATIM-II (II. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Ziyaret âdâbı	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 39-45.
2	2	İş başvurusu	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 47-55.
3	2	İş başvurusu	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 47-55.
4	2	Bayramlaşma	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 57-63.
5	2	Bayramlaşma	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 57-63.
6	2	Komşuluk ilişkileri	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 65-72.
7	2	Komşuluk ilişkileri	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 65-72.
8	2	Kütüphane	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 73-82.
9	2	Kütüphane	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 73-82.
10	2	Kütüphane	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 73-82.
11	2	Akrabalık ilişkileri	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 83-89.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

4. YAZILI ANLATIM-III (III. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Akrabalık ilişkileri	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 83-89.
2	2	Beslenme	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 91-99.
3	2	Tatil	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 101-107.
4	2	Tatil	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 101-107.
5	2	Toplumsal düzen	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 109-117.
6	2	Toplumsal düzen	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 109-117.
7	2	Boş vakit	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 119-126.
8	2	Boş vakit	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 119-126.
9	2	Özel yazışmalar	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 127-137.
10	2	Özel yazışmalar	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 127-137.
11	2	Resmî yazışmalar	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 139-145.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

5. YAZILI ANLATIM-IV (IV. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Hikâye yazma	Tâhâ Muhammed Mahmûd, et-Ta'biru'l-Muvecceh li'l-Mustevâ'l-Mutevessit, s. 147-153.
2	2	Özgeçmiş yazma	Serbest
3	2	Diyanet İşleri Başkanlığı'nın tanıtımı	Serbest
4	2	Şehrimizin tanıtımı	Serbest
5	2	Ülkemizin tanıtımı	Serbest
6	2	Kitap tanıtımı	Serbest
7	2	Bir konuda hutbe	Ahmed Zekî Safvet, Cemheratu Hutabi'l-'Arab.
8	2	İlmin önemi	Serbest
9	2	Bir yazar veya şairin tanıtımı	Serbest
10	2	Bir sure özeti	Serbest
11	2	Üniversiteler	Serbest
12	DÖNEM SONU SINAVI		

IV. ÇEVİRİ

ÇEVİRİ ALANI ÖĞRETİM ESASLARI

1. Dilbilgisi alanında temel becerileri kazandığı kabul edilen kursiyere bu derslerde Arapça'dan Türkçe'ye ve Türkçe'den Arapça'ya olmak üzere çeşitli seviyelerde çeviriler yaptırılmalıdır.
2. Çeviri işleminin niteliği gereği haftalık ödevler verilmelidir.
3. Ara sınavlarda kursiyerlerin zayıf oldukları ortak noktalar tespit edilerek, mümkün olduğunca kursiyerlerle birlikte bu hususlar değerlendirilmelidir.

1. ÇEVİRİ ALANI KAZANIMLARI

- a. Çeviri işleminin mahiyetini ve niteliğini bilir.
- b. Arapça zamanların cümle bağlamında önemini bilir.
- c. Cümle kuruluğu tekniğini bilir.
- d. Edatların ve bağlaçların cümle içerisindeki kullanımını bilir.
- e. Arapça'dan Türkçe'ye etkin eviri yapma becerisine sahip olur.
- f. Türkçe'den Arapça'ya etkin eviri yapma becerisine sahip olur.

2. ÇEVİRİ ALANI İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

A. ARAPÇA'DAN TÜRKÇE'YE ÇEVİRİ (III. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Çeviri işlemine genel bir bakış	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 17-24.
2	2	Çeviri işlemine genel bir bakış	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 17-24.
3	2	Zamanlar ve kullanımı	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 85-130.
4	2	Arapça cümle kuruluşu	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 131-147.
5	2	Arapça cümle kuruluşu	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 148-159.
6	2	Arapça cümle kuruluşu	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 160-172.
7	2	Edatların kullanımı	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 185-212.
8	2	Cümle çevirileri	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 238-249.
9	2	Metin çevirileri	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 269-279.
10	2	Metin çevirileri	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 280-290.
11	2	Metin çevirileri	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 291-300.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

B. TÜRKÇE'DEN ARAPÇA'YA ÇEVİRİ (IV. Dönem, 2x11=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Arapça cümle kuruluşu	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 135-143.
2	2	Edatlar	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 187-196.
3	2	Cümle çevirileri	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Kılavuzu, s. 243-244.
4	2	Abdestin sünnetleri ve adabı	Diyanet İşleri Başkanlığı, İlmihal, c. I, s. 198.
5	2	Kabir hayatı	Diyanet İşleri Başkanlığı, İlmihal, c. I, s. 121.
6	2	“Kendiniz için istediğinizi kardeşiniz için de istemedikçe gerçek mü'min olamazsınız” (Hadis No: 238)	İmam Nevevi, Riyazü's-Salihin (Erkam Yay.), c. II, s. 204-205.
7	2	Her zaman vaaz ve sohbeta hazır olmalıyız	Ahmet Coşkun, Sohbetler ve Hatıralar, s. 146-147.
8	2	Müşriklerin müslümanları boykotu	Seyfettin Yazıcı, Temel Dini Bilgiler, s. 274-275.
9	2	Millet malı böyle korunur	Seyfettin Yazıcı, Temel Dini Bilgiler, s. 238.
10	2	Meal	Diyanet İşleri Başkanlığı, Kuran-ı Kerim Meali (12. Baskı), s. 8.
11	2	Nüfus cüzdanı, pasaport, sürücü belgesi, mezuniyet belgesi örnekleri	Emrullah İşler-Musa Yıldız, Arapça Çeviri Klavuzu, s. 323, 325, 327, 329.
12		DÖNEM SONU SINAVI	

II. İHTİSAS EĞİTİM PROGRAMI

1. PROGRAMIN AMACI

Bu program, temel İslam ilimleri alanında temayüz etmiş, bu ilimlerle ilgili klasik ve modern çalışmaları etkin kullanabilen, güncel dini meselelere ve inanç problemlerine Kur'an, sünnet ve İslam dininin tarihsel tecrübesi çerçevesinde çözüm üreten, topluma din hizmeti sunarken kadim ve modern bilgi ve medeniyet birikiminden yararlanan, Başkanlığın hizmet alanlarına yönelik hizmet içerisinde bilgi ve görgüsünü artırmış personel yetiştirmeyi amaçlamaktadır.

2. PROGRAMIN YAPISI

İhtisas Eğitim Programı, 11'er haftalık 7 dönemden oluşmaktadır. Her dönem haftada 36 saat olarak planlanmış olup, toplam 2772 saattir.

Program;

1. Kur'an-ı Kerim
2. Tefsir, (Tefsir Tarihi ve Usûlü, Güncel Tefsir Problemleri, Tefsir Klasik Metin)
3. Hadis, (Hadis Tarihi ve Usûlü, Hadis Tahlil ve Tenkit, Güncel Hadis Problemleri, Hadis Anlama ve Yorum, Hadis Klasik Metin)
4. Fıkıh, (Fıkıh Usûlü, Fıkıh Mukayeseli Metinler, Feraiz, Fetva Usûlü, Fıkıh Klasik Metin, Ahval-ı Şahsiyye, Fıkıh İlmine Giriş, Fıkıh Külli Kaideler, Güncel Fıkıh Meseleleri)
5. İslam Düşüncesi, (Eleştirel Düşünce ve Mantık, Akaid-Kelam, Tasavvuf, Yaşayan Dünya Dinleri, İslam Mezhepleri Tarihi, İslam Düşünce Tarihi)
6. Uygulama, Ders Uygulamaları (Tefsir, Hadis, Fıkıh), Din Hizmetleri, Din Hizmetleri Yönetim ve Mevzuatı, Bilgi Tecrübe Paylaşımı ve Sosyal Etkinlik başlıklarından oluşur.

3. PROGRAMIN KAZANIMLARI

Bu programdan mezun olan her bir kursiyer;

1. İslam dini ile ilgili klasik ve güncel meseleleri delilleri ile birlikte izah eder.
2. Kur'an-ı Kerim'i usûlüne uygun okur, anlamını bilir ve yorumlar.
3. Tefsir, Hadis ve Fıkıh alanı ile ilgili tarih, usûl ve literatür bilgisine sahip olur.
4. Akaid-Kelam ve Tasavvuf alanı ile ilgili tarih, kaynak ve güncel yorumları bilir.
5. İslam düşünce tarihini ve yeni dini akımları bilir ve değerlendirir.
6. Yaşayan dünya dinlerini ana hatlarıyla bilir.
7. Disiplinler arası çalışabilme becerisine sahip olur.
8. İslam'a ve Müslümanlara yönelik tehditleri analiz eder ve çözüm üretmeye katkı sağlar.
9. Din hizmetlerini planlama ve yürütme becerisine sahip olur.
10. Dini veya sosyal meselelerle ilgili metin inşa etme ve değerlendirme becerisine sahip olur.

11. Temsil kabiliyetine ve kurumsal aidiyet bilincine sahip olur.

4. KLASİK METİNLERİ OKUMA ESASLARI

Klasik metinler okunurken aşağıdaki ilkelere dikkat edilmesi, okunan metinlerden daha fazla verim alınması açısından yararlı olacaktır:

1. Klasik metin okumalarında ihtiyaç duyulmadıkça metin harekeleme, literal tercüme ve irab tartışmalarına girilmemelidir.
2. Okumalarda metnin anlamına, müellifin konuyu ele alış biçimine ve söylemine odaklanılmalıdır.
3. Kursiyerin okunan metinden çıkarımlarda bulunması sağlanmalıdır.
4. Aynı konu ile ilgili farklı kaynaklardaki bilgiler mukayese edilerek sonuç çıkarılabilmelidir.

5. PROGRAM TABLOSU (ALANLAR, DERSLER VE DÖNEMLER)

Not: Toplam eğitim 7 dönem 2772 saat olarak planlanmıştır.

ALANLAR	1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM	4. DÖNEM	5. DÖNEM	6. DÖNEM	7. DÖNEM
KUR'AN-I KERİM	Kur'an-ı Kerim-I 11x2=22	Kur'an-ı Kerim-II 11x2=22	Kur'an-ı Kerim-III 11x2=22	Kur'an-ı Kerim-IV 11x2=22	Kur'an-ı Kerim-V 11x2=22	Kur'an-ı Kerim-VI 11x2=22	Kur'an-ı Kerim-VII 11x2=22
TEFSİR	Tefsir Tarihi ve Usûlü 11x6=66	---	---	---	---	---	Güncel Tefsir Problemleri 11x2=22
	Tefsir Klasik Metin-I 11x6=66	Tefsir Klasik Metin-II 11x10=110	Tefsir Klasik Metin-III 11x10=110	Tefsir Klasik Metin-IV 11x10=110	Tefsir Klasik Metin-V 11x10=110	Tefsir Klasik Metin-VI 11x10=110	Tefsir Klasik Metin-VII 11x8=88
HADİS	Hadis Tarihi ve Usûlü 11x6=66	Hadis Tahlil ve Tenkit 11x4=44	---	---	---	---	Güncel Hadis Problemleri 11x2=22
	---	Hadis Anlam ve Yorum 11x2=22	Hadis Klasik Metin-I 11x6=66	Hadis Klasik Metin-II 11x6=66	Hadis Klasik Metin-III 11x6=66	Hadis Klasik Metin-IV 11x6=66	Hadis Klasik Metin-V 11x6=66
FIKİH	Fıkıh Usûlü –I 11x4=44	Fıkıh Usûlü–II 11x4=44	Fıkıh Usûlü –III 11x4=44	Fıkıh Mukayeseli Metinler-I 11x4=44	Fıkıh Mukayeseli Metinler-II 11x2=22	Feraiz 11x4=44	Fetva Usûlü 11x2=22
	Fıkıh Klasik Metin–I 11x4=44	Fıkıh Klasik Metin–II 11x6=66	Fıkıh Klasik Metin–III 11x6=66	Ahval-ı-Şahsiyye–I 11x6=66	Ahval-ı-Şahsiyye–II 11x6=66	Fıkıh Klasik Metin–IV 11x6=66	Fıkıh Klasik Metin–V 11x6=66
	Fıkıh İlmine Giriş 11x4=44	---	---	---	Fıkıh Külli Kaideler 11x4=44	Güncel Fıkıh Meseleleri-I 11x2=22	Güncel Fıkıh Meseleleri-II 11x4=44
İSLAM DÜŞÜNCESİ	---	Eleştirel Düşünce ve Mantık 11x4=44	Akaid-Kelam-I 11x4=44	Akaid-Kelam-II 11x4=44	Tasavvuf-I 11x2=22	Tasavvuf-II 11x2=22	İslam Düşünce Tarihi 11x4=44
	---	---	---	---	Yaşayan Dünya Dinleri 11x2=22	İslam Mezhepleri Tarihi 11x2=22	
UYGULAMA	Ders Uygulamaları 11x2=22 (Tefsir-Hadis-Fıkıh)	Ders Uygulamaları 11x2=22 (Tefsir-Hadis-Fıkıh)	Ders Uygulamaları 11x2=22 (Tefsir-Hadis-Fıkıh)	Din Hizmetleri-I 11x2=22	Din Hizmetleri-II 11x2=22	Din Hizmetleri Yönetim ve Mevzuatı 11x2=22	---
	Bilgi Tecrübe Paylaşımı ve Sosyal Etkinlik 11x2=22	Bilgi Tecrübe Paylaşımı ve Sosyal Etkinlik 11x2=22	Bilgi Tecrübe Paylaşımı ve Sosyal Etkinlik 11x2=22	Bilgi Tecrübe Paylaşımı ve Sosyal Etkinlik 11x2=22			

ALANLARA GÖRE TOPLAM KREDİ TABLOSU

ALANLAR	1. DÖNEM	2. DÖNEM	3. DÖNEM	4. DÖNEM	5. DÖNEM	6. DÖNEM	7. DÖNEM	TOPLAM
KUR'AN-I KERİM	22	22	22	22	22	22	22	154
TEFSİR	132	110	110	110	110	110	110	792
HADİS	66	66	66	66	66	66	88	484
FIKİH	132	110	110	110	132	132	132	858
İSLAM DÜŞÜNCESİ	----	44	44	44	44	44	44	264
UYGULAMA	44	44	44	44	22	22	---	220
TOPLAM	396	396	396	396	396	396	396	2772

6. İHTİSAS EĞİTİM PROGRAMI ALANLARI

A. KUR'AN-I KERİM

KUR'AN-I KERİM ALANININ KAZANIMLARI

1. Kur'an-ı Kerim'i doğru ve usûlüne uygun olarak okur.
2. Kıraat olgusunu tarihsel gelişim seyri içinde ana hatlarıyla tanır.
3. Kıraatle ilgili terimleri tanımlar.
4. Asım Kıraati'nin temel niteliklerini kavrar.
5. Tecvit kurallarını teorik olarak bilir ve uygular.
6. Kur'an-ı Kerim'den belli bölümleri talim üzere ezbere okur.

KUR'AN-I KERİM ALANININ ÖĞRETİM ESASLARI

1. Her bir kursiyer için Kur'an-ı Kerim alanında ders takip dosyası tutularak gelişim seviyeleri izlenir.
2. Kursiyerlerin seviye tespitleri yapılarak varsa hataları kendilerine fark ettirilir.
3. Tecvit kuralları, yüzünden ve ezbere okunacak sure ile duaların uygulamaları esnasında teorik bilgilere atıflar yapılmak suretiyle pratik olarak tatbik edilerek öğretilir.
4. Kursiyerlerin kendi okuyuşları kaydedilerek kendilerine dinletilir.
5. Kursiyerlerin dinlemeleri için kendi okuyuşuna uygun örnek Kur'an-ı Kerim CD'leri tavsiye edilir.

1. KUR'AN-I KERİM-I (I. Dönem, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	GİRİŞ Hz. Peygamberin Kıraati Kur'an'ın Güzel Okunması Yönünde Hz. PeygamberinTavrı	İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri. Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları. Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi.
2	2	Kıraat İlmine Ait Terimler Kıraatlerin Oluşumu Asım Kıraati Hafs Rivayetinin Temel Farklılıkları	
3	2	HARFLERİN SESLENDİRİLMESİ VE TALİM ÜZERE OKUMA ALIŞTIRMALARI Harflerin İsim, Mahreç ve Sıfatları Kur'an-ı Kerim Okuyuş Usûlleri ve İlgili Kavramlar	
4	2	İstiâze ve Besmele Hakkındaki Hükümler	
5	2	Namaz Duaları	
6	2	Namaz Duaları	
7	2	Fatiha Sûresinin Talim Üzere Ezbere Okunması	
8	2	Nas-Beyyine Arası Sûrelerin Talim Üzere Ezbere Okunması	
9	2	Nas-Beyyine Arası Sûrelerin Talim Üzere Ezbere Okunması	
10	2	Nas-Beyyine Arası Sûrelerin Talim Üzere Ezbere Okunması	
11	2	Nas-Beyyine Arası Sûrelerin Talim Üzere Ezbere Okunması	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

2. KUR'AN-I KERİM-II (II. Dönem, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 1-4. Cüzlerin Yüzünden Okunması	İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri. Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları. Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi.
2	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 1-4. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
3	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 1-4. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
4	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 1-4. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
5	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 1-4. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
6	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 1-4. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
7	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 1-4. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
8	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1.Kadir-Beled Arası Sûrelerin Talim Üzere Okunması 2.Bakara Suresi1-5/285-286.Ayetlerin Talim Üzere Okunması 3.Ayetü'l Kürsi ile Haşr Suresi 22-24. Ayetlerin Talim Üzere Okunması	
9	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1.Kadir-Beled Arası Sûrelerin Talim Üzere Okunması 2.Bakara Suresi1-5/285-286.Ayetlerin Talim Üzere Okunması 3.Ayetü'l Kürsi ile Haşr Suresi 22-24. Ayetlerin Talim Üzere Okunması	

10	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA 1.Kadir-Beled Arası Sûrelerin Talim Üzere Okunması 2.Bakara Suresi1-5/285-286.Ayetlerin Talim Üzere Okunması 3.Ayetü'l Kürsi ile Haşr Suresi 22-24. Ayetlerin Talim Üzere Okunması	
11	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA 1.Kadir-Beled Arası Sûrelerin Talim Üzere Okunması 2.Bakara Suresi1-5/285-286.Ayetlerin Talim Üzere Okunması 3.Ayetü'l Kürsi ile Haşr Suresi 22-24. Ayetlerin Talim Üzere Okunması	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

3. KUR'AN-I KERİM-III (III. Dönem, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 5-8. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
2	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 5-8. Cüzlerin Yüzünden Okunması	İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri.
3	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 5-8. Cüzlerin Yüzünden Okunması	Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları.
4	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 5-8. Cüzlerin Yüzünden Okunması	Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi.
5	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 5-8. Cüzlerin Yüzünden Okunması	

6	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 5-8. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
7	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 5-8. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
8	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Fecr-Buruc Arası Sûrelerin Talim Üzere Okunması 2. Yasin Süresinin Talim Üzere Okunması	
9	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Fecr-Buruc Arası Sûrelerin Talim Üzere Okunması 2. Yasin Süresinin Talim Üzere Okunması	
10	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Fecr-Buruc Arası Sûrelerin Talim Üzere Okunması 2. Yasin Süresinin Talim Üzere Okunması	
11	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Fecr-Buruc Arası Sûrelerin Talim Üzere Okunması 2. Yasin Süresinin Talim Üzere Okunması	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

4. KUR'AN-I KERİM-IV (IV. Dönem, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 9-12. Cüzlerin Yüzünden Okunması	İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri. Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları. Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi.
2	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 9-12. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
3	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 9-12. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
4	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 9-12. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
5	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 9-12. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
6	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 9-12. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
7	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 9-12. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
8	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Bakara Suresi 21-25. Ayetler. (Kulluk ve Tevhit) 2. Enbiya Suresi 101-112. Ayetler (Hz. Muhammed (sav)) 3. Âl-i İmrân Suresi 1-9. Ayetler (Kur'an ve İlim) 4. İnşikak, Mutaffifin ve Fetih Surelerinin Ezberden Okunması	
9	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Bakara Suresi 21-25. Ayetler. (Kulluk ve Tevhit) 2. Enbiya Suresi 101-112. Ayetler (Hz. Muhammed (sav)) 3. Âl-i İmrân Suresi 1-9. Ayetler (Kur'an ve İlim) 4. İnşikak, Mutaffifin ve Fetih Surelerinin Ezberden Okunması	

10	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Bakara Suresi 21-25. Ayetler. (Kulluk ve Tevhit) 2. Enbiya Suresi 101-112. Ayetler (Hz. Muhammed (sav)) 3. Âl-i İmrân Suresi 1-9. Ayetler (Kur'an ve İlim) 4. İnşikak, Mutaffifin ve Fetih Surelerinin Ezberden Okunması	
11	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Bakara Suresi 21-25. Ayetler. (Kulluk ve Tevhit) 2. Enbiya Suresi 101-112. Ayetler (Hz. Muhammed (sav)) 3. Âl-i İmrân Suresi 1-9. Ayetler (Kur'an ve İlim) 4. İnşikak, Mutaffifin ve Fetih Surelerinin Ezberden Okunması	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

5. KUR'AN-I KERİM-V (V. Dönem, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 13-16. Cüzlerin Yüzünden Okunması	İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri. Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları. Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi.
2	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 13-16. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
3	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 13-16. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
4	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 13-16. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
5	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 13-16. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
6	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 13-16. Cüzlerin Yüzünden Okunması	

7	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 13-16. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
8	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Tâhâ Suresi 1-12. Ayetler (Kur'an) 2. Âl-i İmran Suresi 190-194. Ayetler (Zikir ve Dua) 3. Ankebut Suresi 56-63. Ayetler (Ölüm ve Taziye) 4. Mülk, Abese, Tekvir, İnfitar Surelerinin Ezberden Okunması	
9	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Tâhâ Suresi 1-12. Ayetler (Kur'an) 2. Âl-i İmran Suresi 190-194. Ayetler (Zikir ve Dua) 3. Ankebut Suresi 56-63. Ayetler (Ölüm ve Taziye) 4. Mülk, Abese, Tekvir, İnfitar Surelerinin Ezberden Okunması	
10	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Tâhâ Suresi 1-12. Ayetler (Kur'an) 2. Âl-i İmran Suresi 190-194. Ayetler (Zikir ve Dua) 3. Ankebut Suresi 56-63. Ayetler (Ölüm ve Taziye) 4. Mülk, Abese, Tekvir, İnfitar Surelerinin Ezberden Okunması	
11	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Tâhâ Suresi 1-12. Ayetler (Kur'an) 2. Âl-i İmran Suresi 190-194. Ayetler (Zikir ve Dua) 3. Ankebut Suresi 56-63. Ayetler (Ölüm ve Taziye) 4. Mülk, Abese, Tekvir, İnfitar Surelerinin Ezberden Okunması	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

6. KUR'AN-I KERİM-VI (VI. Dönem, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 17-20. Cüzlerin Yüzünden Okunması	İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri. Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları. Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi.
2	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 17-20. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
3	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 17-20. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
4	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 17-20. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
5	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 17-20. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
6	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 17-20. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
7	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 17-20. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
8	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Hac Suresi 26-33. Ayetler (Hac ve Kurban) 2. Rum Suresi 20-24. Ayetler (Evlilik) 3. Lokman Suresi 12-19. Ayetler (Öğütler) 4. Naziat, Nebe ve Cuma Surelerinin Ezberden Okunması	
9	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Hac Suresi 26-33. Ayetler (Hac ve Kurban) 2. Rum Suresi 20-24. Ayetler (Evlilik) 3. Lokman Suresi 12-19. Ayetler (Öğütler) 4. Naziat, Nebe ve Cuma Surelerinin Ezberden Okunması	
10	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Hac Suresi 26-33. Ayetler (Hac ve Kurban) 2. Rum Suresi 20-24. Ayetler (Evlilik) 3. Lokman Suresi 12-19. Ayetler (Öğütler) 4. Naziat, Nebe ve Cuma Surelerinin Ezberden Okunması	

11	2	TALİM ÜZERE EZBER OKUMA 1. Hac Suresi 26-33. Ayetler (Hac ve Kurban) 2. Rum Suresi 20-24. Ayetler (Evlilik) 3. Lokman Suresi 12-19. Ayetler (Öğütler) 4. Naziat, Nebe ve Cuma Surelerinin Ezberden Okunması	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

7. KUR'AN-I KERİM-VII (VII. Dönem, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 21-24. Cüzlerin Yüzünden Okunması	İsmail Karaçam, Kur'an-ı Kerim'in Faziletleri ve Okunma Kaideleri. Abdurrahman Çetin, Kur'an Okuma Esasları. Demirhan Ünlü, Kur'an-ı Kerim'in Tecvidi.
2	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 21-24. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
3	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 21-24. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
4	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 21-24. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
5	2	TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA Hucurat ve Rahman Sürelerinin Ezbereden Okunması	
6	2	TALİM ÜZERE EZBERE OKUMA Hucurat ve Rahman Sürelerinin Ezbereden Okunması	
7	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 25-30. Cüzlerin Yüzünden Okunması	

8	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 25-30. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
9	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 25-30. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
10	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 25-30. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
11	2	TALİM ÜZERE YÜZÜNDEN OKUMA Kur'an-ı Kerim'den 25-30. Cüzlerin Yüzünden Okunması	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

B. TEFSİR

1. TEFSİR TARİHİ VE USÛLÜ

Tefsir dersi için yeterli bir altyapı ve doğru bir bakış açısı oluşması için öncelikle Tefsir Tarihi ve Usûlü dersinin işlenmesi ve muhtevanın yeterli derecede kavranması önem arz etmektedir.

TEFSİR TARİHİ VE USÛLÜ DERSİNİN KAZANIMLARI:

1. Tefsir usûlünün Kur'an'ı anlamadaki önemini kavrar.
2. Tefsir ilminin temel kavram ve kaynaklarını bilir.
3. Tefsirin tarihi süreç içerisinde geçirdiği aşamaları bilir.
4. Tefsir çeşitlerini bilir ve değerlendirir.
5. Tefsir tarihindeki problemleri bilir ve analiz eder.
6. Tefsir tarihi, usûlü ve tefsir ilmi ile ilgili klasik ve modern çalışmaları değerlendirir ve etkin kullanır.

TEFSİR TARİHİ VE USÛLÜ DERSİ ÖĞRETİM ESASLARI:

1. Ders, öğreticinin takriri veya kursiyerin sunumuyla gerçekleştirilir.
2. Sorgulayıcı aklın inşası için ders; soru-cevap, tartışma ve araştırma yöntemleriyle işlenir.
3. Dersin akışı içerisinde farklı örneklerle konunun daha iyi kavranması sağlanır.
4. Kursiyerin derse hazırlıklı gelmesi sağlanır.

TEFSİR TARİHİ VE USÛLÜ (I. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Tefsir Usûlünün Temel Kaynakları	Musin Demirci, Tefsir Usûlü, s. 21-46.
	2	İlim, Ulûmu'l-Kur'an ve Kur'an	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 9-26.
	2	Vahiy	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 27-44.
2	2	Mekkî-Medenî	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 45-58.
	2	İlk ve Son İnen Âyetler	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 59-67.
	2	Esbâb-ı Nüzûl	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 69-79.
3	2	Esbâb-ı Nüzûl	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 79-90.
	2	Nüzûlü'l-Kur'an	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 91-97.
	2	Nüzûlü'l-Kur'an	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 97-106.
4	2	Cem'u'l-Kur'an ve Tertibuhû	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 106-114.
	2	Cem'u'l-Kur'an ve Tertibuhû	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 115-123.
	2	Âyet ve Sûrelerin Tertibi	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 125-138.
5	2	Yedi Harf Meselesi	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 139-151.
	2	Kıraat ve Kurrâ	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 153-167.

	2	Müfessirin İhtiyaç Duyduğu Kurallar	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 175-183.
6	2	Müfessirin İhtiyaç Duyduğu Kurallar	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 183-193.
	2	Nâsîh-Mensûh	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 211-217.
	2	Nâsîh-Mensûh	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 217-223.
7	2	Mantûk ve'l-Mefhûm	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 229-234.
	2	İ'câzu'l-Kur'an	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 235-246.
	2	İ'câzu'l-Kur'an	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 247-256.
8	2	Emsâlû'l-Kur'an	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 257-264.
	2	Aksâmu'l-Kur'an ve Cedelû'l-Kur'an	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 265-278.
	2	Kıyasu'l-Kur'an	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 279-284.
9	2	Terceme, Te'vil, Tefsir	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 285-299.
	2	Garîbü'l-Kur'an Vücûh ve Nazâir	Suyûtî, el-İtkân, s. 239-258; 301-311.
	2	Müşkilü'l-Kur'an Mübhemâtü'l-Kur'an	Suyûtî, el-İtkân, s. 475-482; 698-710. Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 301-314.
10	2	Şurûtu'l-Müfessir ve Âdâbuhû Neş'etü't-Tefsîr ve Âdâbuhû	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 301-314.
	2	Tabakâtü'l-Müfessirîn Rivayet ve Dirayet Tefsiri	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fî Ulûmi'l-Kur'an, s. 314-323. Mustafa Karagöz, Tefsirde Rivayet ve Dirayet Ayırımının Ortaya Çıkışı ve Mahiyeti, Bilimname, 2004, s. 45-60.

	2	Tefsirde İsrailiyyât	Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 323-325. İsmail Cerrahoglu, Tefsir Usulü, s. 244-264.
11	2	TARİHTEN GÜNÜMÜZE TEFSİR EKOLLERİ Mezhebî Tefsir Ekolü	Muhsin Demirci, Tefsir Tarihi, s. 209-223. Mennâu'l-Kattân, Mebâhis fi Ulûmi'l-Kur'an, s. 326-345.
	2	İşârî, Fıkhî ve İlmî Tefsir Ekolleri	Muhsin Demirci, Tefsir Tarihi, s. 224-246.
	2	İctimâî Tefsir Ekolleri	Sait Şimşek, Günümüz Tefsir Problemleri s. 51-95.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Suyûtî, el-İtkân fî Ulûmü'l-Kur'an.
2. Zerkeşî, el-Burhân fî Ulûmi'l-Kur'an.
3. Zerkânî, Menâhilü'l-İrfân.
4. İbn-i Teymiyye, Mukaddime fî Usûli't-Tefsir.
5. Dihlevî, el-Fevzü'l-Kebir.
6. Zehebî, et-Tefsîr ve'l-Müfessirûn.
7. Subhi es-Salih, Mebahis fî Ulûmi'l-Kur'an.
8. İsmail Cerrahoğlu, Tefsir Tarihi.

2. TEFSİR KLASİK METİN

Tefsir, din bilimleri arasında İslâm dininin temel kaynağı olan Kur'an-ı Kerim'in anlaşılması yolunda ilk aşamayı oluşturan ve Kur'an-ı Kerim'in dini bir metin olarak açıklanması işlemini gerçekleştiren bilim dalıdır.

Tefsir, Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinin doğru anlamlarına ilişkin olabildiğince nesnel açıklamalar getirmeyi ve Kur'an'ı kaynak edinen diğer dini bilim dallarına da Kur'an-ı Kerim'in anlaşılması konusunda sağlıklı bir zemin sağlamayı amaçlar. Bu bakımdan İslâm Dini'nin anlaşılmasına yönelik olarak geliştirilmiş disiplinler arasında tefsirin önemli bir yeri bulunmaktadır. Yine tefsir, Kur'an-ı Kerim'in ayetlerinde kastedilen anlamları Arap dili ve tarih malzemelerinin elverdiği ölçüde doğru bir şekilde ortaya çıkarmayı amaçlar. Müfessir, yöntem bilimsel kaygıların yanı sıra yöntemin kendisini ulaştırdığı nesnel verilerden yola çıkarak kendi yorumlarını yapmıştır. Böylece tefsir Müslüman kültür tarihine zenginlik katan ürünler vermiştir.

İhtisas Eğitim Programı içerisinde Tefsir alanı, kursiyerlerin, Kur'an'ı anlama ve yorumlama becerilerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Tefsir alanı; tarih ve usûl ile ilgili bilgiler yanında, Nesefi tefsiri esas alınarak ve diğer tefsir kaynaklarına da müracaat edilerek kursiyerde Kur'an kültürü oluşturmayı hedeflemektedir.

TEFSİR KLASİK METİN DERSİNİN GENEL AMAÇLARI:

Bu dersi alan kursiyer;

1. Vahyin Allah ve Peygamber tasavvurunu bilir.
2. Kur'an-ı Kerim'in anlamını bilir ve yorumlar.
3. Tefsir'in Kur'an-ı Kerim'i açıklamaya yarayan bir bilim olduğunu kavrar.
4. Klasik tefsir metinlerini okur ve açıklar.
5. Tefsir tarihi içerisinde tefsir geleneğinin farklı yorumlar ortaya koyduğunun farkında olur.
6. Tefsir geleneğinin sunduğu birikimin bugün nasıl anlamlandırılacağını ve yararlı kılınacağını kavrar.
7. Kur'an ile hayat arasında irtibat kurar.
8. İdeolojik okumalar hakkında bilgi sahibi olur ve değerlendirir.
9. Tefsir ilminin diğer beşeri bilimlerle ilişkisini kurar.

TEFSİR KLASİK METİN DERSİNİ OKUMA İLKELERİ

1. Tefsir dersi, öğrenen merkezli eğitim anlayışıyla işlenir.
2. Kursiyerlerin derse hazırlıklı gelmesi ve derste aktif olmaları sağlanır.
3. Bir önceki dersle ilgili bilgi verilir. Ders özetlenir.
4. Derse hazırlanırken farklı tefsirlerden yararlanır.
5. Ders planına göre konunun ana kavramları hakkında bilgi verilir.
6. Okutulan surenin ve ayetin ana fikrine dikkat çekilir.
7. Ayetlerin bağlamına (nüzul ortamı) dikkat çekilir.
8. Ayetlerin tefsirinde Kur'an'ın bütünlüğü, Hz. Peygamberin tefsiri dikkate alınır.
9. Kur'an kavramlarını anlamada ilgili kaynaklara başvurulur.
10. Gerekğinde modern tefsir çalışmalarından istifade edilir.
11. Okutulan tefsir ve müfessiri hakkında gerekli bilgi verilir.
12. Tefsir metnini okurken Kur'an'ın anlaşılmasında birinci derecede katkısı olan kısım üzerinde durulur.
13. İhtiyaç halinde sarf, nahiv ve belagat kurallarına atıfta bulunulur.

TEFSİR KLASİK METİN DERS İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ, KAYNAKLARI, İŞLENİŞ AÇIKLAMALARI**TEFSİR KLASİK METİN-I (I. DÖNEM, 11x6=66)**

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	6	Fâtiha Sûresi - Bakara Sûresi, 1-2. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, Dâru İbn Kesîr, Beyrût, 2008, c. I, s. 25-40.
2	6	Bakara Sûresi, 3-17. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 41-56.
3	6	Bakara Sûresi, 18-25. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 57-71.
4	6	Bakara Sûresi, 26-48. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 72-87.
5	6	Bakara Sûresi, 49-78. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 88-104.
6	6	Bakara Sûresi, 79-107. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 105-119.
7	6	Bakara Sûresi, 108-140. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 120-136.
8	6	Bakara Sûresi, 141-173. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 137-152.
9	6	Bakara Sûresi, 174-194. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 153-167.
10	6	Bakara Sûresi, 195-219. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 168-183.
11	6	Bakara Sûresi, 220-235. Ayetler arası	Nesefi (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 184-198.
12		DÖNEM SONU SINAVI	

TEFSİR KLASİK METİN-II (II. DÖNEM, 11x10=110)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	10	Bakara Sûresi, 236-282. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 199-230.
2	10	Bakara Sûresi, 283-Al-i İmrân Sûresi, 61. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 231-262.
3	10	Al-i İmrân Sûresi, 63-134. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 263-293.
4	10	Al-i İmrân Sûresi, 135-200. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 294-325.
5	10	Nisâ Sûresi, 1-36. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 326-356.
6	10	Nisâ Sûresi, 37-94. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 357-386.
7	10	Nisâ Sûresi, 95-167. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 389-417.
8	10	Nisâ Sûresi, 168-Mâide Sûresi, 41. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 418-448.
9	10	Mâide Sûresi, 42-101. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 450-479.
10	10	Mâide Sûresi, 102- En'âm Sûresi, 61. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 480-511.
11	10	En'âm Sûresi, 62-139. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 512-542.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

TEFSİR KLASİK METİN-III (III. DÖNEM, 11x10=110)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	10	En'âm Sûresi, 140- A'râf Sûresi, 54. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 543-573.
2	10	A'râf Sûresi, 55-145. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 574-604.
3	10	A'râf Sûresi, 146- Enfâl Sûresi,15. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 605-636.
4	10	Enfâl Sûresi, 16- Tevbe Sûresi,15. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 636-668.
5	10	Tevbe Sûresi, 16-80. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 668-698.
6	10	Tevbe Sûresi, 81- Yûnus Sûresi, 16 . Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. I, s. 698- c. II, s.-12.
7	10	Yûnus Sûresi, 17-99. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 12-43.
8	10	Yûnus Sûresi, 100-Hûd Sûresi, 73. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 43-73.
9	10	Hûd Sûresi, 74-Yûsuf Sûresi, 25. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 73-105.
10	10	Yûsuf Sûresi, 26-100. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 105-136.
11	10	Yûsuf Sûresi, 101-İbrâhîm Sûresi, 14. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 136-166.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

TEFSİR KLASİK METİN-IV (IV. DÖNEM, 11x10=110)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	10	İbrâhîm Sûresi,15-Hicr Sûresi, 81. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 167-197.
2	10	Hicr Sûresi, 82- Nahl Sûresi, 83. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 197-228.
3	10	Nahl Sûresi, 84- İsrâ Sûresi, 43. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 228-259.
4	10	İsrâ Sûresi, 44- Kehf Sûresi, 17. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 259-290.
5	10	Kehf Sûresi, 18-95. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 290-320.
6	10	Kehf Sûresi, 96-Meryem Sûresi, 79. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 320-351.
7	10	Meryem Sûresi, 80-Tâhâ Sûresi, 96. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 351-381.
8	10	Tâhâ Sûresi, 97- Enbiyâ Sûresi, 68. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 381-412.
9	10	Enbiyâ Sûresi, 69- Hac Sûresi, 34. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 412-441.
10	10	Hac Sûresi, 35- Mü'minûn Sûresi, 54. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 441-472.
11	10	Mü'minûn Sûresi, 55- Nûr Sûresi, 32. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 472-502.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

TEFSİR KLASİK METİN-V (V. DÖNEM, 11x10=110)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	10	Nûr Sûresi, 33-Furkân Sûresi, 20. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 502-531.
2	10	Furkân Sûresi, 21-Şu'arâ Sûresi, 35. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 532-561.
3	10	Şu'arâ Sûresi, 36-Şu'arâ Sûresi, 227. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 561-589.
4	10	Neml Sûresi, 1-76. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 590-620.
5	10	Neml Sûresi, 77-Kasas Sûresi, 58. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 620-651.
6	10	Kasas Sûresi, 59-Ankebût Sûresi, 49. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 651-681.
7	10	Ankebût Sûresi, 50-Lokmân Sûresi, 12. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 681-714.
8	10	Lokmân Sûresi, 13-Ahzab Sûresi, 22. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. II, s. 723-c. III, s. 25.
9	10	Ahzab Sûresi, 23-Sebe' Sûresi, 12. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 26-56.
10	10	Sebe' Sûresi, 13-Fâtır Sûresi, 31. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 57-88.
11	10	Fâtır Sûresi, 32-Sâffât Sûresi, 10. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 89-118.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

TEFSİR KLASİK METİN-VI (VI. DÖNEM, 11x10=110)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	10	Sâffât Sûresi, 11- Sâd Sûresi, 22. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 119-150.
2	10	Sâd Sûresi, 23- Zümer Sûresi, 41. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 151-182.
3	10	Zümer Sûresi, 42- Ğâfir Sûresi, 40. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 183-213.
4	10	Ğâfir Sûresi, 41- Fussilet Sûresi, 54. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 214-243.
5	10	Şûrâ Sûresi, 1- Zuhruf Sûresi, 33. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 244-272.
6	10	Zuhruf Sûresi, 34- Câsiye Sûresi, 18. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 273-302.
7	10	Câsiye Sûresi, 19- Muhammed Sûresi, 38. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 303-332.
8	10	Fetih Sûresi, 1- Kâf Sûresi, 17. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 333-365.
9	10	Kâf Sûresi, 18- Necm Sûresi, 62. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 366-398.
10	10	Kamer Sûresi, 1- Vâkıa Sûresi, 64. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 399-426.
11	10	Vâkıa Sûresi, 65- Haşr Sûresi, 3. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 427-456.
12		DÖNEM SONU SINAVI	

TEFSİR KLASİK METİN-VII (VII. DÖNEM, 11x8=88)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	8	Haşr Sûresi, 4-Cum'a Sûresi, 7. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III,s. 457-481.
2	8	Cum'a Sûresi, 8-Talâk Sûresi, 12. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 482-502.
3	8	Tahrim Sûresi, 1-Kalem Sûresi, 43. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 503-525.
4	8	Kalem Sûresi, 44-Nûh Sûresi, 28. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 526-547.
5	8	Cin Sûresi, 1-Müddessir Sûresi, 56. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 548-569.
6	8	Kıyâme Sûresi, 1-Nebe' Sûresi, 20. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 570-591.
7	8	Nebe' Sûresi. 21-İnfîtâr Sûresi, 19. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 592-612.
8	8	Mutaffifîn Sûresi, 1-A'lâ Sûresi, 19. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 613-632.
9	8	Ğâşîye Sûresi, 1-Leyl Sûresi, 21. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 633-652.
10	8	Duhâ Sûresi, 1-Zilzâl Sûresi, 8. Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 653-670.
11	8	Âdiyât Sûresi, 1-Nâs Sûresi, 6 . Ayetler arası	Nesefî (710/1310), Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl, c. III, s. 671-701.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. İbn Cerir et-Taberi, Câmiu'l-Beyân an Tevili Âyi'l-Kur'ân.
2. Zemahşeri, el-Keşşâf an Hakâiki Ğavâmidî't-Tenzîl ve Uyûni'l-Akâvîli fî Vucuhi't-Te'vîl.
3. er-Râzî, Mefâtihu'l-Gayb.
4. el-Beyzâvî, Envâru't-Tenzîl ve Esrâru't-Te'vîl.
5. el-Kurtubî, el-Câmi li Ahkâmi'l-Kur'ân.
6. İbn Kesir, Tefsiru'l-Kur'âni'l-Azîm.
7. Elmalılı Hamdi Yazır, Hak Dini Kur'an Dili.
8. Ebûl-Alâ el-Mevdûdî, Tefhîmu'l-Kur'ân.
9. Seyyid Kutup, fî Zilâli'l-Kur'ân.
10. Tahir b. Âşur, et-Tahrîr ve't-Tenvîr.

3. GÜNCEL TEFSİR PROBLEMLERİ

GÜNCEL TEFSİR PROBLEMLER DERSİNİN GENEL AMAÇLARI:

1. Eski ve yeni dönemde Kur'an'ın üslubu, muhtevası ile ilgili tartışılan konulara vakıf olur.
2. Kur'an ile ilgili meydana getirilen şüphelerin farkında olur.
3. Kur'an'a yöneltilecek eleştirilere cevap verebilme melekesini elde eder.

GÜNCEL TEFSİR PROBLEMLERİ DERSİ DERS İŞLENİŞ BİÇİMİ VE ÖĞRETİM ESASLARINA YÖNELİK İLKELER:

1. Ders takrir ve gerekli görüldüğünde sunum şeklinde gerçekleştirilir.
2. Konuyla ilgili bilgileri sadece nakletmek değil, söz konusu bilgileri sorgulayarak anlamaya çalışmak esas alınmalıdır.
3. Kursiyerlerin tefsir problemleriyle ilgili yazılmış kitap ve makalelere vakıf olmaları sağlanmalıdır.

GÜNCEL TEFSİR PROBLEMLERİ (VII. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	TARİHSELLİK-TARİHSELÇİLİK VE KUR'AN Tarihsellik-Tarihselciliğin Tanımı Nüzul Sebepleri ve Tarihsellik İlişkisi Tarihsellik ve Kur'an İlişkisi	M. Sait Şimşek, Günümüz Tefsir Problemleri, s. 257-297.
2	2	TEFSİRDE SEMANTİK METOD Semantik Kavramı Semantik Kavramının Tarihi Gelişimi Kavm Kavramının Semantik Analizi HERMENÖTİK METOD Te'vil ve Anlamı Hermenötik ve Anlamı Hermenotiğin Tefsire Uygulanabilirliği	Ali Galip Gezgin, Tefsirde Semantik Metod, s. 105-234.

3	2	Selefilerin Kur'an Okuma Biçimi	Mehmet Zeki İşcan, Tarih Boyunca Selefi Söylem, İlahiyat Akademi Dergisi, 2005, c.1 sy. 1, 2. S.1-14.
4	2	KUR'AN'A GÖRE KADIN Kadının Yaratılışı ve Erkek Karşısındaki Durumu Eş Olarak Kadın Sosyal Hayatta Kadın Kadının Şahitliği Çok Kadınla Evlenme Anlaşmazlıkların Çözümü Mirasta Kadının Payı Kadının Örtünmesi	M. Sait Şimşek, Günümüz Tefsir Problemleri, s. 299-339.
5	2	Kur'an Kıssalarının Gerçekliği Meselesi	İdris Şengül, Kur'an Kıssalarının Tarihi Değeri, Diyanet İlmi Dergi, c.32, s 4, 1996.
6	2	KUR'ANCILIK AKIMI Kur'an İslamı ve Kur'ancılık Söyleminin Tarihi Modern Dönemde Kur'ancılık ve Çeşitli Varyantları,	Mustafa Öztürk, Çağdaş İslam Düşüncesi ve Kur'ancılık, s. 133-186.
7	2	KUR'ANCILIK AKIMI Seyyid Ahmed Han ve Takipçileri Muhammed Abduh ve Takipçileri Türkiye'de Kur'an İslamı, Kur'ancılık ve Mealcilik Akımları Sünnetin Kur'an Tefsirindeki Yeri	Mustafa Öztürk, Çağdaş İslam Düşüncesi ve Kur'ancılık, s. 187-245. M. Sait Şimşek, Günümüz Tefsir Problemleri, s. 197-251; 361-371.
8	2	Meal-Tefsir Nitelikli Çalışmalarda Te'vil'de Aklileşme Örneği (M. Esed örneği)	İsmail Çalışkan, Muhammed Esed'in Kur'an Mesajının Tahlil ve Tenkidi, s. 109-131.

9	2	CENNET VE CEHENNEMİN EBEDİLİĞİ Cennet ve Cehennemin Fani Olduğu Görüşü Cennetin Ebedi Cehennemin Fani Olduğu Görüşü Cennet ve Cehennemin Fani olduğu görüşü	İbrahim Toprak, Cennet ve Cehennemin Ebediliği, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya, 2010, s. 39-99.
10	2	KUR'AN'IN BÜTÜNLÜĞÜ MESELESİ Kur'an'ın Kendi Bütünlüğü İçinde Anlaşılması Kur'an'ın Kendini Tefsir Ediş Biçimi Kur'an'ın Kendini Açıklamaya Yeterli Olup Olmaması	Halis Albayrak, Kur'an'ın Bütünlüğü Üzerine.
11	2	Mu'tezile'nin Kur'an Yorumu	Mustafa Öztürk, Kur'an'ın Mu'tezili Yorumu, s. 29-74.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Şevket Kotan, Kur'an ve Tarihselcilik, Beyan Yay., İstanbul, 2001.
2. Mustafa Öztürk, Cahiliyeden İslamiyete Kadın, Ankara Okulu Yay., Ankara, 2013.
3. M. Vehbi Dereli, Kur'an-Sünnet İlişkisi, Fecr Yay., Ankara, 2010.
4. Toshihiko Izutsu, Kur'an'da Allah ve İnsan, Yeni Ufuklar Neşriyat, 2010.
5. İsmail Çalışkan, Muhammed Esed'in Kur'an Mesajı'nın Tahlil ve Tenkidi, Ankara Okulu Yay., Ankara, 2009.

C. HADİS

HADİS ALANININ ÖĞRETİM ESASLARI

1. Hadis temel alanının bütün alt öğrenme alanlarında kursiyerlerin özgüven içerisinde inisiyatif alabileceği ders ortamları oluşturulur.
2. Hadis öğrenme alanının kursiyerlerde geliştirmeyi hedeflediği özgün ve eleştirel düşünme, kaynakları kullanabilme, yararlanabilme ve benzeri becerilerini geliştirebilmek için öğrenme-öğretme sürecinde; metin okuma, soru-cevap, grup çalışması, tartışma, araştırma ve sunum gibi yöntem ve teknikler uygulanır.
3. Hadis Klasik Metinlerinin (Cami, Sünen, Müsned, Musannef) yapısal özelliklerine değinilir ve konu örnek metinlerle işlenir.
4. Klasik metinlerden Ebû Dâvud'un Sünen'i takip edilir.
5. Programda yer alan kaynakları yapısal özellikleriyle tanımanın yanı sıra, bu metinlerden nasıl yararlanılabileceği üzerinde de durulur.
6. Hadis öğrenme alanının "Tahlil ve Tenkit", "Anlama ve Yorum" derslerinde teorik bilgiler verildikten sonra metinler üzerinde uygulamalı çalışmalar yapılır.
7. Yardımcı literatür ile ilgili belirtilen kaynakların yanısıra öğretcinin vereceği diğer kaynaklardan da yararlanır.
8. Kursiyer tarafından üçüncü dönemden itibaren Hadis Klasik Metin dersinde her dönem için zümre tarafından belirlenen kırk hadis ezberlenir.

1. HADİS TARİHİ VE USÛLÜ

HADİS TARİHİ VE USÛLÜ DERSİ KAZANIMLARI

1. Hadisin tarihi gelişimini açıklar.
2. Hadis ilminin temel kavram ve kaynaklarını tanıır.
3. Tasnif dönemi türlerini yapısal özellikleriyle bilir.
4. Hadis çeşitlerini özellikleriyle açıklar.

HADİS TARİHİ VE USÛLÜ (I. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	HADİS İLMİNE GİRİŞ	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 9-17.
	2	Hadisin Usulünün Doğuş ve Gelişimi	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 17-29.
	2	Hadis İlminin Tanım ve Konusu Hadis/Sünnetin Lügat ve İstılahi Anlamları	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 29-36.
2	2	Sünnetin Dindeki Yeri ve Önemi	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 36-47.
	2	Hadis türleri Mütevâtir hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 47- 53.
	2	Hadis türleri- Ahad hadis Sahih hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 55-75.
3	2	Sahih hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 55-75.
	2	Hasen hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 75-95.
	2	Hasen Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 75-95.
4	2	Zayıf Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 96-111.
	2	Zayıf Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 96-111.
	2	Sahih, Hasen ve Zayıf Arasında Müşterek Hadis Türleri	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 111- 133.
5	2	Sahih, Hasen ve Zayıf Arasında Müşterek kavramlar	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 111-133.
	2	Zayıf Hadis Türleri Mursel Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 133-144.

	2	Munkatı Hadis Mu'dal Hadis Muallak Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 144-155.
6	2	Mudelles Hadis Mursel-i Hafî	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 155- 171.
	2	Şaz ve münker Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 171-184.
	2	Muzdarib Hadis Muallel Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 184-198.
7	2	Mevzu Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 198-216.
	2	Mevzu Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 198-216.
	2	Mudrec Hadis Maklub Hadis	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 216-231.
8	2	Râvi sayısı açısından Hadisin kısımları (teferrüd ve ziyade)	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 231-255.
	2	Râvi sayısı açısından Hadisin kısımları (teferrüd ve ziyade)	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 231-255.
	2	İsnada İlişkin İncelikler (muanan, muennen, müselsel)	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 255-269.
9	2	Hadis İlimleri Garibü'l-hadis Muhtelifü'l-hadis Nasih- mensuh Musahhaf-muharref	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 269-285.
	2	Hadis İlimleri Garibü'l-hadis Muhtelifü'l-hadis Nasih- mensuh Musahhaf-muharref	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 269-285.
	2	Hadis Tahammül ve Eda Yolları	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 285-302.

10	2	Hadis Tahammül ve Eda Yolları	Mustafa Said el-Hın- Bedi' es-Seyyid el-Lahhâm, el-Îdâh fî Ulûm'l-Hadîs, Beyrut: Daru Kelimi't-tayyib, 2004, s. 285-302.
	2	Hadis Tasnif Türleri Malik b. Enes- Muvatta Abdurrezzak es-Sanani-Musannef Buhari-Sahih Müslim-Sahih Ahmed b. Hanbel- Müsned	İlgili DİA maddeleri. İsmail Lütü Çakan, Hadis Edebiyatı.
	2	Hadis Usulü'nün Meşhur örnekleri	İsmail Lütü Çakan, Hadis Edebiyatı, İFAV, s. 172-192. İbn salah, Mukaddime, " ma'rifetü'l-i'tibar ve'l-mütabeât ve's-şevahid" konusu, Daru'l-Ğaddi'l-Cedid, Kahire,2011, I, s. 364-367
11	2	Hadis Usulünün Meşhur Örnekleri	Suyuti, Tedribu'r-Ravi, "el-müdreç hüve aksâmün" konusu, Daru'l-fikr, Beyrut, 1993, s. 175-179; Cemaleddin el-Kasımî, Kavaidü't-Taħdis an Fünûni Mustalahi'l-Hadis, "ma ruviye enne'l-hadise mine'l-vahyi" konusu, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2004, s. 81-83
	2	Hadis Şerh Edebiyatı'nın Meşhur Örnekleri	İsmail Lütü Çakan, Hadis Edebiyatı, İFAV, s. 141-168; Ayni, Umdetü'l-Kâri Şerhu Sahihi'l-Buhari, Babu's-salati fi'n-niâli, Daru'l-fikr, Beyrut, IV, s. 118-119
	2	Hadis Şerh Edebiyatı'nın Meşhur Örnekleri	Tahavi, Şerhu Meanî'l-Âsâr, Babu ekli luhûmi'l-feres, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 2001, III, s. 517-518. Zafer Ahmed et- Tehanevi, İlaü's-Sünen, Babu cevazi imameti'l-müteyemmim li'l-mütevaddı', Daru'l-Fikr, Beyrut, 2001, III, s. 1325-1327.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Abdullah Aydınli, Hadis Istılahları Sözlüğü, İFAV, 2011.
2. Abdullah Siracüddin, Şerhu Manzumeti'l-Beykuniyye.
3. Accâc el-Hatîb, es-Sünne Kable't-Tedvin.
4. Ahmed Naim, Mukaddime.
5. Ahmet Yücel, Hadis Tarih ve Usûlü, İFAV, 2016.
6. el-Cezairi, Tevcihü'n-Nazar.
7. İ. Lütfi Çakan, Hadis Usûlü, İFAV, 2016.
8. İbn Hacer, Nuhbetü'l- Fiker.
9. Kasımî, Kavâidü't-Taħdis.
10. Mücteba Uğur, Hadis İlimleri ve Edebiyatı.
11. Mustafa Sıbai, es-Sünnetü Mekanetüha fi't-Teşrii'l-İslâmi, Beyrut, 1985.
12. Mustafa Azami, İlk Devir Hadis Edebiyatı, İstanbul, 1993.
13. Nureddin İtr, Menhecü'n-Nakd.
14. Salahattin Polat, Hadis Araştırmaları, İnsan Yayınları, 2011.
15. Subhi Salih, İlmü'l-Hadis ve Mustalahuhu.
16. Talat Koçyiğit, Hadis Tarihi, Diyanet Vakfı, 2012.
17. Yaşar Kandemir, Mevzu Hadisler ve Tanıma Yolları.
18. Yavuz Ünal, Hadisin Doğuş ve Gelişim Tarihine Yeniden Bakış, Samsun.
19. Hadislerle İslam, DİB Yay., c. I, s. 61-94.
20. Sadık Cihan, Uydurma Hadislerin Doğuşu-Siyasi ve Sosyo-Politik Olaylarla İlgisi, Samsun, 1996.

2. HADİS TAHLİL VE TENKİT

HADİS TAHLİL VE TENKİT DERSİ KAZANIMLARI

1. Temel hadis kaynaklarından yararlanma yöntemlerini bilir.
2. Cerh ve tadil yöntemlerini bilir.
3. Metin tenkidinin tarihsel süreci ve kriterlerini bilir.
4. Hadislerin tahlil ve tenkidine ilişkin tarihi ve güncel yaklaşımları değerlendirir.

HADİS TAHLİL VE TENKİT (II. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	İsnadın Önemi ve İsnatla İlgili Tartışmalar	Salahattin Polat, Hadis Araştırmaları, s. 13-38.
	2	Hadiste Lafız ve Mana Rivayeti	Abdulaziz Ahmed el-Câsim, “Hükmü Rivayeti’l-Hadis bi’l-Mana”, Mecelleti Buhus es-Sünne ve’s-Sira, 2001, s. 531-565.
2	2	Hadiste Lafız ve Mana Rivayeti	Abdulaziz Ahmed el-Câsim, “Hükmü Rivayeti’l-Hadis bi’l-Mana”, Mecelleti Buhus es-Sünne ve’s-Sira, 2001, s. 531-565.
	2	HADİS ARAŞTIRMA TEKNİKLERİ 1. Hadis Tahrici 2. Hadislere Ulaşmada Yararlanılan Teknikler a. Tahricin Tanım ve Önemi b. Nasbu’r-Raye Örneği c. el-Muğnî Örneği (İhyau Ulumiddin Hadislerinin Tahrici)	Mahmut Tahhan, Usûlü’t-Tahrîc, 1996, s. 7-22, 31-34.
3	2	TAHRİC METODLARI Hadis Araştırma Teknikleri 1. Sahabe İsmine Göre Tahric	Mahmut Tahhan, Usûlü’t-Tahrîc, 1996, s. 39- 54.
	2	2. Hadisin İlk Lafzına Göre Tahric	Mahmut Tahhan, Usûlü’t-Tahrîc, 1996, s. 59-80.
4	2	3. Nadir Kullanılan Kelimeye Göre Tahric Mu’cemü’l-Müfehres (Concordans)	Mahmut Tahhan, Usûlü’t-Tahrîc, 1996, s. 81-93.
	2	4. Hadisin Konusuna Göre Tahric	Mahmut Tahhan, Usûlü’t-Tahrîc, 1996, s. 95-128.

5	2	5. Hadisin Senet- Metin Durumuna Göre Tahric	Mahmut Tahhan, Usûlü't-Tahrîc, 1996, s. 95-128-133.
	2	İsnad Araştırmaları Cerh- Tadil Lafızları ve Mertebeleri	Mahmut Tahhan, Usûlü't-Tahrîc, 1996, s. 137-146.
6	2	Rical Kaynakları	Mahmut Tahhan, Usûlü't-Tahrîc, 1996, s. 147-163.
	2	Rical Kaynakları	Mahmut Tahhan, Usûlü't-Tahrîc, 1996, s. 163-180.
7	2	İsnad Tenkidi Aşamaları	Mahmut Tahhan, Usûlü't-Tahrîc, 1996, s. 181-188.
	2	İsnad Tenkidi Yöntemi	Mahmut Tahhan, Usûlü't-Tahrîc, 1996, s. 189-204.
8	2	Metin Tenkidi Kavramı Metin Tenkidi Tarihsel Süreç Metin Tenkidi Kriterleri	Selahattin Polat, Hadis Araştırmaları, s. 157-174.
	2	Hadisin Kuran'a Arzı	Misfir b. Gurmullah ed-Dümeyni, Mekayisu Nakdi Mütuni'l-Hadis, s.115-140.
9	2	Değişik rivayetlerin birbirine arzı	Misfir b. Gurmullah ed-Dümeyni, Mekayisu Nakdi Mütuni'l-Hadis, s.140-161.
	2	Sünnetin sünnete arzı	Misfir b. Gurmullah ed-Dümeyni, Mekayisu Nakdi Mütuni'l-Hadis, s.161-181.
10	2	Sünnetin tarihi bilgilere arzı	Misfir b. Gurmullah ed-Dümeyni, Mekayisu Nakdi Mütuni'l-Hadis, s.181-193.
	2	Hadiste görülen lafız ve mana bozukluğu	Misfir b. Gurmullah ed-Dümeyni, Mekayisu Nakdi Mütuni'l-Hadis, s.193-205.
11	2	Hadisin dini kurallara aykırılığı olması	Misfir b. Gurmullah ed-Dümeyni, Mekayisu Nakdi Mütuni'l-Hadis, s.205-219.
	2	Hadiste münker veya muhal bir durumun görülmesi	Misfir b. Gurmullah ed-Dümeyni, Mekayisu Nakdi Mütuni'l-Hadis, s.219-238.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Ali el-Kârî, el-Masnû' fî Ma'rifeti'l-Hadîsi'l-Mevdû', (thk. Abdülfettah Ebû Gudde), Kahire, 1984.
2. Ebu Gudde, el-İsnadu mine'd-Din, I. Bsk. Haleb, 1992.
3. Muhammed Ebû'l-Fidâ el-Aclûnî, Keşfü'l-Hafa ve Müzilü'l-İlbâs Amma İştehere Mine'l-Ehâdis alâ Elsineti'n- Nâs], I-II, (tsh. Ahmed Kalaş), Halep-ty.
4. Bünyamin Erul, "Hadiste Eleştirel Yaklaşımın Öncüsü Olarak Hz. Âişe", İslâmiyât, c. 3, sayı 2, (2000) s. 109-129.
5. Enbiya Yıldırım, Hadiste Metin Tenkidi, Rağbet Yay., İstanbul, 2009.
6. M. S. Hatıboğlu, İslâmî Tenkid Zihniyetinin Doğuşu ve Hadis Tenkidçiliği, Otto Yay., 2015.
7. Kamil Çakın,
- "Hadis'in Kur'an'a Arzı Meselesi", A.Ü.İ.F.D., XXXIV (1993), s. 237-262.
- "Buhârî'nin Otoritesini Kazanma Süreci", İsl. Arş. Der., X (1997), s. 100-109.
8. Talat Koçyiğit, İslam Hadisinde İsnad ve Hadis Ravilerinin Cerhi', A.Ü.İ.F.D., (1961), s. 42-57.
9. Leknevi, el-Ecvibetu'l-Fâdile, (thk. Abdülfettah Ebu Gudde), Kahire, 1984.
10. Mehmet Emin Özafsar, "Rivâyet İlimlerinde Eser Karizması ve Müslim'in el-Câmiu's-Sahîh'i", A.Ü.İ.F.D, XXXIX, (1999), s. 287-356.
11. Kemal Sandıkçı, "Eleştiride Ölçü ve Üslûp Meselemiz", II. Din Şûrası Tebliğ ve Müzakereleri: (23-27 Kasım 1998), 2003, cilt: I, s. 449-457.
12. Selahattin Polat, Hadis Araştırmaları, İnsan Yayınları, 2011, s. 239-249.
13. Selahattin Polat, vd., Hadis Araştırma ve Tenkid Klavuzu, İFAV, İstanbul, 2008.
14. Yavuz Ünal, Hadisleri Tespitte Yöntem Sorunu (Akla Uygunluk-Akla Aykırılık), Etüd, Samsun, 1999.
15. Bedreddin Zerkeşi, el-İcâbe, (thk. Bünyamin Erul), Beyrut, 2004.

3. HADİS ANLAM VE YORUM

HADİS ANLAM VE YORUM DERSİ KAZANIMLARI

1. Hadis/sünnetin anlaşılmasında temel ilkeleri bilir ve uygular.
2. Hadislerin farklı yorum ve hükümlere nasıl imkan verdiğini kavrar.
3. Hadislere bütüncül bakış açısı kazanır.

HADİS ANLAM VE YORUM (II. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Hadisleri Doğru Anlamayı Engelleyen Unsurlar	Selçuk Coşkun, Hadise Bütüncül Bakış, İFAV, s. 43- 114.
2	2	Metin Tenkidinde Bütünlük (Örnek metin)	Selçuk Coşkun, Hadise Bütüncül Bakış, İFAV, s. 181- 266.
3	2	İhtilafu'l-hadis	Hadislerde Görülen İhtilaflar ve Çözüm Yolları (Muhtelifu'l-hadis İlmi) İ. Lütfi Çakan, İfav, s.159-227.
4	2	İhtilafu'l-hadis	Hadislerde Görülen İhtilaflar ve Çözüm Yolları(Muhtelifu'l-hadis İlmi) İ. Lütfi Çakan İfav, s. 159-227.
5	2	Hadis–Kuran Bütünlüğünün Dikkate Alınması	Yusuf Karadavi, “Keyfe Neteamelü meas-sünneti’n-Nebeviyye”, 2002, s. 113-121.
6	2	Aynı Konudaki Hadisleri Birlikte Değerlendirme	Yusuf Karadavi, “Keyfe Neteamelü meas-sünneti’n-Nebeviyye”, s. 123-131.
7	2	Hadiste Cem ve Tercih Konusu	Yusuf Karadavi, “Keyfe Neteamelü meas-sünneti’n-Nebeviyye”, s. 132-144.
8	2	Esbab-ı Vürudun Dikkate Alınması	Yusuf Karadavi, “Keyfe Neteamelü meas-sünneti’n-Nebeviyye”, s. 145-158.
9	2	Hadiste Amaç ve Aracın Ayırt Edilmesi	Yusuf Karadavi, “Keyfe Neteamelü meas-sünneti’n-Nebeviyye”, s. 159-174.

10	2	Hakikat- Mecazın Dikkate Alınması	Yusuf Karadavi, “Keyfe Neteamelü meas-sünneti’n-Nebeviyye”, s. 175-190.
11	2	Hadisin Anlaşılmasında Gaybi-Olan ve Olmayanın Bilinmesi	Yusuf Karadavi, “Keyfe Neteamelü meas-sünneti’n-Nebeviyye”, s. 191-198.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Ahmet Tahir Dayhan, “İlk Dönem Hadis Tarihinde Mânâ ile Rivâyet Meselesi”, İsl. Arş. Der, 2000, cilt: XIII, sayı: 1, s. 93-100.
2. Bünyamin Erul, Sahâbe’nin Sünnet Anlayışı, II. Bsk., T.D.V.Y., Ankara, 2000.
3. Mehmet Paçacı, ‘Hadis’te Apokaliptisizm veya Fiten Edebiyatı’, İslâmiyât, cilt: I, sayı: 1 (1998), s. 35-53.
4. M. Emin Özaşar,
-“Polemik Türü Rivâyetlerin Gerçek Mâhiyeti”, İslâmiyât, I/III (1998), s. 19-48.
-“Sistemik Usûl Dönemleri Öncesinde Rivâyetlerin Muhtevâ Tahlili ve Şeybânî Örneği”, İslâmî Araştırmalar, cilt: X, sayı:1-3, s. 75-85.
5. M.Y.Guraya, Sünnetin Neliği Sorununa Metodik bir Yaklaşım, Ankara Okulu Yayınları, 1999.
6. Mehmet Görmez, Hadis İlminin Temel Meseleleri, Otto, 2014.
7. Mustafa Ertürk, “Tecdid Hadisinin Metin Tenkidi Açısından Değerlendirilmesi”, İsl. Arş. Der., X, (1997), s. 125-137.
8. Saffet Sancaklı, Sünneti Doğru Anlamak, Sır Yayıncılık, 2009.
9. Selman Başaran,
-“Hadislerde Mana Rivayetinin Sonuçları”, U.Ü.İ.F.D., III (1991), s. 65- 76.
-“Hadislerin Lafız ve Mana Olarak Rivayeti Meselesi”, U.Ü.İ.F.D., III (1991), s. 51-64.
10. M. Tahir el-Cevabi, Cuhudu’l-Muhaddisin fi Nakdi Metni’l-Hadisi’n-Nebeviyyi’ş-Şerif, Tunus, 1991.

4. HADİS KLASİK METİN

HADİS KLASİK METİN DERSİ KAZANIMLARI

1. Hadis kaynaklarını yapısal özellikleriyle bilir.
2. Hadis kaynaklarından yararlanır.
3. Klasik hadis metinlerini okur ve açıklar.

HADİS KLASİK METİN-I (III. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Ebû Dâvûd Hayatı ve Sünen’i	M. Yaşar Kandemir, “Ebû Dâvûd”, <i>DİA.</i> , 1994, X, 119-121. Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 29-71.
	2	Risaletü Ebi Davud ila Ehli Mekke	Ebû Dâvud (v. 275), Risaletü Ebi Davud ila Ehli Mekke (thk. Muhammed Lütfi es-Sabbağ) el-Mektebü’l-İslami, Beyrut, 1405.
	2	1-35 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 77-83.
2	2	36-67 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 83-89.
	2	68-102 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s.90-95.
	2	103-138 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 95-01.
3	2	139-175 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 101-108.
	2	176-205 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 108-114.
	2	206-238 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 114-120.
4	2	239-273 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 120-126.
	2	274-310 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 126-135.
	2	311-351 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 135-144.
5	2	352-387 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 144-150.
	2	388-422 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü’r-Risale, Beyrut, 2013, s. 150-156.

	2	423-457 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 156-164.
6	2	458-492 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 164-169.
	2	493-530 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s.169-178.
	2	531-564 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 179-185.
7	2	565-598 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 185-191.
	2	599-633 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 191-197.
	2	634- 672 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 197-205.
8	2	673- 707 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 205-211.
	2	708-742 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 211-219.
	2	743-776 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 219-225.
9	2	777-809 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 225-231.
	2	810-844 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 231-237.
	2	845-879 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 237-244.
10	2	880-911 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 244-249.
	2	912-944 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 249-255.
	2	945-982 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 255-262.
11	2	983-1018 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 262-269.
	2	1019-1051 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 269-275.
	2	1052-1083 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 275-280.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

HADİS KLASİK METİN-II (IV. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	1084-1117 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 280-285.
	2	1118-1153 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 285-291.
	2	1154-1197 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 291-300.
2	2	1198-1234 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 300-306.
	2	1235-1268 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 306-314.
	2	1269-1302 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 314-321.
3	2	1303-1333Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 321-326.
	2	1334-1367 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 326-333.
	2	1368-1399 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 333-340.
4	2	1400-1434 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 340-346.
	2	1435-1473 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 346-352.
	2	1474-1504 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 352-357.
5	2	1505-1536 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 357-362.
	2	1537-1566 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 362-368.
	2	1567-1599 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 368-378.
6	2	1600-1634 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 378-385.
	2	1635-1667 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 385-392.
	2	1668-1700 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 392-398.
7	2	1701-1735 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 398-405.
	2	1736-1769 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 405-411.
	2	1770-1806 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 411-420.
8	2	1807-1837 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 420-425.

	2	1838-1869 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 425-430.
	2	1870-1900 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 430-436.
9	2	1901-1925 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 436-444.
	2	1926-1959 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 444-450.
	2	1960-1994 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 450-455.
10	2	1995-2027 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 455-462.
	2	2028-2060 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 462-468.
	2	2061-2095 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 468-474.
11	2	2096-2129 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 474-480.
	2	2130-2164 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 480-486.
	2	2165-2194 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 486-493.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

HADİS KLASİK METİN-III (V. Dönem, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	2195-2230 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 493-501.
	2	2231-2263 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 501-507.
	2	2264-2296 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 507-515.
2	2	2297-2331 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 515-522.
	2	2332-2364 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 522-528.
	2	2365-2397 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 528-534.
3	2	2398-2430 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 534-540.
	2	2431-2476 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 540-547.
	2	2477-2499 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 547-552.
4	2	2500-2534 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 552-559.
	2	2535-2567 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 559-565.
	2	2568-2601 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 565-571.
5	2	2602-2632 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 571-577.
	2	2633-2665 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 577-584.
	2	2666-2699 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 584-592.
6	2	2700-2735 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 592-601.
	2	2736-2767 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 601-609.
	2	2768-2801 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 609-617.
7	2	2802-2833 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 617-623.
	2	2834-2867 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 623-630.
	2	2868-2898 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 630-637.
8	2	2899-2932 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 637-643.

	2	2933-2959 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 643-648.
	2	2960-2990 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 648-657.
9	2	2991-3024 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 657-665.
	2	3025-3057 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 665-671.
	2	3058-3093 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 671-680.
10	2	3094-3126 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 680-686.
	2	3127-3159 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 686-692.
	2	3160-3195 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 692-698.
11	2	3196-3227 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 698-703.
	2	3228-3260 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 703-709.
	2	3261-3309 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 710-717.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

HADİS KLASİK METİN-IV (VI. Dönem, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	3310-3344 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 717-724.
	2	3345-3381 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 724-730.
	2	3382-3415 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 730-737.
2	2	3416-3448 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 737-742.
	2	3449-3480 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 742-747.
	2	3481-3512 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 747-752.
3	2	3513-3545 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 753-758.
	2	3546-3576 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 758-762.
	2	3577-3607 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 763-769.

4	2	3608-3640 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 769-775.
	2	3641-3672 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 775-781.
	2	3673-3708 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 781-786.
5	2	3709-3744 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 786-792.
	2	3745-3777 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 792-798.
	2	3778-3811 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 798-803.
6	2	3812-3854 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 803-810.
	2	3855-3884 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 810-817.
	2	3885-3925 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 818-827.
7	2	3926-3965 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 827-834.
	2	3966-4008 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 834-841.
	2	4009-4039 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 841-847.
8	2	4040-4071 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 847-852.
	2	4072-4103 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 852-858.
	2	4104-4132 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 858-863.
9	2	4133-4166 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 863-869.
	2	4167-4201 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 869-875.
	2	4202-4231 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 875-881.
10	2	4232-4266 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 881-890.
	2	4267-4300 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 890-897.
	2	4301-4335 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 898-907.
11	2	4336-4372 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 908-916.
	2	4373-4407 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 916-924.
	2	4408-4439 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 924-932.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

HADİS KLASİK METİN-V (VII. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	4440-4473 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 932-940.
	2	4474-4506 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 940-949.
	2	4507-4540 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 949-958.
2	2	4541-4580 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 958-966.
	2	4581-4608 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 966-972.
	2	4609-4631 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 972-976.
3	2	4632-4661 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 976-984.
	2	4662-4690 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 984-989.
	2	4691-4720 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 989-997.
4	2	4721-4754 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 997-1005.
	2	4755-4787 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1005-1013.
	2	4788-4820 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1013-1019.
5	2	4821-4852 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1019-1025.
	2	4853-4885 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1025-1030.
	2	4886-4918 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1030-1036.
6	2	4919-4951 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1036-1043.
	2	4952-4983 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1043-1050.
	2	4984-5016 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1050-1056.

7	2	5017-5044 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1056-1061.
	2	5045-5075 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1061-1068.
	2	5045-5075 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1061-1068.
8	2	5076-5107 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1068-1074.
	2	5076-5107 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1068-1074.
	2	5108-5145 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1074-1081.
9	2	5108-5145 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1074-1081.
	2	5146-5179 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1081-1086.
	2	5146-5179 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1081-1086.
10	2	5180-5210 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1086-1092.
	2	5180-5210 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1086-1092.
	2	5211-5241 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1092-1098.
11	2	5211-5241 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1092-1098.
	2	5242-5474 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1098-1104.
	2	5242-5474 Nolu Hadisler	Ebû Dâvud (v. 275), Sünen, Müessesetü'r-Risale, Beyrut, 2013, s. 1098-1104.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Muhammed b. Emîr Alî Maksûd Azimabadi (1329), Avnu'l-Ma'bud.
2. Halil Ahmed b. Mecîd Sehârenfûrî (1346), Bezlü'l-Mechud.
3. Hamd (Ahmed) b. Muhammed b. İbrahim el-Hattabi, Mealimü's-Sünen. Hüseyin Kayapınar-Necati Yeniel, Ebu Davud Tercüme ve Şerhi, Şamil Yay., İstanbul, 2012.
4. Cemal Ağırman, "Hadis Kaynaklarını Okuma Yöntemi ve Musanniflerin Dili", C.Ü. İlahiyat Fak. Dergisi, X/2, 2006, s. 55-106.

5. GÜNCEL HADİS PROBLEMLERİ

GÜNCEL HADİS PROBLEMLERİ DERSİ KAZANIMLARI

1. Hadis/sünnetin anlaşılmasında temel ilkeleri bilir.
2. Hadislerin, farklı yorum ve hükümlere nasıl imkan verdiğini kavrar.
3. Hadiste tartışılan meselelerin tarihi arka planı ve güncel yansımalarını değerlendirir.

GÜNCEL HADİS PROBLEMLERİ (VII. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Haber-i Vahidin Delil Oluşuna İtirazların Değerlendirilmesi	Mustafa Sıbai, es-Sünnetü Mekanetüha fi't-Teşrii'l-İslâmi, Beyrut, 1985, s. 167-186. Yavuz Köktaş, Günümüz Hadis Problemleri, s. 52-61.
2	2	Sünnetin Hucciyetini Reddedenlerin Delilleri ve Cevaplar Kur'aniyyun Akımı ve Hadis Anlayışları	Mustafa Sıbai, es-Sünnetü Mekanetüha fi't-Teşrii'l-İslâmi, Beyrut, 1985, s. 152- 166. Yavuz Köktaş, Günümüz Hadis Problemleri, s.162-181.
3	2	Şia'nın ve Haricilerin Hadis Anlayışı	Mustafa Sıbai, es-Sünnetü Mekanetüha fi't-Teşrii'l-İslâmi, Beyrut, 1985, s. 127-133. Yavuz Köktaş, Günümüz Hadis Problemleri, s.47-51.
4	2	Sünnet-Vahiy İlişkisi	Yavuz Köktaş, Günümüz Hadis Problemleri, s.67-75.
5	2	Kadınlarla İlgili Rivayetler	Zekeriya Güler, "Kadın Akıl ve Din Bakımından Eksik midir?", Mehir, 1998, s. 14-21. Yavuz Köktaş, Güncel Hadis Yorum ve Tartışmaları, s. 200-206.
6	2	Vesile ve Tevessül	Zekeriya Güler, "Vesile ve Tevessül Hadislerinin Kaynak Değeri", İLAM Araştırma Dergisi, 1997, cilt: II, sayı: 1, s. 83-132.
7	2	Mehdi, Deccal, Nüzul-i İsa	Yavuz Köktaş, Günümüz Hadis Problemleri, s. 317-324.
8	2	Kabir Azabı	Veysel Özdemir, "Kabir Azâbı ile İlgili Bazı Hadîslerin Metin ve İçerikleri Üzerine Bir İnceleme", Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2014, cilt: II, sayı: 3, s. 55-123.
9	2	Kutsal Gün ve Gecelerle İlgili Rivayetler	Leknevi, "el-Asaru'l-Merfuatü fi'l-Ahbari'l-Mevdua", Mecmuatu'r-Resail, 1419, V, 40-45.

10	2	Hadis alanında Ebu Hanife'ye Yöneltilen Eleştiriler	Mustafa Sıbai, es-Sünnetü Mekanetüha fi't-Teşrii'l-İslâmi, Beyrut, 1985, s. 401- 428.
11	2	Oryantalist Yaklaşım İtirazlar	Mehmet Emin Özağar, Oryantalist Yaklaşım İtirazlar.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. DİA., Nüzul-ü İsa, Mehdi, Deccal Maddeleri.
2. Bünyamin Erul, “Hz. Peygamber’e Kur’an Dışında Vahiy Geldiğini İfade Eden Rivâyetlerin Tahlil ve Tenkidi”, İslâmiyât, c. I, sayı, 1 (1998), s. 55-72.
3. İshak Emin Aktepe, Erken Dönem İslam Hukukçularının Sünnet Anlayışı, İnsan Yayınları, 2008.
4. M. Emin Özağar, “Polemik Türü Rivâyetlerin Gerçek Mâhiyeti”, İslâmiyât, I/III (1998), s.19-48.
5. Mehmed Said Hatiboğlu, Hz. Peygamber ve Kur'an Dışı Vahiy (Gaybi Hadisler Meselesi), Otto, 2015.
6. Zekeriya Güler, “Selefilik ve Hadisleri Yorumlama Biçimi”, Tarihte ve Günümüzde Selefilik, İstanbul, 2014, s. 179-189.
7. Zahid el- Kevseri, Fıkhu Ehli'l-Irak ve Hadisühüm, el- Mektebetü'l- Ezheriyye, (thk. Ebu Gudde).

D. FIKIH

GİRİŞ

İslami ilimler içerisinde ferdi ve içtimai hayatta tecessüm etmiş bir disiplin olarak fıkıh ilmi, farklı kültür ve milletlerden Müslüman fakihler tarafından inşa edilmiştir. Nev'î şahsına münhasır özellikleriyle genel İslam medeniyeti içerisinde özgün ve merkezi bir konuma sahip olagelmiştir. Fıkıh ilmi; hayatla iç içe olması ve mahiyeti itibarıyla Fıkıh İlmine Giriş, Fıkıh Usûlü, Mezhepler Arası Mukayeseli Fıkıh, Ahval-i Şahsiyye, Ferâiz, Fetva Usûlü, Fıkıh Genel ve Özel Kaideler, Güncel Fıkıh Meseleleri ve Furu Fıkıh şeklinde incelenmiştir.

İhtisas eğitiminin esaslı bir amacının da İslam dininin hayata yansımalarını ortaya koymak ve bu yönde çözüm üretebilecek kişileri yetiştirmek olduğu dikkate alındığında Fıkıh alanına giren derslerin önemi kendiliğinden anlaşılmaktadır.

FIKIH DERSİNİN GENEL AMAÇLARI:

1. Fıkıh ilminin tarihi gelişimini, temel İslam bilimleri içerisindeki yerini bilir ve açıklar.
2. Fıkıhın ana konularını, bu konulara ait kavram ve terimleri bilir ve açıklar.
3. Fıkıh kültürü içerisinde oluşan görüşler arasında mukayese yapabilecek bir alt yapıya sahip olur.
4. İslam miras hukukunu bilir ve ferâiz meselelerini çözümler.
5. Güncel fıkıh meselelerine, fıkıh ilmine uygun açıklamalar getirebilir.
6. Fetva verme yöntem ve inceliklerini bilir ve uygular.

DERS İŞLENİŞ BİÇİMİ VE ÖĞRETİM ESASLARINA YÖNELİK İLKELER

1. İlk derste dönem süresince işlenecek konular, bu konuların amaç ve kaynaklarıyla ilgili bilgi verilir.
2. Derse başlamadan önce işlenecek konuların genel bir özeti ve bu konularla ilgili temel kavramlar ve terimler açıklanır. Ders sonunda ise önemli noktalara vurgu yapılarak tekrar bir özet verilir.
3. Dersin işlenişinde, konunun mahiyetine uygun (takrir, soru-cevap vb.) yöntemler takip edilir.
4. Dersler işlenirken konunun merkezine yoğunlaşılır.
5. Derslerin, mümkün olduğunca müdellel işlenmesine çalışılır.
6. Gerekli görülen yerlerde farklı mezheplere atıflar yapılır.
7. Metin derslerinde ihtiyaç duyulduğunda okunan metinlerin sarf-nahiv çözümlerine atıf yapılır.

8. Metin derslerinde metinlerin kursiyerler tarafından okunması sağlanır.
9. İşlenen konuların günümüze yansımalarına yer vermeye çalışılarak kursiyerlerin problem çözme melekelerinin oluşmasına ve gelişmesine çalışılır.
10. Ders işlenirken gerekli görülen yerlerde karşılaşılan meselelere ilişkin bilgi ve değerlendirme için kursiyerlere ödevler verilerek bu ödevlerin geri dönüşümü takip edilir.

1. FIKİH İLMİNE GİRİŞ

GİRİŞ

Modern dönemlerde hukuk alanında yapılan eğitimde öncelik, alana ilişkin temel bilgileri, kavramları, nazariyeleri inceleyen giriş türü eserlerin okutulması şeklindedir. Kanunlaştırma döneminden başlayarak günümüze kadar uzanan fıkıh çalışmaları, bu anlayışı olduğu gibi benimsemiştir. Günümüz eğitim-öğretim hayatındaki alışkanlıklar dikkate alındığında ihtisas programı içerisinde bu türden bir dersin gerekli olacağı anlaşılmaktadır.

Bu anlamda Fıkıh İlmine Giriş dersi; fıkıh ilminin tarihi gelişimi, temel kavramları, ibadet, mülkiyet, akit ve ceza nazariyeleriyle ilgili olarak kursiyerlere genel bir bakış kazandıracaktır.

FIKİH İLMİNE GİRİŞ DERSİ İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

FIKİH İLMİNE GİRİŞ (I. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	İslam Şeriatı ve Fıkıh İlmî; Tanımları, Mahiyetleri ve Özellikleri	DİA, “Fıkıh” md., Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti’ş-Şeriatî’l-İslamiyye, Müessestü’r-Risale, Beyrut, 2010, s. 38-67.
	2	Fıkıhın Tarihi ve Evreleri	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti’ş-Şeriatî’l-İslamiyye, s. 101-146.
2	2	Ana Hatlarıyla Fıkıhî Mezhepler	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti’ş-Şeriatî’l-İslamiyye, s. 147-171.
	2	İbadet Nazariyesi	DİA, “İbadet” md.
3	2	Mülkiyet Nazariyesi (Eşya Hukuku) Mal ve Kısımları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti’ş-Şeriatî’l-İslamiyye, s. 205-211.
	2	Mülkiyet ve Kısımları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti’ş-Şeriatî’l-İslamiyye, s. 212-215.
4	2	Menfaat Mülkiyeti/Şahsî İntifa Hakkı	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti’ş-Şeriatî’l-İslamiyye, s. 215-219.
	2	Aynî İntifa/İrtifak Hakları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti’ş-Şeriatî’l-İslamiyye, s. 219-227.

5	2	Aynî İntifa/İrtifak Hakları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye , s. 219-227.
	2	Tam Mülkiyet ve Sebepleri (İstîlâ, Madenler, İhâu'l-Mevât)	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 227-249.
6	2	Tam Mülkiyet ve Sebepleri (İstîlâ, Madenler, İhâu'l-Mevât)	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 227-249.
	2	Şuf'a	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 250-269.
7	2	Şuf'a	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 250-269.
	2	Akit Nazariyesi: Akdin Rükün ve Şartları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 270-334.
8	2	Akit Nazariyesi: Akdin Rükün ve Şartları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 270-334.
	2	Akit Nazariyesi: Akdin Rükün ve Şartları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 270-334.
9	2	Akdin Kusurları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 335-346.
	2	Akdin Kusurları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 335-346.
10	2	Akdin Kısımları	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 347-358.
	2	Muhayyerlikler	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 359-374.
11	2	Ceza Nazariyesi	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye, s. 381-385.
	2	Hadler, Kısas ve Tazir	Abdulkerim Zeydan, el-Medhal li Diraseti'ş-Şeriati'l-İslamiyye , s. 385-395.
12	DÖNEM SONU SINAVLARI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Hudari, Tarihu't-Teşrii'l-İslami
2. Muhammed Ali es-Sayis, Tarihu'l-Fıkhî'l-İslami
3. Mustafa Ahmet ez-Zerka, el-Medhalu'l-Fıkhîyyu'l-Âmm
4. Abdürrezzak Ahmed es-Senhûrî, Mesâdiru'l-Hak fi'l-Fıkhî'l-İslâmî
5. Subhî el-Mahmasânî, en-Nazariyyetu'l-Âmme li'l-Mûcebât ve'l-Ukûd fi's-Şerî'ati'l-İslâmiyye
6. Hayrettin Karaman, İslam Hukuku Tarihi
7. M. Akif Aydın, Türk Hukuk Tarihi
8. Ömer Nasuhi Bilmen, Hukuk-u İslamiyye ve Istılahat-ı Fıkhîyye Kamusu
9. Muhammed Hamidullah, İslam Hukuku Etütleri
10. Kemal Oğuzman-Nami Barlas, Medeni Hukuk, Giriş, Kaynaklar, Temel Kavramlar
11. Şeref Gözübüyük, Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları

2. FIKİH USÛLÜ

GİRİŞ

Fıkıh ilmi, anlama esaslı bir ilim dalıdır. Bu anlama faaliyetleri de belli bir usûl çerçevesinde yapılagelmiştir.

Fıkıh Usûlü Dersi, fıkıh geleneği içerisinde takip edilen bu anlama metodolojisini ele alır. Bu yönüyle fıkıh usûlü, hem nasların hem de mevcut metinlerin tahlil edilmesinde bir yöntem ortaya koyduğu gibi mevcut problemlerin çözümünde de işlevseldir.

FIKİH USÛLÜ-I (I. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Fıkıh Usûlünün Tanımı, Konusu, Gayesi ve Kaynakları	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 11-20.
	2	Fıkıh Usûlünün Tanımı, Konusu, Gayesi ve Kaynakları	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 11-20.
2	2	Hüküm Çıkarma Yolları Manaya Vaz'ı Yönüyle Lafzın Kısımları Hass	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 292 -295.
	2	Hass	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 296 -299.
3	2	Mutlak-Mukayyed	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 300-305.
	2	Mutlakın Mukayyede Hamli	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 305-310.
4	2	Emir	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 310-316.
	2	Emir	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 316-321.
5	2	Nehiy	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 321-327.
	2	Amm	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 327-332.
6	2	Amm	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 332-340.
	2	Müşterek	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 340-344.

7	2	Manaya Delaletinin Açıklığı Açısından Lafzın Kısımları Zahir-Nass	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 345-348.
	2	Müfesser-Muhkem	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 348-352.
8	2	Hanefilerin Dışındakilere Göre, Manaya Delaletinin Açıklığı Açısından Lafzın Kısımları	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 352-358.
	2	Hanefilere Göre Manaya Delaletinin Kapalılığı Yönüyle Lafzın Kısımları Hafî Müşkil	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 359-362.
9	2	Mücmel Müteşabih	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 362-365.
	2	Manaya Delaletinin Keyfiyeti Yönüyle Lafzın Kısımları İbaratün-Nass İşaratün-Nass	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 366-371.
10	2	Deleletün-Nass İktizaun-Nass	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 371-376.
	2	Manaya Delaletinin Keyfiyeti Yönüyle Lafzın Kısımlarının Hükümleri	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 376-379.
11	2	Hanefilerin Dışındakilere Göre Deleletin Kısımları Delelet-i Mantuk Delelet-i Mefhum Mefhumu Muhalefe	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 379-382.
	2	Mefhumu Muhalefe ile Amel Şartları ve Mefhumu Muhalefenin Kaynaklık Değeri	Zekiyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 382-385.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

FIKİH USÛLÜ-II (II. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Şer'î Deliller	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 20-22.
	2	Kur'an-ı Kerim	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 23-27.
2	2	Kur'an-ı Kerim	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 27-31.
	2	Kur'an-ı Kerim	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 32-35.
3	2	Sünnet	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 36-42.
	2	Sünnet	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 42-44.
4	2	Sünnetin Kaynaklığı Ahad Haber ile Amel	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 64-70.
	2	Ahad Haber ile Amel	Zekiyyüddin Şa'ban, Usûlü'l-Fıkhî'l-İslami, s. 70-76.
5	2	İcma'	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 45-48.
	2	İcma'	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 48-52.
6	2	Kıyas	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 52-59.
	2	Kıyasın Rükünleri	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 60-63.
7	2	İllet	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 63-68.
	2	İlletin Şartları	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 68-71.
8	2	İlletin Kısımları	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 71-75.

	2	Mesalikü'l-İlle	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 75-79.
9	2	İstihsan	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 79-83.
	2	Maslahat-ı Mürsele	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 84-88.
10	2	Sedd-i Zerâi	Abdülkerim Zeydân, el-Veciz, Müessesetü Kurtuba, 1976, s. 245-251.
	2	Sedd-i Zerâi	Abdülkerim Zeydân, el-Veciz, s. 245-251.
11	2	Örf-İstishab	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 89-93.
	2	Şer'u Men Kablena Mezhebu's-Sahabî	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 93-96.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

FIKIH USÛLÜ-III (III. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Şer'i Hükümlere Giriş	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 96-99.
	2	Hüküm	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 100-104.
2	2	Teklifi Hükümler Vacib ve Kısımları	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 105-110.
	2	Mendub-Haram-Mekruh-Mubah	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 110-116.
3	2	Vaz'î Hükümler Sebeb-Şart-Mani'	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 117-120.
	2	Ruhsat-Azimet Sihhat-Butlan	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 121-126.

4	2	Mahkûmun Fih	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 127-133.
	2	Mahkûmun Fih	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 127-133.
5	2	Mahkûmun Aleyh	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 134-138.
	2	Avarız-ı Ehliyye	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 138-140.
6	2	Makasıda Giriş	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 197-200.
	2	Zaruriyyat-Haciyyat-Tahsiniyyat	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 200-205.
7	2	Amaçlarına Göre Şer'î Hükümlerin Tertibi	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 205-210.
	2	Allah Hakkı-Kul Hakkı	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 210-216.
8	2	İctihad	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 216-221.
	2	İctihad	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 216-221.
9	2	Nesih	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 222-228.
	2	Nesih	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 222-228.
10	2	Tearuz-Tercih	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 229-232.
	2	Tearuz-Tercih	Abdulvehhab Hallaf, İlmü Usûli'l-Fıkh, s. 229-232.
11	2	Genel Değerlendirme	
	2	Genel Değerlendirme	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. İmam Şafî, er-Risale
2. Debbûsî, Takvîmü'l-Edille
3. Serahsî, el-Usûl
4. Abdülaziz el-Buhârî, Keşfu'l-Esrâr
5. Neseî, Menâr
6. Gazalî, Mustasfâ
7. Âmidî, el-İhkâm
8. İbn-i Hâcib, el-Muhtasar
9. İbn-i Kudâme, Ravdatü'n-Nâzır
10. Molla Hüsrev, Mirâtü'l-Usûl
11. Sübkî, Cem'u'l-Cevâmi'
12. İbnü'l-Hümâm, et-Tahrîr
13. Büyük Ali Haydar Efendi, Usûl-ü Fıkıh Dersleri
14. Ali Pekcan, - Makasıt Teorisine Giriş
- İslam Hukukunda Gaye Problemi

3. FIKİH MUKAYESELİ METİNLER

GİRİŞ

Fıkıh ilmi, tek anlayışı esas alan bir ilim değildir. Karakteri itibarıyla farklı anlamalara açık bir alandır. Bu nedenle tabii olarak fıkıh tarihi içerisinde çeşitli mezhepler oluşmuştur.

Fıkıh geleneği içerisinde oluşan bu zengin malzemenin görülmesi, fıkıh hayatındaki çeşitliliğin içselleştirilip taassup ihtimallerinin ortadan kaldırılması, nasların anlaşılmasında seyyaliyetli bir bakışın kazandırılması bakımından mukayeseli fıkıh çalışmaları ayrı bir önemi haiz olup fıkıh usûlü ve fûru fıkıh alanıyla da doğrudan ilişkilidir.

FIKİH MUKAYESELİ METİNLER DERSİ İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

FIKİH MUKAYESELİ METİNLER-I (IV. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAK
1	2	Fıkıhta Mukayesenin Mahiyeti	Mahmut Şeltût, Mukaranetü'l-Mezahib, s. 7-15.
	2	İhtilaf Sebepleri	Mahmut Şeltût, Mukaranetü'l-Mezahib, s. 7-15.
2	2	Başın Meshinde Farz Olan Miktar	Mahmut Şeltût, Mukaranetü'l-Mezahib, s. 15-22.
	2	Başın Meshinde Farz Olan Miktar	Mahmut Şeltût, Mukaranetü'l-Mezahib, s. 15-22.
3	2	İmama Uyanın Kıraati	Mahmut Şeltût, Mukaranetü'l-Mezahib, s. 41-51.
	2	İmama Uyanın Kıraati	Mahmut Şeltût, Mukaranetü'l-Mezahib, s. 41-51.
4	2	Yolculukta Namazların Kısaltılması	Mahmut Şeltût, Mukaranetü'l-Mezahib, s. 51-64.
	2	Yolculukta Namazların Kısaltılması	Mahmut Şeltût, Mukaranetü'l-Mezahib, s. 51-64.

5	2	Yolculukta Namazların Kısaltılması	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 51-64
	2	Namazların Cem-i	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 64-79.
6	2	Namazların Cem-i	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 64-79.
	2	Namazların Cem-i	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 64-79.
7	2	Çocuğun Malından Zekât	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 79-85.
	2	Çocuğun Malından Zekât	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 79-85.
8	2	Sefeh ve Borç Sebebiyle Hacr	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 126-134.
	2	Sefeh ve Borç Sebebiyle Hacr	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 126-134.
9	2	Bir Anda Verilen 3 Talakın Hükümü	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 130-144.
	2	Bir Anda Verilen 3 Talakın Hükümü	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 130-144.
10	2	Vakfın Bağlayıcılığı	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 197-203.
	2	Vakfın Bağlayıcılığı	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 197-203.
11	2	Karine İle Hüküm Vermek	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 220-226.
	2	Karine İle Hüküm Vermek	Mahmut Şeltût, Mukararetü'l-Mezahib, s. 220-226.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

FIKİH MUKAYESELİ METİNLER-II (V. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONU	KAYNAK
1	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu'l-Evvel-el-Faslu's-Sani	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 373-374.
2	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu's-Salis	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 374-376.
3	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu's-Salis	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 377-379.
4	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu'r-Rabi'-el-Faslu's-Sadis	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 379-380.
5	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu's-Sabi'	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 380-383.
6	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu's-Sabi'	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 383-385
7	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu's-Sabi'	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 385-387.
8	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu's-Sabi'	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 387-390.
9	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu's-Sabi'	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 390-392.
10	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu's-Sabi'	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 392-394.
11	2	Kitabu's-Siyer el-Faslu's-Sabi'	İbn Rüşd, Bidayetü'l-Müctehid, s. 394-398.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. İmam Şafîî, el-Ümm
2. Tahâvî, İhtilâfu'l-Ulemâ
3. İbn Kudâme, el-Muğnî
4. Nevevî, el-Mecmû'
5. İbn Hazm, el-Muhallâ
6. Fethi ed-Düreynî, Buhusün Mukâranetün fi'l-Fıkhî'l-İslâmiyyi, I-II
7. Abdülfettâh Kebbâra, el-Fıkhü'l-Mukâran
8. Kâsânî, Bedâiu's-Sanâi'
9. Karâfî, ez-Zehîra
10. Vehbe ez-Zuhaylî, el-Fıkhü'l-İslâmî ve Edilletühü
11. Ömer Nasuhî Bilmen, Hukûk-u İslâmiyye ve Istılâhât-ı Fıkhîyye Kâmûsu
12. Hayrettin Karaman, Mukayeseli İslam Hukuku

4. AHVAL-İ ŞAHSİYYE

GİRİŞ

İçtimai hayatın ana unsurunu oluşturan aile ve aile ile ilgili fihki meseleler, Müslümanların hayatlarında çok sık rastladıkları hususlardır. Esasında fûru fıkıh külliyyatı içerisinde inceleniyor olmasına rağmen aile hukuku alanının oldukça geniş bir çerçeveye ulaşması sebebiyle İslam aile hukuku, Ahval-i Şahsiyye adı altında müstakil olarak işlenmeye başlanmıştır. İhtisas programında bu anlayışa bağlı kalınarak bu derse yer vermiştir.

AHVAL-İ ŞAHSİYYE DERSİ İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

AHVAL-İ ŞAHSİYYE-I (IV. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Giriş: Ahvali’ş-Şahsiyye’nin İslam Fıkıhındaki Yeri ve Literatür Bilgisi	DİA, “Aile” md., Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, Dâru’l-Kitâbi’l-Arabî, Beyrut, 1984, s. 9-15.
	4	Nişanlılık: Evlilik Teklifi Yapılması Caiz Olanlar ve Olmayanlar	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 16-20.
2	2	Nişanlılıkta Verilen Hediyelerin Hükümü ve Nişanlıktan Dönme Durumu	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 16-20.
	4	Evlilik Akdi ve İnikad Şartları	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 21-29.
3	2	Evliliğin Nefâz ve Lüzum Şartları	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 21-29.
	4	Nikâh Akdinde Kullanılan Sigalar, Mut’a, Muvakkat, Şiğâr Evlilikleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 30-37.
4	2	Nikâh Akdinin Hükümü	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 37-44.
	4	Sürekli Evlilik Engelleri: Sıhriyet ve Nesep	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 44-48.
5	2	Sürekli Evlilik Engelleri: Rada’	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 47-50.
	4	Geçici Evlilik Engelleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 50-67.
6	4	Geçici Evlilik Engelleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 50-67.

	2	Evlilikte Velayet	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 67-86.
7	2	Evlilikte Velayet	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 67-86.
	2	Vekâlet	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 86-89.
	2	Denklik	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 89-112.
8	2	Denklik, Eşlerin Hak ve Ödevleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 89-112, 115-121.
	4	Mehir, Mehrin Alt ve Üst Sınırı	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 125-132.
9	2	Mehre Taaluk Eden Haklar ve Mehrin Çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 132-140.
	2	Mehre Taaluk Eden Haklar ve Mehrin Çeşitleri	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 132-140.
	2	Kadının Mehrin Tamamını, Yarısını, Mut'a ve Hiçbir Şey Almadığı Haller	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 140-152.
10	4	Kadının Mehrin Tamamını, Yarısını, Mut'a ve Hiçbir Şey Almadığı Haller; Çeyiz	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 140-152; 172-178.
	2	Nafaka	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 181-220.
11	4	Nafaka	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 181-220.
	2	Nafaka	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 181-220.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

AHVAL-İ ŞAHSİYYE-II (V. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Evlilik Birliğinin Sona Ermesi ve İlgili Hükümler	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 229-235.
	2	Talak ve İlgili Deliller	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 239-246.
	2	Talakta Aranılan Şartlar	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 247-256.
2	2	Talak Sayıları ve Talakta Kullanılan Sigalar	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 258-266.
	2	Talak Çeşitleri: Ric'i ve Bain	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 267-276.
	2	Talak Çeşitleri: Ric'i ve Bain	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 267-276.
3	2	Talak Çeşitleri: Ric'i ve Bain	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 267-276.
	2	Talak Çeşitleri: Sünni ve Bidi'	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 276-286.
	2	Talak Çeşitleri: Sünni ve Bidi'	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 276-286.
4	2	Tefvizi Talak	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 286-291.
	2	Tefriku'l-Kâdi: Hâkimin Boşaması	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 291-309.
	2	Tefriku'l-Kâdi: Hâkimin Boşaması	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 291-309.
5	2	Tefriku'l-Kâdi: Hâkimin Boşaması	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 291-309.
	2	Liân'ın Tanımı ve Hükümü	DİA, "Liân" md.
	2	Îla'nın Tanımı ve Hükümü	DİA, "Îlâ" md.
6	2	Hulu'un Tanımı ve Hükümü	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 313-329.
	2	Hulu'un Tanımı ve Hükümü	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 313-329.

	2	Hulu'un Tanımı ve Hükümü	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 313-329.
7	2	İddet	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 333-352.
	2	İddet	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 333-352.
	2	İddet	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 333-352.
8	2	İddet	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 333-352.
	2	Nesep	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 355-374.
	2	Nesep	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 355-374.
9	2	Radâ'	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 277-289.
	2	Radâ'	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 277-289.
	2	Radâ'	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 277-289.
10	2	Radâ'	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 277-289.
	2	Hidâne	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 393-408.
	2	Hidâne	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 393-408.
11	2	Hidâne	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 393-408.
	2	Hacr ve Mali Konularda Velayet	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 411-429.
	2	Hacr ve Mali Konularda Velayet	Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Ahval-i Şahsiyye, s. 411-429.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Ebu Zehra, el-Ahvâlü's-Şahsiyye
2. Zekiyyüddin Şa'bân, el-Ahvâlü's-Şahsiyye
3. Muhammed ed-Düsûkî, el-Ahvâlü's-Şahsiyye
4. Abdülvehhâb el-Hallâf, el-Ahvâlü's-Şahsiyye
5. Osmanlı Hukuku Aile Kararnamesi
6. Kadri Paşa, el-Ahkâmu's-Şer'iyye fi'l-Ahvâli's-Şahsiyye
7. Muhammed Zeyd el-İbyânî, Şerhu'l-Ahkâmi's-Şer'iyye fi'l-Ahvâli's-Şahsiyye
8. Mustafa es-Sibâî, Şerhu Kanuni'l-Ahvâli's-Şahsiyye
9. M. Akif Aydın, Osmanlı Aile Hukuku
10. Ahmet Yaman, Aile Hukuku

5. FERÂİZ

GİRİŞ

Hukuk hayatında önem arz eden konulardan biri de ölüm halinde, geriye kalan malların intikali ve varisler arasında taksim edilmesi usûlleridir. Hukuk sistemleri içerisinde bu usûllere ilişkin düzenlemeler, “Miras Hukuku” adı altında işlenmektedir. Fıkıh geleneğinde ise miras hukuku, “Ferâiz” adı altında müstakil bir bölüm halinde ele alınmıştır.

Fıkıh ilminde miras payları büyük oranda kat’i delillerle düzenlenmiştir. Bu itibarla ihtisas eğitiminde terekeye ait taksimat usûllerinin öğretimi önem arz etmektedir.

FERÂİZ DERSİ İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

FERÂİZ DERSİ (VI. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Giriş: Ferâiz İlmi ve Mahiyeti	DİA, “Ferâiz” ve “Miras” maddeleri.
	2	Tarihi Süreci	DİA, “Ferâiz” ve “Miras” maddeleri.
2	2	Ferâizin Önemi ve İlgili Ayetler	DİA, “Ferâiz” ve “Miras” maddeleri.
	2	Ferâizin Önemi ve İlgili Ayetler	DİA, “Ferâiz” ve “Miras” maddeleri.
3	2	Ferâiz İle İlgili Kavramlar	Sirâcüddin es-Secâvendî, Sirâciye Metni, thk, Muhammed Ma’sûm bin Ahmed Vanlıoğlu, Dâru’l-Mîzân, İstanbul, 2012, s. 9-11 ve Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
	2	Mirasın Rükünleri, Şartları ve Sebepleri	Sirâciye Metni, s. 9-11 ve Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
4	2	Mirasa Engel Haller	Sirâciye Metni, s. 11 ve Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
	2	Tereke ve Üzerindeki Haklar	Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
5	2	Kırk Hal Ashabü Ferâiz ve Taksimatı	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
	2	Kırk Hal Ashabü Ferâiz ve Taksimatı	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.

6	2	Kırk Hal Ashabü Ferâiz ve Taksimatı	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
	2	Kırk Hal Ashabü Ferâiz ve Taksimatı	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
7	2	Örnek ve Çözümler	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
	2	Örnek ve Çözümler	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
8	2	Reddiye ve Avliyye	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
	2	Reddiye ve Avliyye	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
9	2	Münasahat	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
	2	Münasahat	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
10	2	Örnek ve Çözümler	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
	2	Sulh ve Teharuc	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
11	2	Zevi'l-Erham	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
	2	Zevi'l-Erham	Sirâciye Metni, s. 12 ve devamı, Ders Hocalarına Ait Çalışmalar.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Seyyid Şerif el-Cürcânî, Şerhu's-Sirâciyye
2. İbn-i Kemâl Paşa, Şerhu's-Sirâciyye
3. Ali Haydar Efendi, Teshîlü'l-Ferâiz
4. Ali Himmet Berkî, Ferâiz
5. Ömer Nasuhî Bilmen, Hukûk-u İslâmiyye ve Istılâhât-ı Fıkhiyye Kâmûsu
6. Mustafa Dîb el-Buğâ, Şerhu'r-Rahabiyye

6. FETVA USÛLÜ

GİRİŞ

Fıkıh külliyatı içerisinde elde edilen hükümler, kaynağı itibarıyla dini bir özellik taşır. Müslümanların dini hayatlarıyla doğrudan ilişkili olan bu bilginin kaynaklarından çıkarılarak onlara bildirilmesi belli bir dil ve usûlü gerekli kılar.

Kursiyerlerin teorik olarak gördükleri bilgilerin, toplumla yüzleştiklerinde pratik hükümlere dönüşmesinin ifadesi olan Fetva Usûlü, ihtisas programı içerisinde sonucu itibarıyla büyük önemi haizdir.

FETVA USÛLÜ DERS İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

FETVA USÛLÜ (VII. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Giriş, Müfti, Fetva, Fetva Emni, Fetva Tarihi	DİA, “Şeyhülislam” ve “Fetva” Maddeleri.
2	2	Tabakatu'l-Fukaha	İbn Abidin, Resmu'l-Müfti, Daru'r-Reşâdi'l-İslâmiyye, Beyrut, 1989, s. 4-6.
3	2	Fetvada Kaynaklardan Faydalanma Usûlü	İbn Abidin, Resmu'l-Müfti, s. 7-11.
4	2	Mezhep İçi Kaynak Hiyerarşisi	İbn Abidin, Resmu'l-Müfti, s. 11-19.
5	2	“İzâ sahha'l-hadisü fe hüve mezhebi” ve Mezhebin Muktezasıyla Amel.	İbn Abidin, Resmu'l-Müfti, s. 20-25.
6	2	Gerekçesi ve Delilini Bilmeden Bir Müçtehidin Kavliyle İfta ve Tahriç	İbn Abidin, Resmu'l-Müfti. s. 26-33.
7	2	Fetvada Tercih Hiyerarşisi	İbn Abidin, Resmu'l-Müfti, s. 34-38.
8	2	Alametu'l-İfta ve Tercih Hiyerarşisi	İbn Abidin, Resmu'l-Müfti, s. 38-43.
9	2	Mefhum-u Muhalefe ve Örfün Fetvadaki Yeri	İbn Abidin, Resmu'l-Müfti, s. 43-56.

10	2	Fetvada Kazai ve Diyani Ayırımı	İzmirli, Diyanet ve Kaza, SR., C. 15, adet: 373, İst., 1334, ss. 159-161. İSAM, Osmanlıca Makaleler Veri Tabanı. Davut Yaylalı, “İslam Hukukunda Kazai ve Diyani Hüküm Ayırımı”, Dini Araştırmalar Dergisi, cilt, 5, sayı, 15, Ocak-Nisan, Ankara, 2003.
11	2	Fetva Dili, Şekli ve Kayıt Usûlü	Müftülük Fetva Kayıt Defteri, DİA, “Fetva” md.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. İbnü's-Salâh, Edebü'l-Fetvâ
2. Nevevî, Âdâbu'l-Fetvâ ve'l-Müftî ve'l-Müstefî
3. Hatib el-Bağdâdî, el-Fakîh ve'l-Mütefakkîh
4. İbn Kayyim el-Cevziyye, İ'lâmu'l-Muvakkiîn an Rabbi'l-Âlemîn
5. Cemaleddin el-Kâsımî, el-Fetvâ fi'l-İslam
6. Hüseyin Muhammed Mellah, el-Fetva: Neş'etuha ve Tatavvuruha Usûlüha ve Tatbikatuha
7. İbrâhim Likani, Menaru Usûli'l-Fetva ve Kavaidü'l-İfta bi'l-Akva
8. Fahrettin Atar, İftâ Teşkilatının Ortaya Çıkışı, Diyanet Dergisi, c: XV, sayı: 4, Temmuz-Ağustos 1976, s. 206.
9. Şamil Dağcı, Din İşleri Yüksek Kurulu Kararlarına Fetva Konseptinde Bir Yaklaşım, Diyanet İlmi Dergi, cilt 38, sayı 4, Aralık 2002 s. 5.
10. Muhammed Takî Osmanî, Fetva Usûlü, Yasin Yayınevi, İstanbul 2010. s. 4.

7. FIKİH KÜLLÎ KAİDELER

GİRİŞ

Fıkıh ilmi içerisinde müçtehit imamlar tarafından sayısız içtihat yapılmıştır. Bu içtihatlar belli bir sistem ve usûl dâhilinde gerçekleşmiştir. Fıkıh külli kaideleri, bu içtihatları kanun formuna benzer bir şekilde, veciz bir tarzda özetlemiştir. Bu yönüyle kaideler, pek çok fıkhi meseleyi içeren birer anahtar hükmünde kabul edilmiştir.

Fıkıh külli kaideleri, fıkıh melekесinin oluşması ve korunmasında büyük önem arz eder. Ayrıca karşılaşılan meselelerle ilgili hükümlerin tespitinde büyük kolaylık sağlar.

FIKİH KÜLLÎ KAİDELER DERSİ (V. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONU	KAYNAKLAR
1	2	Kaide-i Külliyyenin Tanımı, Önemi	1. M. Zerkâ, el-Medhal, II, 965-976.
	2	Kavaid Literatürü, İlgili Kavramlar Tarihi Gelişimi	2. DİA., Kaide Maddesi. 3. Ali Haydar, Düreru'l-Hukkâm, Makâle-i Sâni, s. 27-28.
2	2	Mecelle 2	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 28-34.
	2	Mecelle 4	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 39-41.
3	2	Mecelle 14	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 65-66.
	2	Mecelle 15-16	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 67-70.
4	2	Mecelle 17	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 70-72.
	2	Mecelle 19	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 73-75.
5	2	Mecelle 24, 34	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 80-81; I, 90-91.
	2	Mecelle 36	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 92-97.
6	2	Mecelle 47, 51	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 114-115; I, 117-119.

	2	Mecelle 53, 56	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 121-122; I, 126-127.
7	2	Mecelle 57, 58, 59	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 127-132.
	2	Mecelle 60, 68	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 132-134; I, 149-150.
8	2	Mecelle 71, 75, 77	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 155, I, 160-161; I, 164-165.
	2	Mecelle 79, 80	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 170-173.
9	2	Mecelle 83, 85	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 179-183; I, 185-186.
	2	Mecelle 86, 87, 88, 89	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 185-189.
10	2	Mecelle 90, 91	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 190-194.
	2	Mecelle 92-93	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 194-196.
11	2	Mecelle 94, 96	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 196-198; I, 199-201.
	2	Mecelle 99, 100	Ali Haydar Efendi, Düreru'l-Hukkâm, I, s. 203-206.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Debbûsî, Te'sîsü'n-Nazar
2. Karâfî, el-Furûk
3. İbn Nüceym, el-Eşbâh ve'n-Nezâir
4. Suyutî, el-Eşbâh ve'n-Nezâir
5. Zerkeşî, el-Me'sûr fi'l-Kavâid
6. Ahmed ez-Zerkâ, Şerhu'l-Kavâidi'l-Fıkhiyye
7. Abdülkerim Zeydân, el-Vecîz fi Şerhi'l-Kavâidi'l-Fıkhiyye
8. Ömer Nasuhî Bilmen, Hukûk-u İslâmiyye ve Istılâhât-ı Fıkhiyye Kâmûsu
9. Mustafa Reşit Belgesay, Mecelle'nin Külli Kaideleri ve Yeni Hukuk
10. Mustafa Yıldırım, Mecelle'nin Külli Kaideleri

8. GÜNCEL FIKİH MESELELERİ

GİRİŞ

Hukuk ilmi, sosyal bilimler alanına dâhildir. Toplum hayatı süreklilik ve değişim yaşadığı gibi hukuk hayatı da süreklilik ve değişim içerisindedir. Değişen toplum hayatına uyumlu olmayan hukuk kurallarının, toplum vicdanında makes bulamayacağı bir gerçektir. Bu nedenle fıkıh ilminin esaslarından hareketle değişen toplumsal ihtiyaçların cevaplandırılması Müslüman hukukçuların görevidir. “Güncel Fıkıh Meseleleri” dersi, kursiyerlerin fikhî meseleleri çözme melesesini kazanmalarına katkı sağlayacaktır.

GÜNCEL FIKİH MESELELERİ DERS İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ, KAYNAKLARI VE KAZANIMLARI GÜNCEL FIKİH MESELELERİ-I (VI. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Giriş	DİA Nevazil Md.
2	2	Adetli kadının ibadeti	Din İşleri Yüksek Kurulu Karadavi, el-Fetava el-Muasıra Mecmeu'l-Fıkhi'l-İslâmî
3	2	Adetli kadının ibadeti	
4	2	Farklı Din Mensuplarıyla Evlilik	
5	2	Farklı Din Mensuplarıyla Evlilik	
6	2	Kadının Şahitliği	
7	2	Kadının Şahitliği	
8	2	İslam Fıkında Cihat	
9	2	İslam Fıkında Ülke Kavramı	
10	2	Terör Bağlamında Bâğî ve Hirabe Suçları	
11	2	Şehitlik, İstişhad ve İntihar Eylemleri	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

GÜNCEL FIKİH MESELELERİ-II (VII. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Estetik Ameliyat	Din İşleri Yüksek Kurulu. Karadavi, el-Fetava'l-Muasıra. Mecmaü'l-Fıkhî'l-İslami.
	2	Estetik Ameliyat	
2	2	Misyar Nikahı ve Gizli Evlilik	
	2	Misyar Nikahı ve Gizli Evlilik	
3	2	Kürtaj ve Özürlü Ceninin Alınması	
	2	Evlilik ve çocuk sahibi olma ile ilgili güncel problemler Kürtaj ve Özürlü Ceninin Alınması	
4	2	Tüp Bebek ve Taşıyıcı Annelik	
	2	Tüp Bebek ve Taşıyıcı Annelik	
5	2	Ötanazi	
	2	Ötanazi	
6	2	Helal Gıda Kapsamında İstihale ve Katkı Maddeleri	
	2	Helal Gıda Kapsamında İstihale ve Katkı Maddeleri	
7	2	Katılım Bankaları	
	2	Katılım Bankaları	
8	2	Kredi Kartı	

	2	Kredi Kartı	
9	2	Sukûk ve Forex	
	2	Sukûk ve Forex	
10	2	Sigorta	
	2	Sigorta	
11	2	Network Marketing	
	2	Network Marketing	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. Komisyon, Buhûsu Cemâl Abdinnâsır, I-XXVI
2. Komisyon, el-Mevsûatü'l-Fıkhiyye, I-XXXVI
3. Mahmut Şeltût, el-Fetâvâ
4. Mustafa ez-Zerkâ, el-Fetâvâ
5. Nihat Dalgın, Gündemdeki Tartışmalı Dini Konular, I-II
6. Bekir Ebu Zeyd, el-Fıkhu'n-Nevâzil
7. Ali Ahmed es-Sâlûs, Mevsûatü'l-Kadâyâ el-Fıkhiyye ve'l-İktisadi'l-İslâmî
8. Adûlaziz Beki, İslam'da Güncel Ticari Meseleler
9. Halil Günenç, el-Müntehabâtü'l-Fıkhiyye el-Muâsıra

9. FIKİH KLASİK METİN

GİRİŞ

Fıkıh ilmi, İslam dininin ameli hayata yansımalarını normatif düzeyde ele alan bir bilim dalıdır. Bu bilim; tarihsel olarak fıkıh usûlü/metodoloji, furû' ve külli kaideler şeklindeki alt dallar halinde incelenmiştir. Fıkıh usûlü; ameli hayatı düzenleyecek olan normların, fıkıhın kaynaklarından hareketle nasıl elde edileceğini ortaya koyar. Furû fıkıh, bu usûle sadık kalınarak ulaşılan normların sistematik halini ele alır. Külli kaideler ise furû fıkıh alanında elde edilen bilgilerin nispeten nazariye; daha çok da genel yargılar halinde özetlenmesini ifade eder.

Fıkıh kültürü içerisinde oluşan furû fıkıh meselelerinin tanınması, bu meselelerle ilgili oluşan kadim bakış açısının ortaya konulması ve nihayetinde Müslümanların ameli hayatlarının tarihsel devamlılığı fıkıh klasik kaynaklarının incelenmesiyle elde edilebilecek olan fıkıh melekesiyle sağlanabilecek bir husustur. Bu anlamda Fıkıh Klasik Metinleri dersleri, fıkıh melekесinin oluşmasına hizmet edecektir.

FIKİH KLASİK METİN DERS İÇERİĞİ, HAFTALIK DERS SAATLERİ VE KAYNAKLARI

FIKİH KLASİK METİN-I (I. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Kitabü't-Tahâra	Mevsilî, Muhtâr, el-Câmiatü'l-Ezheriyye, 1989, c. I, s. 10-18.
	2	Faslün: Tecüzü't-Taharatü-Faslün: Sü'rü'l-Âdemiyyi (bu konu dâhildir)	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 19-28.
2	2	Babü't-Teyemmüm-Babü'l-Meshi ale'l-Huffeyni	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 29-39.
	2	Babü'l-Hayd-Babü'l-Encâs	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 40-50.
3	2	Faslün: Ve Yecüzü İzâletü'n-Necâseti-Babü'l-Ezân.	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 51-63.
	2	Babü Mâ Yüf'alü Kable's-Salati – Babü'l-Ef'âli fi's-Salat	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 64-74.

4	2	Faslün: el-Vitru Vâcibün – Faslün: el-Cemaatü Sünnetün. Faslün: Lâ Salate fi'l-İstiskâi	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 75-85.
	2	Faslün: Yûkra li'l-Musalli-Babü'n-Nevâfili	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 86-96.
5	2	Babü Salâti'l-Merîdi-Babü Salâti'l-Müsâfiri	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 97-106.
	2	Babü Salâti'l-Cüm'a-Faslün: Ve Tekbîru't-Teşrik	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 106-116.
6	2	Babü Salâti'l-Havf – Faslün: es-Salâtü ale'l-Meyyiti	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 116-125.
	2	Faslün: Fe İzâ Hameluhu-Babü'ş-Şehîd	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 126-130.
7	2	Kitabu'z-Zekâti-Faslün: Leyse fi Ekalle min Selâsin	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 131-141.
	2	Faslün: Leyse fi Ekalle min Erbein-Babü Zekâti'z-Zürûi	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 141-151.
8	2	Babü'l-Âşir-Babü Sadakati'l-Fitri	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 151-163.
	2	Kitabu's-Savmi	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 164-172.
9	2	Faslün: Ve Men Câmea-Babü'l-İ'tikâf	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 172-182.
	2	Kitabu'l-Hacc-Faslün: Ve İzâ Erâde	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 183-192.
10	2	Faslün: Velâ Yedurruhû	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 192-200.
	2	Ve'l-Müzdelifetü-Babü'l-Kırâni	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 201-212.
11	2	Babu'l-Cinâyâti-Faslün: İzâ katele'l-Muhrimu	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 213-220.
	2	Babu'l-İhsâri-Babu'l-Hedyi	Mevsilî, Muhtâr, c. I, s. 213-236.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

FIKİH KLASİK METİN-II (II. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Kitabu'l-Büyü'	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 1-11.
	2	Babu'l-İkâle-Faslün: Ve Men İştera	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 12-20.
	2	Faslün: Mutlaku'l-Bey'i	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 21-26.
2	2	Babu'l-Bey'i'l-Fasidi-Babü't-Tevliye	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 27-36.
	2	Babü'r-Ribâ	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 37-41.
	2	Babu's-Selemi-Faslün: Ve İze'stesnea	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 42-49.
3	2	Babus's-Sarfi-Kitabu'ş-Şuf'a	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 50-60.
	2	Faslün: Ve Tebtulü'ş-Şüf'atü-Kitabu'l-İcâratı	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 61-69.
	2	Faslün: el-Ücerâu-Faslün: Ve Tüfsehu'l-İcâratü	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 70-81.
4	2	Kitabu'r-Rahni	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 82-88.
	2	Faslün: Ve Yesihhu Rahnu'd-Derâhimi	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 89-96.
	2	Kitabu'l-Kısmeti-Faslün: el-Muhâyeetü Kitabu Edebi'l-Kâdî	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 97-110; 111-118.
5	2	Faslün: Ve İzâ Rufia-Faslün: Hakkemâ	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 119-127.
	2	Kiatbu'l-Hacri	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 128-135.
	2	Kitabu'l-İkrâhi	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 143-148.
6	2	Kitâbu'l-Da'vâ-Faslün: Beyyinetü'l-Hârici	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 149-163.

	2	Faslün: İhtelefâ fi's-Semeni–Faslün: Fî Da'va'n-Nesebi	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 164-174.
	2	Kitabu'l-İkrâr	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 175-181.
7	2	Faslün: İze'stesnâ–Faslün: Ve Düyünü's-Sıhhati	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 182-190.
	2	Kitabu'ş-Şehâdât–Faslün: Velâ Tükbelu Şehadetü'l-E'mâ	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 191-206.
	2	Faslün: Tecüzü'ş-Şehâdetü ale'ş-Şehâdeti–Babu'r-Rücûi ani'ş-Şehâdeti.	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 207-215.
8	2	Kitabu'l-Vekâleti	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 216-220.
	2	Faslün: Ve Men Vekkele	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 220-230.
	2	Kitabu'l-Kefâleti–Kitabu'l-Havâleti	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 231-242.
9	2	Kitabu's-Sulh	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 243-252.
	2	Kitabu'ş-Şirketi	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 253-264.
	2	Kitabu'l-Mudârabeti–Ve Tebtulü'l-Mudârabetü	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 265-274.
10	2	Kitabu'l-Vedfiati–Kitabu'l-Lakît	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 275-284.
	2	Kitabu'l-Lukatati–Kitabu'l-Hunsâ–Faslün: Fe İzâ Hukime	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 285-297.
	2	Kitabu'l-Vakfi	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 297-307.
11	2	Kitabu'l-Hibeti	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 308-318.
	2	Kitabu'l-Hibeti	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 308-318.
	2	Kitabu'l-Âriyeti	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 319-324.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

FIKİH KLASİK METİN-III (III. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Kitabu'l-Gasbi-Faslün: Zevâidü'l-Gasbi	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 325-336.
	2	Kitabu İhyâi'l-Mevâti-Kitabu'ş-Şirbi	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 337-348.
	2	Kitabul-Müzâratî-Kitabu'l-Müsâkâtî	Mevsilî, Muhtâr, c. II, s. 349-358.
2	2	Kitabu'l-Eymân-Faslün: Ve hurûfu'l-Kasemi	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 215-226.
	2	Faslün: Halefe lâ Yehrucü-Halefe lâ Yelbesü	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 226-235.
	2	Faslün: el-Hînü ve'z-Zemânü-Faslün: Halefe le Yesadenne	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 236-250.
3	2	Faslün: Halefe lâ Yesûmü-Falün: Ve Lev Nezera.	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 250-260.
	2	Kitabu'l-Hudûdi	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 261-267.
	2	Faslün: Ve Haddü'z-Zânî-Faslün: Ve Men Vatie.	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 267-279.
4	2	Babu Haddi'l-Kazfi-Bâbü Haddi'Şürbi	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 280-287.
	2	Kitabu'l-Eşribe	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 288-291.
	2	Kitabu's-Serika-Faslün: Velâ Kat'a fi Mâ Yücedü	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 292-300.
5	2	Faslün: Ve Tükdeu-Faslün: İzâ Harace Cemâatün.	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 301-309.
	2	Kitabu's-Siyer-Faslün: Ve İzâ Feteha'l-İmâmü	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 310-321.
	2	Faslün: Ve Lâ Tüksemu-Faslün: Yenbeğî li'l-İmâmi	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 322-331.
6	2	Faslün: Ve İze'stevlü'l-Küffârü-Faslün: Ve İzâ Dehale'l-Harbiyyu	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 331-342.

	2	Faslün: Ardu'l-Arabi–Faslün: Ve İzâ Harace Kavmün	Mevsilî, Muhtâr, c. III, s. 342-358.
	2	Kitabu'l-Kerâhiyeti–Faslün: Ve Yehillü li'n-Nisâi.	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 5-14.
7	2	Faslün: Fi'l-İhtikâri–Faslün: Tecûzü'l-Müsâbekatü	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 15-27.
	2	Faslün: Fi'l-Kesbi	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 28-37.
	2	Faslün: el-Kisvetü–Faslün: el-Kelâmu	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 37-44.
8	2	Kitabu'Saydi	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 45-52.
	2	Kitabu'z-Zebâih–Faslün: Ve Lâ Yehillu	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 53-63.
	2	Kitabu'l-Udhiye	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 64-71.
9	2	Kitabu'l-Cinâyâti	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 72-78.
	2	Faslün: Ve Yüktelu–Faslün: Ve Lâ Yecri'l-Kısâsu	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 78-89.
	2	Kitabu'd-Diyât–Faslün: eş-Şicâc	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 90-102.
10	2	Faslün: Ve Men Darabe Batne–Faslün: İzâ Cene'l-Abdü	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 102-114.
	2	Babu'l-Kasâme	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 114-120.
	2	Babu'l-Meâkıl	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 121-126.
11	2	Kitâbu'l-Vesâyâ	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 127-136.
	2	Faslün: Ve Tecûzü'l-Vasiyyetü–Faslün: Ve Men Evsâ Bi Sülûsi Mâlihî	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 137-146.
	2	Faslün: Ve Men Evsâ Li Cîrânihî	Mevsilî, Muhtâr, c. IV, s. 147-156.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

FIKİH KLASİK METİN-IV (VI. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Kitabu'l-Büyû'- Ve'l-E'vâzu'l-Müşâru İleyhâ'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, Şeriketü Dâri'l-Erkam bin Ebi'l-Erkam, Beyrut, t.y., c. III, s. 23.
	2	Ve'l-E'vâzu'l-Müşâru İleyhâ'-Ve Men Bâa Subrate Taâmin'e kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 24-25.
	2	Ve Men Bâa Subrate Taâmin-Ve Men İşterâ Aşrate Ezruin'e kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 25-26.
2	2	Ve Men İşterâ Aşrate Ezruin-Fasl'a kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 26.
	2	Faslün: Ve Men Bâa Dâran-Ve Lâ Yecûzü En Yebîa Semeraten'e Kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 26-28.
	2	Ve lâ yecûzü en yebîa semeraten-Babu Hıyâri'ş-Şart'a kadar.	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 28-29.
3	2	Babu Hıyâri'ş-Şart-Ve Hıyâru'l-Bâii'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 29-30.
	2	Ve Hıyâru'l-Bâii-Ve Men Şurita Lehü'l-Hıyâru'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 30-31.
	2	Ve Men Şurita Lehü'l-Hıyâru-Ve Men Bâa Abdeyni'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 31-32.
4	2	Babu Hıyâri'r-Ru'ye-Ve Nazaru'l-Vekîli'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 34-35.
	2	Ve Nazaru'l-Vekîli-Babu Hıyâri'l-Ayb'a kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 35-36.
	2	Babu Hıyâri'l-Ayb-Babu'l-Bey'ii'l-Fâsid' e kadar (Babın sonunda yer alan şartu'l-berâe konusu hariç kölelerle ilgili paragraflar okunmayacak.)	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 36-42.
5	2	Babu'r-Ribâ-Ve Akdü's-Sarfi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 61-63.

	2	Babu'r-Ribâ-Ve Akdü's-Sarfi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 61-63.
	2	Babu'r-Ribâ-Ve Akdü's-Sarfi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 61-63.
6	2	Ve Akdü's-Sarfi-Babu'l-Hukuki'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 63-67.
	2	Ve Akdü's-Sarfi-Babu'l-Hukuki'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 63-67.
	2	Ve Akdü's-Sarfi-Babu'l-Hukuki'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 63-67.
7	2	Babu's-Selem-Ve Lâ Yecûzü's-Selemu Fi'l-Hayevâni'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 71-72.
	2	Ve Lâ Yecûzü's-Selemu Fi'l-Hayevâni-Ve Lâ Yecûzü's-Selemü İllâ Müeccelen'e kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 72-74.
	2	Ve Lâ Yecûzü's-Selemü İllâ Müeccelen-Ve Lâ Yesihhu's-Selemü Hattâ Yekbida'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 74-75.
8	2	Ve Lâ Yecûzü's-Selemü İllâ Müeccelen-Ve Lâ Yesihhu's-Selemü Hattâ Yekbida'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 74-75.
	2	Ve Lâ Yesihhu's-Selemü Hattâ Yekbida-Ve Men Esleme Fî Kürri Hintatin'e kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 75-76.
	2	Ve Men Esleme Fî Kürri Hintatin-Ve Men Esleme Cârîyeten Fî Kürri Hintatin'e kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 76-77.
9	2	Ve Men Esleme Cârîyeten Fî Kürri Hintatin-Ve Yecûzü's-Selemi Fi's-Siyâbi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 77-78.
	2	Ve Yecûzü's-Selemi Fi's-Siyâbi-Mesâili Mensûra'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 78-79.
	2	Kitabu's-Sarfi-Ve Lâ Yecûzü't-Tasarrufu Fî Semeni's-Sarfi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 83-84.

10	2	Ve Lâ Yecûzü't-Tasarrufu Fî Semeni's-Sarfî-Ve Men Bâa İnâe Fiddatin'e kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 84.
	2	Ve Men Bâa İnâe Fiddatin-Ve Men Bâa Ehade Aşera Dirhemen'e kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 84-85.
	2	Ve Men Bâa Ehade Aşera Dirhemen-Ve Yecûzü'l-Bey'u Bi'l-Fülûsi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 85-87.
11	2	Ve Men Bâa Ehade Aşera Dirhemen-Ve Yecûzü'l-Bey'u Bi'l-Fülûsi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 85-87.
	2	Ve Yecûzü'l-Bey'u Bi'l-Fülûsi-Konunun Sonuna kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 87.
	2	Ve Yecûzü'l-Bey'u Bi'l-Fülûsi-Konunun Sonuna kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 87.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

FIKİH KLASİK METİN-V (VII. DÖNEM, 11x6=66)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Kitabu'l-Vakfi-Ve Vakfu'l-Müşâi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 15-16.
	2	Kitabu'l-Vakfi-Ve Vakfu'l-Müşâi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 15-16.
	2	Ve Vakfu'l-Müşâi-Ve Yecûzü Vakfu'l-Akâri'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 16-17.
2	2	Ve Yecûzü Vakfu'l-Akâri-Ve İzâ Sahha'l-Vakfu Lem Yecüz Bey'uhû'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 17-18.
	2	Ve İzâ Sahha'l-Vakfu Lem Yecüz Bey'uhû-Ve Menhedeme Min Binâi'l-Vakfi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 18-19.
	2	Ve Menhedeme Min Binâi'l-Vakfi-Fasla kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 19-21.

3	2	Ve Menhedeme Min Binâi'l-Vakfi-Fasla kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 19-21.
	2	Fasıldan Bölüm Sonuna kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 21-22.
	2	Fasıldan Bölüm Sonuna kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 21-22.
4	2	Kitabu'l-Hibe-Ve Ten'akidü'l-Hibetü'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 218-219.
	2	Ve Ten'akidü'l-Hibetü-Ve Men Vehebe Şıksan'a kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 219-220.
	2	Ve Men Vehebe Şıksan-Babu'r-Rücûi Fi'l-Hibeti'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 220-221.
5	2	Ve Men Vehebe Şıksan-Babu'r-Rücûi Fi'l-Hibeti'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 220-221.
	2	Babu'r-Rücûi Fi'l-Hibeti-Fe İn Vehebe Li Âhara Ardan'a kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 221-222.
	2	Fe İn Vehebe Li Âhara-Faslün: Ve Men Vehebe Cârîyeten'e kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 223-224.
6	2	Ve Men Vehebe Cârîyeten'den Hibe Bölümünün Sonuna kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 224-226.
	2	Kitabu'z-Zebâih-Ve İn Terake'z-Zâbihu'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 340-341.
	2	Ve İn Terake'z-Zâbihu-Ve Yükrâhu En Yezküra Maa'smillâhi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 341-342.
7	2	Ve Yükrâhu En Yezküra Maa'smillâhi-Ve Yecûzü'zebhu Bi'z-Zufri'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 342-344.
	2	Ve Yecûzü'zebhu Bi'z-Zufri-Faslün: Fî Mâ Yehillu Ekluhû Ve Mâ Lâ Yehillu Ekluhû'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 344-346.
	2	Ve Yecûzü'zebhu Bi'z-Zufri-Faslün: Fî Mâ Yehillu Ekluhû Ve Mâ Lâ Yehillu Ekluhû'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 344-346.

8	2	Ve Yecûzü'zebhu Bi'z-Zufri-Faslün: Fî Mâ Yehillu Ekluhû Ve Mâ Lâ Yehillu Ekluhû'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 344-346.
	2	Faslün: Fî Mâ Yehillu Ekluhû Ve Mâ Lâ Yehillu Ekluhû-Ve İzâ Zübiha Mâ Lâ Yü'kelu Lahmuhû'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 346-348.
	2	Ve İzâ Zübiha Mâ Lâ Yü'kelu Lahmuhû'dan Zebâih Bölümünün Sonuna kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 348-350.
9	2	Kitabu'l-Udhiye-Ve Yezbehu An Külli Vâhidin Minhüm'e kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 351-352.
	2	Ve Yezbehu An Külli Vâhidin Minhüm-Ve Vaktü'l-Udhiyeti'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 352-353.
	2	Ve Vaktü'l-Udhiyeti-Ve Lâ Yüdahhî Bi'l-Amyâi'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 353-354.
10	2	Ve Lâ Yüdahhî Bi'l-Amyâi-Ve Yecûzü En Yüdahhiye'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 354-355.
	2	Ve Yecûzü En Yüdahhiye-Ve'l-Udhiyetü Mine'l-İbili'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 355-356.
	2	Ve'l-Udhiyetü Mine'l-İbili-Ve Ye'külü Min Lahmi'l-Udhiyeti'ye kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 356-357.
11	2	Ve Ye'külü Min Lahmi'l-Udhiyeti-Ve Yükrahu En Yezbehahâ'l-Kitâbiyyu'ya kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 357-358.
	2	Ve Yükrahu En Yezbehahâ'l-Kitâbiyyu'dan Udhiye'nin sonuna kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 358-359.
	2	Ve Yükrahu En Yezbehahâ'l-Kitâbiyyu'dan Udhiye'nin sonuna kadar	Merğînânî, Hidâye, c. III, s. 358-359.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

YARDIMCI KAYNAKLAR

1. İmâm Şâfiî, el-Ümm.
2. Serahsî, el-Mebsût.
3. el-Haddâdî, el-Cevheratü'n-Neyyira.
4. el-Meydânî, el-Lübâb.
5. İbnü'l-Hümâm, Fethu'l-Kadîr.
6. Aynî, el-Binaye.
7. Baberti, el-İnâye.
8. Leknevi, Şerhu'l-Hidaye.
9. Zeylaî, Nasbu'r-Râye.
10. Kâsânî, Bedâiu's-Sanâi'.
11. Aliyyülkârî, Fethu Bâbi'l-İnâye.
12. Nevevî, Minhâc.
13. Nevevî, Mecmû'.
14. Hatîb eş-Şirbînî, Muğni'l-Muhtâc.
15. Şihâbüddin er-Ramlî, Nihayetü'l-Muhtâc.
16. İbn-i Hacer el-Heytemî, Tuhfetü'l-Muhtâc.
17. İbn-i Kudâme, el-Muğni.
18. Karâfî, Zehîra.
19. Derdîr, eş-Şerhu'l-Kebîr.
20. İbn Hazm, el-Muhallâ.
21. Abdülgâni Karabâğî, Şerhu'l-Muhtâr, (thk. Dr. Abdülkadir Kabdan).

E. İSLAM DÜŞÜNCESİ

1. ELEŞTİREL DÜŞÜNCE VE MANTIK

ELEŞTİREL DÜŞÜNCE VE MANTIK ALANININ GENEL AMAÇLARI:

Bu öğrenme alanını alan kursiyer;

1. Mantık ilminin temel kavramlarını ve diğer bilimlerle ilişkisini öğrenir.
2. Analitik ve sentetik düşünme yetilerini geliştirir.
3. Delillerin şeklini, içeriğini, türünü ve gücünü kavrar.
4. Mantık hatalarını fark eder; bu hatalardan korunma yollarını öğrenir.
5. Eleştirel düşünme becerisine sahip olur.
6. Geçerli ve sağlam delillere dayalı metinler oluşturabilme ve sözlü sunum yapabilme yeteneğini kazanır.

ELEŞTİREL DÜŞÜNCE VE MANTIK ALANININ UYGULAMA ESASLARI:

1. Eleştirel Düşünce ve Mantık alanında metin okuma, soru-cevap, grup çalışması, tartışma, araştırma ve sunum gibi yöntem ve teknikler uygulanır.
2. Eleştirel düşünce ve mantık alanında okuma metinlerinin sadece içeriklerine değil, aynı zamanda mantıksal ve analitik kurgularına da dikkat çekilir.
3. Her dersin başında bir önceki dersin özeti ve devamında yeni konunun çerçevesi sunulur.
4. Derse başlarken işlenecek konu ile ilgili can alıcı sorular atılarak giriş yapılır.
5. Dersin sonunda öğretici veya kursiyer tarafından işlenen konunun ana hatlarıyla özeti yapılır.
6. Dersin her konusu ile öğrenciler arasında materyal ve veri paylaşımı yapılır.

ELEŞTİREL DÜŞÜNCE VE MANTIK (II. DÖNEM, 11X4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	MANTIĞA GİRİŞ VE TARİHÇE (MEBADİ) 1. Tanımı, Konusu, Gayesi, 2. Mantık İlmini Tahsil Etmenin Hükmü 3. Diğer İlimlerle İlişkisi (Fıkıh, Kelam vd.)	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 4-5. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 11-38.
	2	4. Mantık/Akıl İlkeleri 5. Mantığın Kısa Tarihçesi	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 1-4. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 38-57.
2	2	KAVRAMLAR MANTIĞI (TASAVVURAT) 1. Kavramın Tanımı ve Mahiyeti 2. Kavramların İfade Edilişi, Lafız ve Delaletler: Lafzi ve Gayri Lafzi Delalet	İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 57-66.
	2	KAVRAM ÇEŞİTLERİ 1. Kavramların Çeşitli Delaletleri: Mahiyet, Hakikat ve Hüviyet, İçlem-Kaplam	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 3-8. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 66-68.
3	2	KAVRAMLAR ARASI İLİŞKİLER 1. Eşitlik, Ayrıklık, Tam Girişimlilik, Eksik Girişimlilik	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 10-17. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 68-70.
	2	BEŞ TÜMELLER/ KÜLLİYAT-I HAMSE Cins, Tür, Fasil, Araz	İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 70-80.
4	2	TARİF, BÖLME VE SINIFLANDIRMA 1. Tanım, Tanım Çeşitleri, Tanımın Şartları, 2. Tanım Hataları, Tanımlanamayanlar	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 17-21. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 80-88.
	2	BÖLME VE SINIFLANDIRMA 1. Bölme: Çeşitleri ve Şartları 2. Sınıflandırma: Çeşitleri ve Şartları	İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 94-100.
5	2	ÖNERMELER MANTIĞI (TASDİKAT) ÖNERME VE ÇEŞİTLERİ 1. Önermenin Tanımı, Yapısı ve Unsurları 2. Önerme Çeşitleri: Ait Oldukları Alana Göre 3. Keyfiyet (Nitelik) Bakımından Önergeler 4. Cüzleri /Yapıları Bakımından Önergeler: Yüklemlî/Basit –Şartlı/Bileşik Önergeler	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 22-35. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 101-118.
	2	5. Kemmiyet (Nicelik): Külliye, Cüz'iyeye, Şahsiye, Mühmele 6. Kipleri Bakımından: Vacip-Mümkün-Muhal 7. İçlemleri Bakımından Önergeler: Analitik-Sentetik	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 27-28. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 101-118.

6	2	ÖNERMELER ARASI İLİŞKİLER (AKIL YÜRÜTME)-I İSTİDLAL MÜBAŞİR 1. Tekabül/Karşı Olma: Tenakuz, Tezat, Tedahul, ed-dâhil Tahte't-tezat	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 35-43. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 127-135.
	2	2. Aks/Döndürme 3. Telazüm-i Şartıyyat	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 43-46.
7	2	ÖNERMELER ARASI İLİŞKİLER (AKIL YÜRÜTME)-II İSTİDLAL GAYRİ MÜBAŞİR-I 1. İstikra, Temsil, Kıyas	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 46-49, 48-69. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 135-138, 195-198.
	2	1. Kıyasın Tanımı, Yapısı, Şartları ve Unsurları 2. Kıyas Çeşitleri: Basit, Bileşik ve Düzensiz Kıyaslar	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 46-47. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 138-203.
8	2	İSTİDLAL GAYRİ MÜBAŞİR-II İktiranlı Kıyas ve Şekilleri 1. Kıyasın Şekilleri: I. ve II. Şekil	İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 135-203.
	2	2. Kıyasın Şekilleri: III. ve IV. Şekil İstisnalı/ Seçmeli Kıyas ve Şekilleri 3. Kıyasın Değeri	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 47-66. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 135-203.
9	2	BEŞ SANAT (KIYASIN MADDELERİ)-I 1. Burhan ve Çeşitleri: İnnî-Limmî	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 69-73. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 207-215.
	2	2. Cedel, Hitabet, Şiir, Muğalata	Talha Hakan Alp, Mantık İsağoji Tercümesi, s. 74-78. İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 215-253.
10	2	MANTIK YANLIŞLARI 1. Biçim Yanlışları	İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 253-266.
	2	2. İçerik Yanlışları 3. Diğer Yanlışlar	İbrahim Emiroğlu, Klasik Mantığa Giriş, s. 266-300.
11	2	TARTIŞMA YÖNTEMLERİ VE ADABI 1. Âdâbu'l-bahs ve'l-Münazara'nın Teknik Terimleri	Mantık El Kitabı, (Ed. Ali KÖZ, İ. ÇETİN) s. 266-283.
	2	2. Âdâbu'l-bahs ve'l-Münazara'nın İşleyişi	Mantık El Kitabı, (Ed. Ali KÖZ, İ. ÇETİN) s. 283-300.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

2. AKAİD-KELAM

AKAİD-KELAM DERSİNİN GENEL AMAÇLARI

Bu öğrenme alanını alan kursiyer;

1. Kelam ilminin temel kavram ve kaynaklarını tanır.
2. Kelam ilminin tarihi gelişimini açıklar.
3. Kelam kaynaklarının yapısal özelliklerini tanır.
4. Kelam ilminin İslam bilimleri arasındaki yerini ve önemini kavrar.
5. Kelamın dini ve beşeri bilimlerle ilişkisini açıklar.
6. Klasik ve modern Akaid-Kelam kaynaklarını okur ve açıklar.
7. İtikadî meseleleri eleştirel düşünmenin yanı sıra külli ve inşacı bir bakış açısıyla değerlendirir.
8. İslam dünyasındaki heretik akımları bilir.

AKAİD-KELAM DERSİNİN UYGULAMA ESASLARI:

1. Akaid-Kelam alanının alt öğrenme alanlarında kursiyerlerin inisiyatif alabileceği ders ortamları oluşturulur.
2. Akaid-Kelam alanının kursiyerlerde geliştirmeyi hedeflediği özgün ve eleştirel düşünme, kaynakları kullanabilme ve benzeri becerilerini geliştirebilmek için öğrenme-öğretme sürecinde; metin okuma, soru-cevap, grup çalışması, tartışma, araştırma ve sunum gibi yöntem ve teknikler uygulanır.
3. Klâsik kelâm metinlerinden okunan kısım müzakere edilir. Okunan metinde konunun takdim ediliş biçimi ve ıstılahlar üzerinde durulur.
4. Klasik metinde işlenen konunun, yardımcı literatürden de yararlanılarak güncelleştirilmesi sağlanır.
5. Klasik Akâid-Kelâm kitaplarında yer almayan konular -mezhebî tartışmalar bir yana bırakılarak- güncel kitap ve makalelerden yararlanılarak işlenir.
6. Çeşitli dini ve heretik akımların inançları ve dayanakları analiz edilir.
7. Her dersin başında bir önceki dersin özeti ve devamında yeni konunun çerçevesi sunulur.
8. Derse başlarken kursiyerlerin konuya ilgisini çekmek için öğretici tarafından sorular sorulur.
9. Dersin sonunda işlenen konunun ana hatlarıyla özeti öğretici veya kursiyer tarafından yapılır.
10. Dersin her konusu ile ilgili öğreticiler arasında materyal ve veri paylaşımı yapılır.

AKAİD-KELAM-I (III. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	AKAİD VE KELAM'A GİRİŞ: MEBADİ 1. Tanımı, Konusu ve Gayesi 2. Diğer İsimleri	Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 363-380.
	2	AKAİD VE KELAM'IN DOĞUŞU-I: Tarihçe ve Eserler 1. Asr-ı Saadetteki Durum 2. İtikadi Problemlerin Doğuş Sebepleri ve İlk Fikri Hareketler 3. Kelam İlminin Doğuşu ve Mutezile İlm-i Kelamı 4. Ehl-i Sünnet Kelamcıları 5. Kelam-Felsefe İlişkisi 6. Müteahhirin İlm-i Kelamı 7. Yeni İlm-i Kelam Dönemi	Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 381- 439.
2	2	AKAİD VE KELAM'IN DOĞUŞU-II: Önemli İtikadi Mezhepler 1. Selefiyye, Maturidiyye, Eşariyye 2. Mu'tezile, Hariciyye, Mürcie, Müşebbihe, Mücessime, Cebriyye	Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 439-457.
	2	HÜKÜMLER, DELİLLER VE METOTLAR Hükümler, Deliller ve Metotlar	Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 457-471.
3	2	Klasik Akaid Metin Örnekleri	Ebu Hanife, Fıkh-ı Ekber
	2	Klasik Akaid Metin Örnekleri	Ebu Cafer et-Tahavî, el-Akidetu't-Tahavi
4	2	Klasik Akaid Metin Örnekleri	Nesefi, Bed'ü'l- Emâli
	2	Klasik Akaid Metin Örnekleri	İbrahim b. İbrahim el-Lekkanî, Cevherü't-Tevhid
5	2	EL-BİDAYE Fİ USULİDDİN ESER VE MÜELLİFİN TANITIMI	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, s. 9-13.

	2	BİLGİ KAYNAKLARI ve DELİLLER Bilgi Edinme Yolları/Kaynakları	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, s. 16-19. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 471-483.
6	2	İLAHİYAT BAHİSLERİ ÂLEMİN HUDUSU VE YARATICININ GEREKLİLİĞİ 1. Yaraticının Varlığı ve Delilleri	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 19-21. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 77-100.
	2	2. Yaraticının Birliği ve Delilleri	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 21-23. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 77-100.
7	2	TENZİHAT: YARATICININ YARATILMIŞLIK EMARELERİNDEN BERİ OLMASI 1. İstiva Konusu	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 23-25. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş
	2	2. Müteşabihat	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş
8	2	YARATICININ SIFATLARI 1. Sıfatlar Meselesi ve Zat-Sıfat ilişkisi	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 25-28. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 111-140.
	2	2. Sıfatlar ve Tasnifleri	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 25-28. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 111-140.
9	2	İsim-Müsemma, Müşabehet ve Mümaselet	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 28-31. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş
	2	KELAM SIFATININ EZELİ OLUŞU 1. Kelamın Çeşitleri	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 31- 35. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 129-131.
10	2	Tekvin-Mükevven	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 35-38. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 131-133.
	2	RU'YETULLAH I: Ehl-i Sünnetin Görüşü ve Delilleri	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 38-43. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 351-354.
11	2	RU'YETULLAH II: Ru'yetullah İle İlgili Diğer Mezheplerin Delilleri ve Değerlendirmesi	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin s. 38-43. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 351-354.
	2	İRRADE SIFATI	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 43-45. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 126-127.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

AKAİD-KELAM-II (IV. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	NÜBÜVVET 1. Nübüvvetin İsbatı 2. Hz. Peygamberin Nübüvvetinin Delilleri	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 45-53. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 211-243, 244-260.
	2	3. Peygamberliğin Özellikleri 4. Velayet ve Keramet	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 53-56. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 211-243.
2	2	İMAMET ve İLGİLİ MESELELER 1. İmametın Şartları	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 56-58.
	2	2. Hulefayı Raşidinin İmameti	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, 58-61.
3	2	KADERLE İLGİLİ BAHİSLER- I TADİL-TECVİR VE HİKMET Hikmet Hakkında Farklı Görüşler	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 61-62. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, 191-192.
	2	İSTİTAAT 1. Kulların Fiillerinin Yaratılması 2. Halk-Kesb Meselesi	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 62-68. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, 179-182.
4	2	KADERLE İLGİLİ BAHİSLER- II 1. Tevlid	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 68-69.
	2	TEKLİF MÂ LÂ YUTAK 1. Konuyla İlgili Nasslar ve Değerlendirmesi	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 69-70.
5	4	KADERLE İLGİLİ BAHİSLER- III 1. Tamimilmuradat 2. Salah-Aslah Meselesi	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 71-75. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 189-191.
6	2	KADERLE İLGİLİ BAHİSLER- IV 1. Rızık 2. Ecel	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 75 -77. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 202-211.
	2	3. Kaza ve Kader 4. Hidayet ve Dalalet	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 77-80. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 142-179.
7	2	SEM'İYYAT BAHİSLERİ-I BÜYÜK GÜNAH 1. Tanımı ve Çeşitleri 2. Farklı Görüşler	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 80-82. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 66-75.

	2	3. Büyük Günah İşleyen Durumu 4. Büyük Günahlar İle İlgili Nasslar ve Tevilleri	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 77-80. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 66-75.
8	2	ŞEFAAT 1. Şefaatin Anlamı Delilleri 2. Küfür ve Şirkin Affedilmesi Meselesi	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 83. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 343-346.
	2	3. Zulüm ve Sefeh 4. Kebair ve Seğair	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 83-85. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 66-70.
9	2	SEM'İYYAT BAHİSLERİ-II İMAN-İSLAM 1. İman ve İslam 2. İmanın Hakikati	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 85-88. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 35-44.
	2	3. Mukallidin İmanı 4. İmanın Artması ve Eksilmesi 5. İman-İslam/İman-Amel	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 89-91. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 51-57.
10	2	SEM'İYYAT BAHİSLERİ-III 1. Kabir Suali ve Azabı 2. Cesedlerin Haşrı / Haşr-1 Cismani	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 91-93. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 310-330.
	2	3. Amel Defterleri	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 91-93. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 331-360.
11	2	4. Mizan 5. Sırat	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 91-93. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 331-360.
	2	6. Cennet ve Cehennem	Nureddin es-Sabuni, el-Bidaye fi-Usûliddin, s. 91-93. Ahmet Saim Kılavuz, İslam Akaidi ve Kelama Giriş, s. 331-360.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

3. TASAVVUF

TASAVVUF DERSİNİN GENEL AMAÇLARI:

Bu öğrenme alanını alan kursiyer;

1. Tasavvuf ilminin temel kavram ve kaynaklarını tanır.
2. Tasavvuf ilminin tarihi gelişimini açıklar.
3. Tasavvuf kaynaklarının yapısal özelliklerini tanır.
4. Tasavvuf ilminin İslam bilimleri arasındaki yeri ve önemini kavrar.
5. Tasavvuf kaynaklarını okur ve açıklar.
6. Tasavvufun dini ve beşeri bilimlerle ilişkisini açıklar.

TASAVVUF DERSİNİN UYGULAMA ESASLARI:

1. Tasavvuf alanının bütün alt öğrenme alanlarında, kursiyerlerin özgüven içerisinde inisiyatif alabileceği ders ortamları oluşturulur.
2. Tasavvuf alanı ile ilgili tüm konularda kursiyerlerin ön hazırlık yaparak derse gelmeleri sağlanır.
3. Tasavvuf dersleri, salt bilgi edinme şeklinde değil, bilakis kursiyerin değerler dünyasına katkı sağlayacak şekilde işlenir.
4. Bu ders ile kursiyerde modern dünyada tasavvuf ile klasik dönem tasavvufunu karşılaştırma yeteneğinin geliştirilmesi sağlanır.
5. Bu alanın kursiyerlerde geliştirmeyi hedeflediği kaynaklardan yararlanabilme vb. becerilerini geliştirmek için öğrenme-öğretme sürecinde grup çalışması, tartışma, araştırma ve sunum gibi yöntem ve teknikler uygulanır.
6. Her dersin başında bir önceki dersin özeti ve devamında yeni konunun çerçevesi sunulur.
7. Derse başlarken işlenecek konu ile ilgili dikkatleri çekecek temel sorular, kıssa, vb. şekilde giriş yapılır.
8. Dersin sonunda konunun ana hatlarıyla özeti yapılır.
9. Dersin her konusu ile ilgili öğreticiler arasında materyal ve veri paylaşımı yapılır.

TASAVVUF-I (V. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	TASAVVUF ve GÜNÜMÜZ TASAVVUF TELAKKİLERİ TASAVVUF NEDİR? Klasikleri, Konusu, Gayesi, Diğer İlimlerle Münasebeti, Kaynakları, Dönemleri. TASAVVUF TARİHİ-I: ZÜHD DÖNEMİ Hz. Peygamber, Sahabe, Ashab-ı Suffe	H. Kamil Yılmaz, Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar, s. 9-72. Ed. Kadir Özköse, Tasavvuf El Kitabı, s. 13-100.
2	2	TASAVVUF TARİHİ-II: TASAVVUF DÖNEMİ TASAVVUF TARİHİ-III: TARİKAT DÖNEMİ	H. Kamil Yılmaz, Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar, s. 77-111. Ed. Kadir Özköse, Tasavvuf El Kitabı, s. 109-135.
3	2	TASAVVUF KAVRAMLARI Tahalluk Kavramları: İbadet ve Ahlaka Dair Kavramlar: Seyr-ü Sülûk Kavramları Tahakkuka Dair Kavramlar: Kalbi ve Vicdani Kavramlar: Marifet ve Bilgi Kavramları	H. Kamil Yılmaz, Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar, s. 111-129. Ed. Kadir Özköse, Tasavvuf El Kitabı, s. 137-210.
4	2	TASAVVUF KURUMLARI Tarikatlar Tekke ve Zaviyeler Tasavvufi Meslek Kuruluşları	H. Kamil Yılmaz, Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar, s. 129-158. Ed. Kadir Özköse, Tasavvuf El Kitabı, s. 217-253.
5	2	TASAVVUFİ MESELELER Tasavvufi Düşüncenin Meseleleri: Varlık, Bilgi (Marifet), İnsan Ameli Tasavvufun Meseleleri: Keramet, Rüya, Ricalü'l- Gayb, Silsile ve İcazet, İstimdad, Tevessül ve Teveccüh, Rabita	H. Kamil Yılmaz, Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatlar, s. 158-205. Ed. Kadir Özköse, Tasavvuf El Kitabı, s. 333-398.
6	2	Örnek Klasik Metin Okumaları: Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi	Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi, s. 69-95.

7	2	Örnek Klasik Metin Okumaları: Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi Kün kaailen bil hakki âmilen bihi.....	Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi, s. 102-129.
8	2	Örnek Klasik Metin Okumaları: Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi Vahzer ya ahi el-mirae fi'l-Kur'an.....	Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi, s. 129-158.
9	2	Örnek Klasik Metin Okumaları: Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi Va'lem enne'l-âkile.....	Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi, s. 158-188.
10	2	Örnek Klasik Metin Okumaları: Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi Ve bezlü'l-fadlı bi terki'l-minneti....	Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi, s. 188-205.
11	2	Örnek Klasik Metin Okumaları: Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi Ve ceddid fi külli vaktin tevbeten....	Risaletü'l-Müsterşidin, Haris el-Muhasibi, s. 205-247.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

TASAVVUF-II (VI. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf, Dımaşk, 2004. 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10. Kaideler.
2	2	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf, Dımaşk, 2004. 11, 12, 13, 14, 15, 17, 18. Kaideler.
3	2	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf, Dımaşk, 2004. 20, 22, 23, 26, 28, 31. Kaideler.

4	2	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf, Dımaşk, 2004. 32, 33, 35, 42, 55, 57, 58, 59. Kaideler.
5	2	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf, Dımaşk, 2004. 63, 64, 65, 66, 76, 77, 78. Kaideler.
6	2	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf, Dımaşk, 2004. 86, 87, 90, 93, 94. Kaideler.
7	2	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf	Ahmed Zerrûk, Kavaidü't-Tasavvuf, Dımaşk, 2004. 217. Kaideler ve Hatime.
8	2	Gazali, İhya, Âdâbu'n-Nebeviyye	Gazali, İhya (Mevizatu'l-Müminin Min İhyai Ulumiddin, Cemalüddin el-Kasımı), s. 251-258.
9	2	Gazali, İhya, Âdâbu'n-Nebeviyye, (Sehauhu) (sav)	Gazali, İhya (Mevizatu'l-Müminin Min İhyai Ulumiddin, Cemalüddin el-Kasımı), s. 258-264.
10	2	Gazali, İhya (Mühlikat) : Riyâdâtu'n-Nefs	Gazali, İhya (Mevizatu'l-Müminin Min İhyai Ulumiddin, Cemalüddin el-Kasımı), s. 265-281.
11	2	Gazali, İhya (Mühlikat) : Riyâdâtu'n-Nefs, Keyfe yünalü hüsnü'l-huluk	Gazali, İhya (Mevizatu'l-Müminin Min İhyai Ulumiddin, Cemalüddin el-Kasımı), s. 265-281.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

4. YAŞAYAN DÜNYA DİNLERİ

YAŞAYAN DÜNYA DİNLERİ DERSİNİN GENEL AMAÇLARI:

Bu öğrenme alanını alan kursiyer;

1. İslam dünyasındaki heretik akımları bilir.
2. Hıristiyanlık kaynaklı akımların kurumsal yapılarını inanç ve sembollerini bilir.
3. Misyonerlik ve diyalog kavramlarını bilir ve İslam açısından değerlendirir.
4. Yahudilik kaynaklı akımların kurumsal yapılarını inanç ve sembollerini bilir.
5. Hindistan ve Uzak Doğu kaynaklı dinler ve akımların kurumsal yapılarını inanç ve sembollerini bilir.

YAŞAYAN DÜNYA DİNLERİ DERSİNİN UYGULAMA ESASLARI:

1. Çeşitli dini ve heretik akımların inançları ve dayanakları analiz edilir.
2. Diyalog ve misyonerlik kavramları olumlu ve olumsuz yönleriyle tartışılır.
3. Bu alanının kursiyerlerde geliştirmeyi hedeflediği özgün ve eleştirel düşünme, kaynaklardan yararlanabilme vb. becerilerini geliştirmek için öğrenme-öğretme sürecinde metin okuma, soru-cevap, grup çalışması, tartışma, araştırma ve sunum gibi yöntem ve teknikler uygulanır.
4. Her dersin başında bir önceki dersin özeti ve devamında yeni konunun çerçevesi sunulur.
5. Derse başlarken işlenecek konu ile ilgili dikkatleri çekecek temel sorular, kıssa, vb. şekilde giriş yapılır.
6. Dersin sonunda konunun ana hatlarıyla özeti yapılır.
7. Dersin her konusu ile ilgili öğreticiler arasında materyal ve veri paylaşımı yapılır.

YAŞAYAN DÜNYA DİNLERİ (V. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	EL-MİLEL VE'N-NİHAL TÜRÜ ESERLER (İbn Hazm, Bağdâdî ve Şehristani Örneği) DİN HAKKINDA GENEL BİLGİLERİ 1. Dinler Tarihinin Tanımı, Konusu, Metodu 2. Dinin Tanımı 3. Dinin Kaynağı Hakkında Görüşler	Şehristani, el-Milel ve'n-Nihal, Daru'l-Kütübi'l-ilmiiyye, Beyrut 1990, 1, 2, 3 ve 4. Mukaddimeler (s. 4-7; 10-16.) Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 19-24; 35-55. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.
2	2	YAHUDİLİK -I 1. Yahudiliğin Temel Özellikleri: Seçilmişlik, Ahit, Kutsal Toprak, Mabet 2. Yahudiliğin Doğuşu ve Gelişmesi 3. Yahudiliğin Kutsal Metinleri 4. Yahudiliğin İnanç Esasları: Tanrı, Peygamberlik, Kitap, Mesih İnanıcı, Ahiret İnanıcı	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 58-92. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.
3	2	YAHUDİLİK -II 1. Yahudilikte Mabet ve İbadet 2. Yahudi Mistisizmi ve Kabala 3. Yahudi Mezhepleri 4. Yahudilik ve Siyonizm 5. Yahudi Olmayanların Durumu	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 92-125. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.
4	2	HIRİSTİYANLIK -I 1. Hıristiyanlığın Tarihçesi: İsa, Pavlus, Konsiller 2. Hıristiyanlığın Kutsal Metinleri 3. Tanrı İnanıcı ve İbadetler 4. Sakramentler (Gizemler/Ayinler)	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 130-170. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.

5	2	HIRİSTİYANLIK -II Hıristiyan Mezhepleri - İlk Dönem Doğu Kiliseleri - Katolik Mezhebi - Ortodoks Mezhebi - Protestan Mezhebi	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 170-190. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.
6	2	MECUSİLİK/ZERDÜŞTİLİK 1. Tarihsel Süreç 2. Kutsal Metin Külliyatı 3. Mecusi Teolojisi 4. Ahlaki-Dini Pratikler 5. Günümüzde Mecusiler	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 240-263. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.
7	2	MANİHEİZM 1. Tarihsel Süreç 2. Kutsal Metinler 3. Teoloji 4. Ahlaki-Dini Uygulamalar	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 268-288. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.
8	2	SABİLİK 1. Tarihsel Süreç 2. Kutsal Metin Külliyatı 3. Teoloji 4. Ahlaki-Dini Uygulamalar 5. Günümüzde Sabiiler	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 292-312. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.
9	2	UZAK DOĞU VE HİNT DİNLERİ A- HİNDUİZM 1. Hint Dinlerinin Ortak Özellikleri 2. Hinduizmin Tarihsel Gelişimi 3. Hinduizmin Kutsal Metinleri 4. İbadet ve Gelenekleri B- BUDİZM 1. Budanın Hayatı ve Reformları 2. Budizmin Kutsal Metinleri	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 315-379. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.

		3. Din Olarak Budizm 4. Budizmde İbadetler	
10	2	C- CAYNİZM 1. Tarihsel Gelişimi 2. Kutsal Metinleri 3. Temel Öğretiler ve İbadetler D- SİHİZM 1. Tarihsel Gelişim 2. Sih Kutsal Metinleri 3. Sihizmde İnanç ve Teoloji 4. Sihizmde İbadet ve Törenler	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 384-425. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.
11	2	E- KONFÜÇYANİZM 1. Konfüçyüs ve Fikirleri 2. İnanç Esasları 3. Kutsal Metinleri 4. İbadetler, Ahlaki ve Sosyal Yapı F- TAOİZM 1. Lao Tsu ve Fikirleri 2. Kutsal Metinleri 3. İbadetler G- ŞİNTOİZM 1. Tanrı İnancı 2. Mabet ve İbadetler 3. Ölüm Sonrası İnançlar 4. Kutsal Metinler	Baki Adam (Ed.) Dinler Tarihi El Kitabı, s. 428-475. Ed. Ali Erbaş, Yaşayan Dünya Dinleri.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

5. İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ

İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ DERSİNİN GENEL AMAÇLARI:

Bu öğrenme alanını alan kursiyer;

1. Mezhepler Tarihi'nin konusu, gayesi, amacı, metodu ve temel yaklaşımlarını bilir.
2. Mezhepler Tarihi ile ilgili kavramları ve bu alana dair temel kaynakları tanır.
3. Mezheplerin dinin anlaşılma biçimi olup beşeri bir karakter arz ettiğini ve din ile özdeşleştirilemeyeceğini kavrar.
4. Siyasi ve itikadi farklılaşmalar ve bu farklılaşmaların kurumsallaşma süreçlerini açıklar.
5. Mezheplerin ortaya çıkış sebepleri, tarihçeleri, temel görüşleri, başlıca kolları, yayıldığı bölgeler ve etkilerini bilir.

İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ DERSİNİN UYGULAMA ESASLARI:

1. Her dersin başında bir önceki dersin özeti ve devamında yeni konunun çerçevesi sunulur.
2. Derse başlarken işlenecek konu ile ilgili dikkatleri çekecek temel sorular, kıssa, vb. ile giriş yapılır.
3. Dersin sonunda konunun ana hatlarıyla özeti yapılır.
4. Dersin her konusu ile ilgili öğreticiler arasında materyal ve veri paylaşımı yapılır.

İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ (VI. DÖNEM, 11x2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	MEZHEPLER TARİHİNE GİRİŞ: Tanımı, Konusu, Amacı ve Metodu Bazı kavramlar: Makalat, Fırka, Milel-Nihal, Mezhep Olmanın Kriterleri ve Mezheplerin Tasnifi	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 23-36; 83-95.
2	2	İLK İHTİLAFLAR ve Mezheplere Ayrılmaya Yol Açan Sebepler Hz. Peygamber Döneminde Zuhur Eden İhtilaflar Hz. Ebu Bekir Döneminde Zuhur Eden İhtilaflar	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 106-142

		Mezheplere Ayrılmaya Yol Açan Sebepler Dini Sebepler Psikolojik Sebepler Sosyal Sebepler Siyasi Sebepler Dış Sebepler	
3	2	HARİCİLİK VE İBAZİYYE Doğuşu ve Teşekkülü Faaliyetleri Fırkaları ve Ortak Görüşleri	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 147-177.
4	2	MUTEZİLE MEZHEBİ Doğuşu ve Gelişimi Kolları Temel Görüşleri	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 195-218.
5	2	EHL-İ SÜNNET VE CEMAAT: Ehl-i Sünnet-i Hassa: Selefiyye: Teşekkülü ve İnanç Esasları Ehl-i Sünnet Âmme: Maturidiyye ve Eşariyye: Teşekkülü ve İnanç Esasları	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 219-282.
6	2	ŞİA: Doğuşu ve Mezhepleşme Süreci Zeydiyye: Doğuşu ve Temel Görüşleri İsmailiyye: Teşekkülü ve Görüşleri İmamiyye/İsna Aşeriyye: Oluşumu, Görüşleri ve Günümüzdeki Durumu	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 283-360.
7	2	NUSAYRİLİK VE DÜRZİLİK Nusayrilik: Teşekkül Süreci ve İnançları Dürzilik: Teşekkül Süreci ve Temel Prensipleri Günümüzdeki Durumları	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 361-425.
8	2	BABİLİK VE BAHAILİK Bahailiğin Ortaya Çıkışını Hazırlayan Sebepler Temel Görüşleri ve İnanç Esasları	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 429-463.
9	2	YEZİDİLİK Teşekkülü ve İnanç Esasları	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 473-503.

10	2	VEHHABİLİK Teşekkülü ve Gelişimi Mezhepleşme Süreci Düşünce Sistemi İslam Dünyasındaki Tesirleri ve Günümüzdeki Durumu	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 505-530.
11	2	KADIYANİLİK Teşekkülü ve Gelişimi Görüşleri Günümüzdeki Durumu	Halil İbrahim Bulut, İslam Mezhepleri Tarihi, s. 533-555.
12	DÖNEM SONU SINAVLARI		

6. İSLAM DÜŞÜNCE TARİHİ

İSLAM DÜŞÜNCE TARİHİ DERSİNİN GENEL AMAÇLARI

Bu öğrenme alanını alan kursiyer;

1. İslam düşüncesinin temel özellikleri ve sorunlarını tanır.
2. İslam düşüncesinin temel ve yan referanslarını bilir.
3. İslam düşüncesinin kapsamına giren disiplinleri bilir.
4. İslam düşünce okullarını, gelişimini ve ortaya çıkış sebeplerini bilir.
5. İslam düşüncesini şekillendiren mütefekkirlerimizden, eserlerinden ve yorumlarından haberdar olur.
6. İslam düşüncesinin çağımıza ne söylediğini bilir ve doğru İslam düşüncesi nasıl inşa edilebileceğine dair fikirler kazanır.
7. İslam medeniyetinin yaşadığı krizin nasıl aşılabileceğine dair mefkure sahibi olur.
8. Çağdaş İslam düşünürlerini ve temel fikirlerini bilir.

İSLAM DÜŞÜNCE TARİHİ DERSİNİN UYGULAMA ESASLARI:

1. İslam düşüncesi alanının alt öğrenme alanlarında kursiyerlerin inisiyatif alabileceği ders ortamları oluşturulur.
2. Kursiyerlerin gelişimine yönelik özgün ve eleştirel düşünme, kaynakları kullanabilme vb. becerilerini geliştirebilmek için öğrenme-öğretme sürecinde; metin okuma, soru-cevap, grup çalışması, tartışma, araştırma ve sunum gibi yöntem ve teknikler uygulanır.
3. Her dersin başında bir önceki dersin özeti ve devamında yeni konunun çerçevesi sunulur.
4. Derse başlarken işlenecek konu ile ilgili temel sorular gündeme alınarak giriş yapılır.
5. Öğretici veya kursiyer tarafından dersin sonunda işlenen konunun özeti yapılır.
6. Dersin her konusu ile ilgili öğreticiler arasında materyal ve veri paylaşımı yapılır.
7. Konular kursiyerlerin hazırlayıp sunabilecekleri bir formatta ve eğitim görevlisinin moderatörlüğünde işlenir.

İSLAM DÜŞÜNCE TARİHİ (VII. DÖNEM, 11x4=44)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	4	İSLAM DÜŞÜNCESİ ve KAYNAKLARI İslam Düşüncesinin Tanımı İslam Düşüncesinin Kapsamı İslam Düşüncesinin Kaynakları İslam Düşüncesi ve Felsefesinin Doğuşu ve Doktriner Gelişimi Onikinci Asır Sonrası İslam Felsefesi	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 2-28.
2	4	İSLAM DÜŞÜNCE OKULLARI İslam Düşünce Okullarının Ortaya çıkışını Belirleyen Sebepler İslam Düşünce Okulları: Kelam, Tasavvuf İslam Felsefe Okulları	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 30-55.
3	2	İSLAM DÜŞÜNCESİNİN TEMEL SORUNLARI Rasyonel Düşünme İmkânı Rasyonel Bilincin Gelişimi Rasyonel Düşüncenin Topografyası	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 56-75.
4	4	DOĞU İSLAM FİLOZOFLARI Kindi ve Felsefesi Farabi ve Felsefesi İbn Sina	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 77-102.
5	4	BATI ENDÜLÜS FİLOZOFLARI İbn Bâcce İbn Tufeyl İbn Rüşd	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 109-130.
6	4	ÇAĞDAŞ İSLAM DÜŞÜNCESİ-I Cemaleddin Afgani Muhammed Abduh İ. Hakkı İzmirli Babanzade Ahmed Naim Mehmet Akif Ersoy	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 130- 145.

7	4	ÇAĞDAŞ İSLAM DÜŞÜNCESİ-II Elmalı M. Hamdi Yazır Muhammed İkbāl H. Ziya Ülken Nurettin Topçu Roger Garaudy	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 145-160.
8	4	OSMANLI DÜŞÜNCESİ Osmanlı Düşüncesinin Tarihsel Dönüşümü Tarihsel Dönüşümün Tanıkları	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 162-180.
9	4	FELSEFE ELEŞTİRİLERİ ve CEVAPLARI (Tehafüt Geleneği) Eleştiri/Tehafüt Geleneğinin Ortaya Çıkışı ve Gazali Eleştirilere Cevaplar ve İbn Rüşd İbn Rüşd Sonrası	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 182-196.
10	4	TARİH DÜŞÜNCESİ Biruni ve Tarih Düşüncesi İbn Miskeveyh ve Tarih Düşüncesi İbn Haldun ve Tarih Düşüncesi	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 200-220.
11	4	İSLAM DÜŞÜNCESİNİN BATIYA ETKİSİ İslam Düşüncesinin Batıya Geçiş Yolları Batı Felsefesini Etkileyen Müslüman Filozoflar	İslam Düşünce Tarihi (Ed. Mehmet Bayrakdar), s. 225-245.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

F. UYGULAMA

1. DİN HİZMETLERİ-I

DİN HİZMETLERİ-I (IV. DÖNEM, 11X2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Vaaz ve İrşatta Temel İlke,Yöntemler ve Kaynak Kullanımı	Vaaz Kılavuzu, DİB Yay., Ankara, 2012. Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, cilt: I-II, DİB Yay., Ankara, 2013.
2	2	Vaaz ve İrşatta Temel İlke,Yöntemler ve Kaynak Kullanımı	Vaaz Kılavuzu, DİB Yay., Ankara, 2012. Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, cilt: I-II, DİB Yay., Ankara, 2013.
3	2	Vaaz ve Hutbe Yazımı	Vaaz Kılavuzu, DİB Yay., Ankara, 2012. Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, cilt: I-II, DİB Yay., Ankara, 2013. Ahmet Önkal, “İrşad Vasıtası Olarak Hutbe” I. Din Şurası Tebliğ ve Müzakereleri 1-5 Kasım 1993, DİB Yay., Ankara, 1995, s.145-163. Yusuf M. Kandehlevî, Asr-ı Saadet Hutbeleri, (Çev. Terim Türkoğlu), Fırat Kitapevi, Konya ty. İsmail Lütfi Çakan, Hitabet ve Mesleki Uygulama, İstanbul, 1993. Ahmet Önkal, Resulullah’ın İslam’a Davet Metodu, Konya, 1992
4	2	Vaaz ve İrşatta Kur’an-ı Kerim ve Meallerden Yararlanma	Bünyamin Erul, Hutbe Hazırlamada Kur’an-ı Kerim ve Hadislerden Yararlanma İlkeleri. Vaaz Kılavuzu, DİB Yay., Ankara, 2012. Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, cilt: I-II, DİB Yay., Ankara, 2013.
5	2	Vaaz ve İrşatta Hadislerden Yararlanma	Bünyamin Erul, Hutbe Hazırlamada Kur’an-ı Kerim ve Hadislerden Yararlanma İlkeleri. Vaaz Kılavuzu, DİB Yay., Ankara, 2012. Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, cilt: I-II, DİB Yay., Ankara, 2013.
6	2	Vaaz ve İrşatta Kıssa, Menkıbe, Şiir ve Atasözlerinden Yararlanma	Vaaz Kılavuzu, DİB Yay., Ankara, 2012. Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, cilt: I-II, DİB Yay., Ankara, 2013. Mevlana Celaleddin Rumi, Mesnevi. M. Akif Ersoy, Safahat. Sadi Şirazi, Bostan. H. Kâmil Yılmaz, Dinle Neyden Mesnevi Sohbetleri, Erkam Yayınları, 2008.

7	2	Vaaz ve İrşatta Yaygın Hatalar 1. Konu Seçimi 2. Konu Başlığı ve Muhteva Uyumu 3. Günceli Yakalama 4. Hedef Kitleyi Gözetme 5. Dil ve Uslup 6. Kullanılan Kaynaklar 7. Zaman Yönetimi	Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, cilt: I-II, DİB yay., Ankara, 2013.
8	2	Vaaz ve İrşad Hizmetlerinde İletişim Araçlarını Etkili Kullanma	Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, cilt: I-II, DİB Yay., Ankara, 2013. Ayşe Zişan Furat, Kitle İletişim Araçları ve Yaygın Din Eğitimi, Yaygın Din Eğitimi Sempozyumu, Ankara, 2012 (Yayınlanmamış Tebliğ).
9	2	İrşad Hizmetlerinde Etkili İletişimin Önemi	Vaaz ve Vaizlik Sempozyumu, cilt: I-II, DİB Yay., Ankara, 2013. Din Hizmetlerinde İletişim ve Halkla İlişkiler, A.Ü. AÖF. Yay., Eskişehir, 1999.
10	2	Güzel Konuşma ve Diksiyon	Nüzhet Şenbay, Söz ve Diksiyon Sanatı, Ertuğrul Yaman, Doğru, Güzel ve Etkili Konuşma Sanatı, Gazi Kitabevi, Ankara, 2004. Abdurrahman Çetin, Hitabet ve İrşad Güzel Konuşma ve İnsanları Etkileme Yolları, Bursa, 1998.
11	2	Güzel Konuşma ve Diksiyon	Nüzhet Şenbay, Söz ve Diksiyon Sanatı, Ertuğrul Yaman, Doğru, Güzel ve Etkili Konuşma Sanatı, Gazi Kitabevi, Ankara, 2004. Abdurrahman Çetin, Hitabet ve İrşad Güzel Konuşma ve İnsanları Etkileme Yolları, Bursa, 1998.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

2. DİN HİZMETLERİ-II

DİN HİZMETLERİ-II (V. DÖNEM 11X2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Dini Danışma ve Rehberlik	Suat Cebeci, Dini Danışma ve Rehberlik, DİB Yay.
2	2	Yaş Evrelerine Göre Dini Gelişim	Mustafa Köylü, "Çocukluk Dönemi Dini İnanç Gelişimi ve Din Eğitimi", Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2004, cilt: XLV, sayı: 2, s. 137-154. Hayati Kökelekli, Çocuk, Genç, Aile Psikolojisi ve Din, DEM Yay. 2009. Hayati Kökelekli, Gençlik, Din ve Değerler Psikolojisi, Ankara Okulu Yay. Mustafa Koç, Din Psikolojisi Açısından Ergenlik Döneminde Dua ve İbadet Psikolojisinin Gelişimi.
3	2	Bireyi Tanıma Teknikleri	
4	2	Grup Psikolojisi	
5	2	Dindarlık Tipleri	Eduard Spranger, (2001), İnsan Tipleri Bir Kişilik Psikolojisi, (Çev. A. Aydoğan), İstanbul: İz Yayıncılık. Asım Yapıcı, "Dini Yaşayışın Farklı Görüntüleri ve Dogmatik Dindarlık", Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2/2, (ss.75- 117), Adana. Ahmet Onay, "Dindarlık Ölçme Çalışmaları", İslâmî Araştırmalar, c. 14, sayı: 3-4, s. 447. Necdet Subaşı, "Türkiye Dindarlığı: Yeni Tipolojiler", İslâmiyat, c. 5, sayı: 4, Ankara, 2002, s. 33-34. Necdet Subaşı, "Gündelik Hayat ve Dinsellik", Avrupa Günlüğü, sayı: 2, İstanbul, 2001.
6	2	Günümüz İnanç Hareketleri ve İrşad	Sönmez Kutlu, Çağdaş İslam Akımları ve Sorunları, Ankara, 2008. Halil İbrahim Bulut, "Dünden Bugüne Siyasi-İtikadi İslam Mezhepleri Tarihi", Araştırma Yay.
7	2	Aile Bürolarında İrşad ve Rehberlik	Fazlı Arabacı, Din Hizmetlerinde Sosyal Bilim Verilerinden Yararlanma Gereği, I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007), 2008, cilt: I, s. 88-106.
8	2	SHK'da Çocuk ve Gençlere Yönelik İrşad ve Rehberlik	Saadettin Özdemir, AB Sürecinde Türkiye'de Dinî Sosyal Hizmetlerin Önemi -Türkiye-Almanya Örneği-I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007), 2008, cilt: II, sayı: s. 506-523.
9	2	SHK'da Yetişkinlere Yönelik İrşad ve Rehberlik	Gülây Sormageç, Sosyal Etkinliklerin Din Hizmetlerindeki Yeri ve Önemi, I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007), 2008, cilt: II, sayı: s. 663-668.
10	2	Cezaevlerinde İrşad ve Rehberlik	Müberra Aktürk, Cami Dışı Din Hizmetlerine Yönelik Uygulama Örnekleri, Yaygın Din Eğitimi ve

11	2	Hasta ve Engellilere Yönelik İrşad ve Rehberlik	Uygulamaları, [Yecder 1. Ulusal Din Görevlileri Sempozyumu Tebliğler, 22 Mayıs 2010], 2011, sayı: s. 107-118. Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu; Çocuk Esirgeme Kurumunun Küçük Bir Tarihiçesi 1921-1939; Resimli Ay Matbaası; İst.; 1940. T.C. Başbakanlık SHÇEK Genel Müdürlüğü, Yaşlılık E1 Kitabı; sayı: 30; Ankara, 1996. İbrahim Acar, Bayanlara Yönelik Din Hizmetleri, I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007), 2008, cilt: II, sayı: s. 621-629. Fatma-Aylin Aktuğ, Nurullah Yücel Çiftçi, S. Can Beritan-Aysel Elmas, Hasta ve Yaşlı Bakım Elemanı Yetiştirme Projesinde “Din Hizmetleri Eğitimi Örneği”, I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007), 2008, cilt: II, sayı: , s. 303-308. Serpil Başar, Diyanet İşleri Başkanlığı’nın Yürüttüğü Cami Dışı Din Hizmetleri Kapsamında Hastanelerde Din Hizmeti İhtiyacı, I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007), 2008, cilt: I, sayı: s. 620-646. Şuayip Özdemir, Cezaevi Din Hizmetlerinin Temel Problemleri, I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007), 2008, cilt: II, sayı: s. 123-133; Abdurrahman Akbaş, Sosyal Hizmet Bağlamında Yaşlılara Din Hizmeti, I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007), 2008, cilt: II, s. 319-329. Ceza İnfaz Kurumları Din Hizmetleri Rehberi, DİB. Yay., Ankara, 2012.
12	DÖNEM SONU SINAVI		

3. DİN HİZMETLERİ YÖNETİM VE MEVZUATI

DİN HİZMETLERİ YÖNETİM VE MEVZUAT (V. DÖNEM, 11X2=22)

HAFTA	SAAT	KONULAR	KAYNAKLAR
1	2	Diyanet İşleri Başkanlığı’nın Teşkilat Yapısı Misyon Vizyon ve Hedefleri	
2	2	Tarihsel Süreçte Diyanet İşleri Başkanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı’nın Türkiye’deki ve Dünya’daki Yeri	
3	2	657 Sayılı DMK-Başkanlık Mevzuatı ve Vakıf Mevzuatı/Müftülük-TDV İlişkileri	
4	2	Yazışma Kuralları, Rapor Yazma Teknikleri ve Dosyalama İşlemleri	2 Şubat 2015 Pazartesi Resmi Gazetede yayımlanan “Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usûl ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”, sayı: 29255.
5	2	İnceleme- Soruşturma Teknikleri ve Mali Sorunlar	

6	2	Atama ve Nakil İşlemleri, Hesap İşleri- Taşınır Mal İş ve İşlemleri	
7	2	Şikayet ve Müracaatlarla İlgili İş ve İşlemler İle Disipline Konu Olan Meseleler Bağlamında Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar	
8	2	Atama ve Nakil İşlemleri, Hesap İşleri- Taşınır Mal İş ve İşlemleri	
9	2	Protokol Kuralları	Nihat Aytürk, Protokol Yönetimi, Kamusal Yaşamda Protokol Kuralları, Todaie-Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yay.
10	2	Din Hizmetlerinde Yönetim 1. Liderlik 2. Yetki Kullanımı 3. Kolaylaştırma 4. Sorun Çözme Stres ve Risk yönetimi	Peter F. Drucker-Joseph Maciariello, Etkin Yöneticinin Seyir Defteri, Optimist Yayınları, 2012. Peter F. Drucker, Yönetim Örnek Vakalar, Optimist Yayınları, 2012.
11	2	Din Hizmetlerinde Yönetim 1. Zaman Yönetimi 2. İnsan Kaynakları Yönetimi 3. Toplantı Yönetimi 4. Kaynak Yönetimi Proje Yönetimi	
12	DÖNEM SONU SINAVI		

DİNÎ-FIKHÎ MÜTALAA VEYA KARAR YAZIM USÛLÜ

A. Mütalaa Yazım Öncesinde İzlenecek Yol

1. Mütalaa konusu ile ilgili ön araştırma yaparak konunun boyutları tespit edilir.
2. Konuyla ilgili tafsîlî deliller (ayet, hadis-sünnet, sahabe görüşleri) bir araya toplanır.
3. Fıkıh mezheplerinin görüşleri ve delilleri araştırılır ve listelenir.
4. Konu inanç alanında ise itikadî mezheplerin yaklaşımları belirlenir.
5. Konunun İslamî ilimlerin dışında diğer uzmanlık alanlarını ilgilendirmesi halinde o alanın literatürü taranır ve birden çok uzmanıyla görüşülür.
6. Diğer fetva kurullarının ve çağdaş araştırmacıların yaklaşımları araştırılır.
7. Konunun, toplumdaki yansımaları ve algılanış biçimi tespit edilmeye çalışılır.

B. Mütalaa Yazım Aşamasında Takip Edilecek Yöntem

1. Araştırmalar sonucunda ulaşılan kanaat, **MÜTALAA:** denilerek açık ve anlaşılır bir anlatımla bir paragraf halinde hüküm cümlesi olarak yazılır. Burada gerekçe, delil ve başka görüşlere yer verilmez.
2. Hemen altına **GEREKÇE:** denilerek varılan sonuç aşağıdaki sıralamaya bağlı kalınarak ayrıntılı bir anlatımla açıklanır.
3. GEREKÇE başlığı altında önce konunun mahiyeti tahlil edilir. İçeriği ortaya konur, benzeyen ya da ayırışan başka kavram veya meselelerle mukayesesi yapılır.
4. Kavramsal çerçeve çizimi ve yapılan kavram-terim ve içerik mukayesesinden sonra, mütalaa konusu olan mesele, yeni olmayıp klasik fıkıh kitaplarında ele alınmış ise ana mezheplerin görüşleri ve ictihad farklılıkları (hılâf) belirtilir.
5. Ardından tercih edilen görüş açıkça yazılır. (bk. “Şartlı Boşama” mütalaası)
6. Eğer mütalaa konusu, yeni bir olgu ya da mesele ise delil marifetiyle ulaşılan kanaat açık bir hüküm cümlesiyle belirtilir.
7. Bizimle aynı kanaatte olan başka fetva kurulu, âlimler heyeti veya araştırma meclisi varsa onlara da atıf yapılır.
8. Takiben bu tercihe veya hükme ulaştıran deliller sıralanır. Açık, anlaşılır ve muhtemel itirazlara kapıyı kapatacak bir üslûpla deliller izah edilir.
9. Yapılan tercihin veya yeni verilen hükmün, dinin genel hedefleri (makâsıd-ı şeria) ile uyumu üzerinde durulur.
10. Bizim ulaştığımız sonuca muhalif olan görüşlere yer verilir.
11. Muhalif görüşlerin delilleri ele alınır ve tartışılır.

12. Bu görüşün benimsenmesi halinde karşı karşıya kalınabilecek mefâside-mazarrata işaretle bunun sakıncaları üzerinde durulur.
13. “Sonuç olarak; sonuç itibariyle; bütün bunların sonucunda; şu halde” gibi bir ifadeyle başlayan son paragrafta kanaatimiz bir kere daha vurgulanır.
14. Mütalaa yazımında konunun genişliği oranında iç başlıklandırmalar yapılabilir.
15. Polemik üslûbundan kaçınılır.
16. Öncelikle klasik fıkıh mirası ve kurum müktesebâtı değerlendirilir.
17. Yöntemsel tutarlılığın ve fıkıh emniyetinin/standardının sağlanabilmesi için belli bir mezhep usûlü ve doktrini içinde kalmak esastır.
18. Bu ilkesel duruşla birlikte yaşanan hayatın ihtiyaçlarını, dinî değerlerden ve hedeflerden taviz vermeden daha çok karşılama gücü bulunan diğer mezhep görüşleri, başta delil kuvveti ve makâsıd-ı şeriaya uygunluk ölçütlerini hâiz olmaları kaydıyla tercih edilebilecektir.
19. “Diğer mezhepler” ifadesi, sadece dört mezheple sınırlı olmayıp, Müslümanların tarih boyunca büyük çoğunluğunun yürüdüğü İslam’ın ana caddesi içinde yer alan bütün mezhep ve müctehidlerini kapsamaktadır.
20. Konunun itikadî olması halinde, inanç ve söylem birliğini temin etmek amacıyla, mütalaa yazımında, ülkemizde daha çok benimsendiği için Mâtürîdî mezhebi merkeze alınmakla birlikte Ehl-i Sünnet çerçevesine dâhil olan diğer mezhepler de dikkate alınmalıdır.
21. Ehl-i Sünnet çerçevesi dışındaki dinî anlayışlar ve oluşumlar ilmin objektif usûlüyle değerlendirilmeli, ötekileştirici bir üslûp kullanılmaktan kaçınılmalıdır.
22. Aynı hassasiyet diğer dinler ve mensuplarını ilgilendiren konularda da sergilenmelidir.
23. Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu’nun müktesebâtı ve kurumsal duyarlılık daima hesaba katılmalıdır.

DİN İŞLERİ YÜKSEK KURULU MÜTALAASI

Din İşleri Yüksek Kurulu, 26/02/2015 tarihinde Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Dr. Hüseyin KAYAPINAR'ın başkanlığında toplandı. Dini Konuları İnceleme ve Soruları Cevaplandırma Komisyonunca hazırlanan “İnsanın Saygınlığı ve Dokunulmazlığı” adlı metin görüşüldü.

MÜTALAA: İslâm'ın temel kaynakları olan Kur'ân-ı Kerim ve Hz. Peygamber'in Sünneti; insanın, ilave bir sebebe ya da kayda bağlı olmaksızın sadece insan olmasından dolayı saygın ve dokunulmaz olduğu hususunda son derece berraktır. Birçok ayet-i kerime ve hadis-i şerif, bütün insanların tek bir kaynaktan, Hz. Âdem'den türediğini, yaratılıştan değerli olduğunu, yeryüzünün en şerefli yarattığı olarak var edildiğini, her birinin Yüce Allah'ın muradını yeryüzünde gerçekleştirmeyle görevlendirilme anlamında onun halifesi olduğunu belirtmiş ve bütün bunların bir ırka ya da dine mensubiyetle sonradan kazanılmayıp insan olarak yaratılmışlık itibariyle kimliğinde zaten verili olarak mevcut bulunduğunu ortaya koymuştur. Bu gerçek, İslam geleneğinde “İsmet-i Âdemiyyet” kavramıyla ifade edile gelmiştir. Bunun yanında İslam tarihi boyunca Müslümanlarla gayri müslimlerin arasında yaşanan sürekli savaşlar ve İslam varlığına yönelik devamlılık arz eden düşmanca tutumlar bazı âlimleri, insanın saygınlık ve dokunulmazlığının imana ya da emana dayandığı (İsmet-i iman ve eman) fikrine götürmüştür. İnsanın dokunulmazlığının ve temel insan haklarının Âdemiyyete yani insan olmaya değil de imana yani mümin olmaya veya emana yani Müslümanların verdiği güvenceye istinaden İslam toplumunda yaşamaya dayandığı yönündeki bu sonraki yorumlar, tarihsel ve konjonktürelidir.

GEREKÇE: İslam bütün insanlığa gönderilen son ilahî dindir. Muhatabı belli bir topluluk, zaman dilimi veya coğrafya olmadığı için çağrısı evrenseldir yani bütün zamanlara ve istisnasız bütün insanlardır. “*Biz, seni ancak bütün insanlara müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Fakat insanların çoğu bilmezler.*” (Sebe' 34/28); “*(Ey Muhammed!) De ki: “Ey insanlar! Şüphesiz ben, yer ve göklerin hükümranlığı kendisine ait olan Allah'ın hepinize gönderdiği peygamberiyim.”* (A'râf 7/158); “*De ki: ‘Ey insanlar, size Rabbinizden gerçek (Kur'an) gelmiş bulunuyor.*”

Konu :“ İnanın Saygınlığı ve Dokunulmazlığı”

Mütalaa No : 2015/04

Artık kim doğru yola girerse, ancak kendisi için girer. Kim de saparsa ancak kendi aleyhine sapar. Ben sizden sorumlu değilim.” (Yunus 10/108); *“İşte bu Kur’an bana, onunla sizi ve eriştiği herkesi uyarayım diye vahyolundu.”* (En’âm 6/19) gibi ayet-i kerimeler yanında *“Benden önceki peygamberler sadece kendi toplumlarına gönderilmişken ben, bütün insanlığa gönderildim”* (Buhârî, *Salât*, 55; Müslim, *Mesâcid*, 523) gibi hadis-i şerifler bu hakikati ortaya koymaktadır.

İlahî hitabın kendisine yöneltildiği insan, yine bu hitabın beyanına göre en güzel biçimde yaratılmış (Tîn 95/4); kendisine yaratıcının ruhundan üflenmiş (Secde 32/9); bir kaynak insandan Hz. Âdem’den (a.s.) türemiş (Nisa 4/1; Zümer 39/6); yaratılan diğer birçok varlıktan üstün tutulmuş ve sırf insan olması hasebiyle saygın kılınmıştır: *“Andolsun, biz insanoğlunu şerefli kıldık. Onları karada ve denizde taşıdık. Kendilerini en güzel ve temiz şeylerden rızıklandırdık ve onları yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık.”* (İsrâ 17/70).

Yüce Allah’ın meleklerin bile kendisine saygı göstermesini emrettiği (Bakara 2/34; A’râf 7/11) bu varlık, İslamî anlayışa göre sırf insan olması sebebiyle aslî saygınlığa sahiptir. Bu aslî saygınlık, onu aynı zamanda dokunulmaz kılar. Bu sebeptendir ki *“bir insanı öldüren kişi sanki bütün insanlığı öldürmüş gibidir; ve bir hayat kurtaran kişi sanki bütün insanlığı kurtarmış gibi olur.”* (Mâide 5/32).

İnsanın doğuştan getirdiği bu saygınlık ve dokunulmazlık özelliği, onu hem hukukun muhatabı yapmış hem de temel haklara sahip kılmıştır. İlk dönem İslam âlimlerinden Serahsî (ö. 483/1090), insanın hak ve sorumluluk sahibi olduğunu açıklarken, Allah’ın, kendi emanetini taşıması için yarattığı insanı, hukukullahın gereklerini yerine getirebilsin diye akıl ve hukukî kişilik (zimmet) nimetleriyle donattığını ve yine üstlendiği emanetin gereğini tam olarak eda edebilmesi için ona doğumundan itibaren dokunulmazlık (ismet), özgürlük (hürriyet) ve mülkiyet sahibi olabilme (mâlikîyyet) haklarını bahşettiğini belirtir (*el-Usûl*, Beyrut 1993, II, 334). XIX. yüzyıl âlimlerinden İbn Âbidîn de (ö. 1252/1836) *“Kâfir bile olsa insan mükerremdir/saygındır; ölü kâfirin kemiğini kırmak da aynı gerekçeyle caiz değildir.”* (*Reddü’l-muhtâr*, Beyrut 1992, V, 58) derken bu aslî saygınlığa vurgu yapmaktadır.

Konu :“ İnsanın Saygınlığı ve Dokunulmazlığı”

Mütalaa No : 2015/04

İslam âlimlerine göre insanın yaşama, din ve vicdanî kanaat sahibi olma, evlenerek çoğalma, mülk sahibi olma, ırz ve şerefini teminat altına alma gibi temel haklara sahip olması işte sırf insan olmanın sonucu olan bu ismet ve keramete dayanmaktadır. Bu yaklaşım, İslam geleneğinde; “el-İsmetü bi'l-Âdemiyye” yani “Saygınlık ve dokunulmazlığın gerekçesi, insan olmaktır” ilkesiyle ifade edilmiştir (bk. Serahsî, *el-Mebsût*, Beyrut 1993, IV, 224; XXVI, 89; Kâsânî, *Bedâi*, Beyrut 1986; VII, 257; Merğînânî, *el-Hidâye*, İstanbul 1986, I, 216, 230; II, 155-156).

Hz. Peygamber'in bütün insanlara hitaben yaptığı son konuşmalarından birinde verdiği şu mesaj, fakihlerin bu yorumlarına temel teşkil etmiştir: “*Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir, zira hepiniz Âdem'in çocuklarıdır; Âdem ise topraktandır. Allah katında en değerli olanınız, ona en çok saygı göstereninizdir. Arabın Arap olmayana, Allah'a saygı ölçüsü dışında başka bir üstünlüğü yoktur.*” (Müslim, *Hac*, 147; Ebû Dâvûd, *Edeb*, 111).

Böyle bir felsefî arka plana sahip olan insanın temel hak ve hürriyetleri, fakihler tarafından *zarûrât* veya *zarûriyyât* terimleriyle de ifade edilmiştir. İlgili literatürde “vazgeçilmez, devredilemez ve indirgenemez insanî değerler” anlamına gelen bu terimle insanın yaşama hakkı, din ve vicdan özgürlüğü, aile kurup çoğalma hakkı, aklî melekelerini koruyup geliştirme hakkı ve mülkiyet hakları korunma altına alınmıştır. Din ya da ırk farkı dikkate alınmaksızın her bir insan için söz konusu olan bu temel haklar, aynı zamanda bütün ilahî din ve şeriatlerin de temel hedefi konumunda olduğundan Müslümanlar tarafından “makâsîdü'ş-şerîa” terimiyle bir çerçeveye oturulmuştur (Gazzâlî, *el-Mustasfâ*, Beyrut 1994, I, 633 vd.; Şâtîbî, *el-Muvâfakât*, Beyrut 1999, II, 12 vd.).

İslamın ana kaynaklarının genel yaklaşımı böyle olmakla birlikte, saygınlık ve dokunulmazlığın, bir başka ifadeyle temel insan haklarının, insan olmaya değil de Müslüman olmaya (el-ismetü bi'l-îman) veya Müslümanların verdiği güvenceye dayanarak İslam toplumunda yaşamaya ya da Müslümanlarla barış anlaşması yapmış olmaya (el-ismetü bi'l-emân) bağlı olduğunu söyleyen âlimler de buluna gelmiştir.

Konu :“ İnsanın Saygınlığı ve Dokunulmazlığı”

Mütalaa No : 2015/04

Başlangıçtan itibaren Müslümanlarla gayri müslimlerin devletlerarası ilişkilerinin sürekli savaşa dayanması, buna binaen uluslararası camianın kaçınılmaz olarak dâru'l-İslam ve dâru'l-harb şeklinde ikiye ayrılması; savaş hukuku hükümlerine göre dâru'l-harb vatandaşlarının, kendilerine eman verilmedikçe veya sulh anlaşması yapılmadıkça “harbî” sayılıp can ve mallarının mubah olacağı yargısı, söz konusu âlimleri böyle bir kanaate sevk etmiş görünmektedir.

Bu yaklaşımın, yukarıda işaret edilen tarihsel durumlar sebebiyle dönemsel ve konjonktürel olduğu anlaşılmaktadır. Zira, Kur'ân-ı Kerim'de dinsel ve dolayısıyla kültürel farklılığın bir başka ifadeyle çoğulculuğun, Yüce Yaratıcı'nın bizzat kendisinin muradı olduğu şu ayetlerde açıkça vurgulanmıştır:

“Sizden her biriniz için bir sistem ve bir hayat tarzı belirledik. Eğer Allah dileseydi, elbette sizi tek bir ümmet yapardı. Fakat verdiği şeylerde sizi imtihan etmek için ümmetlere ayırdı. Öyle ise hayırlı işlerde yarışın. Hepinizin dönüşü Allah'adır. O zaman anlaşmazlığa düşmüş olduğunuz şeyleri size bildirecektir.”(Mâide 5/48); *“Eğer Rabbin dileseydi, yeryüzündeki insanların hepsi toplu halde mutlaka iman ederlerdi. Böyle iken, sen mi mü'min olsunlar diye, insanları zorlayacaksın?”* (Yûnus 10/99).

Dinsel ve kültürel farklılıkların bir yaratılış gerçeği olduğu böylece belirtilip ardından İslam'ın dışındaki diğer dinlere ve mensuplarına hayat hakkı tanınmaması, açık bir tutarsızlık olurdu. Bu sebeptendir ki, gerek Kur'ân-ı Kerim gerek onu duyuran İslam Peygamberi, başta yaşama, mülkiyet hakkı ile din ve düşünce hürriyeti olmak üzere temel hakları teminat altına alacak hükümler getirmiştir (Bakara 2/26; Nisâ 4/32; Mâide 5/32; İsrâ 17/33; Kehf 18/29; Ğâşiyeye 88/21-22; Buhârî, *Cizye*, 5; Ebû Dâvûd, *Cihad*, 153; Tirmizî, *Diyât*, 11).

Kur'ân-ı Kerim'in birçok âyeti yanında özellikle *“...Artık onlar sizi bırakıp çekilir de sizinle savaşmazlar ve barış teklif ederlerse, Allah onlara saldırmanıza izin vermez”* (Nisâ 4/90); *“Eğer onlar barışa yönelirlerse sen de barıştan yana ol ve Allah'a güven!..”* (Enfâl 8/61); *“Allah, inancınızdan dolayı sizinle savaşmayan ve sizi yurtlarınızdan çıkarmayan kimselere nezaketle ve adaletle davranmanızı yasaklamaz...”*

Konu :“ İnsanın Saygınlığı ve Dokunulmazlığı”

Mütalaa No : 2015/04

Allah yalnızca, din hakkında sizinle savaşan, sizi yurtlarınızdan çıkararak ve çıkarılmanız için yardım eden kimselere dostlukla yaklaşmanızı yasaklar; kim onlarla dost olursa, gerçek zâlimler işte onlardır.” (Mümtehine 60/8-9) meâlindeki âyetleri, toplumlararası ilişkilerdeki ilkesel tavrın sulh yönünde olduğunu göstermektedir.

Böyle olduğu içindir ki, İslâm sırf konjonktürel gerekler ve dünyevî yararlarla hasmâne ilişkileri tırmandırmayı doğru bulmamış; İslâm ülkesi ve Müslüman varlığını korumak gibi meşru gerekçeleri bulunmayan savaşları kınamıştır (Bakara 2/205; Enfâl 8/47; Nahl 16/92; Buhârî, Cihâd, 15; Müslim, İmâre, 149). İnsanın yaratılış itibarıyla mâsum ve dolayısıyla canına kastedilmesinin haram olduğu hükmünü ilke olarak benimseyen fakihler (Mevsîlî, *el-İhtiyâr*, İstanbul ts., V,28; İbnü'l- Kayyım, *Ahkâmu Ehli'z-Zimme*, Beyrut 1983, I,11); canlıları öldürmeyi, yerleşim yerlerini yok etmeyi ve çevreyi tahrip etmeyi beraberinde getireceği için savaşın özü itibarıyla güzel/hasen bir olgu olmadığını belirtmişlerdir (İbn Abdisselâm, *Kavâidü'l-Ahkâm*, Kahire ts., s. 44; Kâsânî, *Bedâi*, VII, 100). Onun içindir ki barış içinde özgürce yaşamak mümkün olduğu sürece savaş asla gündeme gelmez (bk. Yaman, “Savaş”, *DİA*, XXXVI, 189-194).

Şu halde İslam'ın ana kaynaklarına göre insan, başka bir mensubiyete gerek olmaksızın sırf insan olması/âdemiyyet cihetiyle saygındır, onurludur, korunmuştur ve temel haklarla donanmıştır. Bu sebeptendir ki, herhangi bir insanın can, mal, ırz, akıl ve vicdan bütünlüğüne kasdeden davranışlar suç kabul edilmiş ve fâilleri için değişik düzeylerde cezalar öngörülmüştür. Fıkıh literatüründe sıklıkla geçen ve hepsi “insan hakları” anlamına gelen “Hukûku'l-âdemiyyîn”, “Hukûku'l-ibâd” ve “Hukûku'n-nâs” kavramları bu gerçeği somut olarak ortaya koymaktadır (bk. Şâfîî, *el-Üm*, Kahire 2001, VII, 534-535; Mâverdî, *el-Ahkâmu's-Sultâniyye*, Kuveyt 1989, s. 43; İbn Nüceym, *el-Eşbâh ve'n-Nazâir*, Dımaşk 1983, s. 388). Gayri müslimler de ödedikleri vergiler sebebiyle değil, insan olmaları sebebiyle dokunulmazdır (mahkûnü'd-dem) (Serahsî, *el-Mebsût*, İstanbul 1983, X, 81-82).

Konu :“ İnsanın Saygınlığı ve Dokunulmazlığı”

Mütalaa No : 2015/04

Savaş hukukunun kendine özgü kuralları tabiatıyla istisnadır. Fakat böyle olmakla birlikte İslam, savaşta bile insan onurunun korunması ve haklarının garanti altına alınması için tedbirler koymuştur. Mesela bu meyanda düşman tarafında olmakla beraber fiilen savaşmayan kadın, çocuk, yaşlı, engelli, kendi işinde meşgul olan kişilerle mabedlerinde kalan din adamlarına dokunulmamış, düşmanın kutsal varlıklarına ilişilmemiş, gereksiz tahribat yasaklanmış, işkence ve yağmalama suç sayılmış, düşman cesetlerine saygı gösterilmesi emredilmiştir (bk. Buhârî, *Cihâd*, 102, 149; Müslim, *Cihâd*, 2, 3, 12; Ebû Dâvûd, *Hudûd*, 14; Tirmizî, *Siyer*, 40; Müsned, I, 231, 236; Serahsî, *Şerhu's-Siyeri'l-Kebîr*, Kahire 1971, I, 52-55; 78-79; Şevkânî, *Neylü'l-Evtâr*, Beyrut 1983, VIII,71 vd.).

Dr. Hüseyin KAYAPINAR

Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı

Zeki SAYAR

Din İşl. Y. Krl. Başkanvekili

Dr. Muhlis AKAR

Üye

Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ

Üye

Doç. Dr. Halil ALTUNTAŞ

Üye

Prof. Dr. M. Şevki AYDIN

Üye

Dr. Mehmet CANBULAT

Üye

(İzinli)

Prof. Dr. Bünyamin ERUL

Üye

Prof. Dr. İbrahim H.KARSLI

Üye

Mehmet KESKİN

Üye

Dr. Seyid Ali TOPAL

Üye

Prof. Dr. İsmail Hakkı ÜNAL

Üye

Prof. Dr. Yavuz ÜNAL

Üye

Prof. Dr. İlyas ÜZÜM
Üye

Prof. Dr. Ahmet YAMAN
Üye

G Ö R Ü L D Ü
.../.../2015

B A Ş K A N

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 69942030-101/

10/07/2014

Konu : “Şarta Bağlı Boşama (Muallak Talâk)”
Mütalaa No : 2014/21

DİN İŞLERİ YÜKSEK KURULU MÜTALAASI

Din İşleri Yüksek Kurulu, 10/07/2014 tarihinde Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı Dr. Hüseyin KAYAPINAR’ın başkanlığında toplandı.

“Şarta Bağlı Boşama (Muallak Talak)” konusu görüşüldü.:

MÜTALAA: “Bu kurumdan ayrılırsam eşim boş olsun”, “Şunu yapmazsam eşim boş olsun” yahut “Şunu yaparsan boş ol” gibi boşama fiilinin şarta bağlandığı ifadelerin hangi sonuçları doğuracağı kullanan kişinin maksadına bağlı olduğundan hareketle bu gibi sözlerin; a) Eşi ile arasındaki nikâh bağını sona erdirmek kastı ile söylenirse birer boşama ifadesi olarak, b) Söze kuvvet kazandırmak, bir işi teşvik ya da bir işe engel olmak amacı ile söylenmiş ise yemin olarak değerlendirilmesi gerektiği; “Falanca şu işi yaparsa boşsun” gibi karı-kocanın dışında üçüncü kişilerin fiiline bağlanan boşamaların, yemin anlamı taşımadığı için geçerli olduğu; şartlı boşama ifadelerinin ikrah altında söylenmesinin ise hiçbir sonuç doğurmayacağı; ileride yapacağı evlenme akdinin o anda boşama ile sonuçlanması şartına bağlı olarak yapılan boşamaların da herhangi bir hüküm ifade etmeyeceği mütalaa olundu.

GEREKÇE: Şarta bağlı (muallak) talâkın geçerliliği ilk dönemlerden itibaren tartışıla gelmiştir. Farklı düşünen fakihler bulunsa da âlimlerin çoğunluğuna göre eşini bir şarta bağlı olarak boşayan kişinin niyeti ne olursa olsun koşulan şart gerçekleştiğinde boşama da gerçekleşir (Mergmânî, *el-Hidâye*, Beyrut, 1410/1990, III, 227-228; İbn Kudâme, *el-Muğnî*, Beyrut 1994, X, 452.; Şirbînî, *Muğnî’l-muhtâc*, Dâru’l-Marife, Beyrut, 1418/1997, III, 411 vd.). Bu görüş, konuyla ilgili doğrudan ve açık bir delile değil, koşulan şartlara uymayı, verilen sözlere bağlı kalmayı emreden genel anlamlı âyet ve hadislere (Bakara 2/177; Mâide 5/1; Buhârî, İcare,14; Tirmizî, Ahkâm, 17) bazı sahabî görüşlerine (bk. İbnü’l-Kayyım, *İ’lâmu’l-muvakkûn*, Demmâm 1423, II, 249, III,84) ve kişilerin kendi yetkilerini serbest iradeleri ile şarta bağlayabilecekleri yönündeki hukuk kuralına (Haddâd, *el-Cevheratu’n-Neyyira*, Mektebetu Hakkaniyye, Pakistan, ts., II, 111) dayandırılmıştır.

Buna karşılık kendisinden yapılan bir nakle göre İmam Şâfî, Süfyân es-Sevrî, Kaffâl, Hanefilerden Tahâvî gibi bazı fakihler ve Zâhirîler, Kur’ân ve Sünnet’in belirlediği boşama süreç ve şekillerine uymadığı gerekçesi ile şarta bağlı talâkın ve talâka yapılan yeminin geçersiz olup hiçbir sonuç doğurmayacağını kabul etmişlerdir (Cessâs, *Muhtasarü İhtilâfi’l-ulemâ*, Beyrut 1417, II, 438; İbn Hazm, *el-Muhallâ*, Beyrut 1988, X, 211-216; Ebû Zehra, *el-Ahvâlü’s-şahsiyye*, Kahire ty., s. 302; Abdulkerim Zeydân, *el-Mufasssal fi ahkâmi’l-mer’e*, *Muessesetü’r-risâle*, Beyrut, 1993, VII, 471-473).

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 69942030-101/

10/07/2014

Konu : “Şarta Bağlı Boşama (Muallak Talâk)”
Mütalaa No : 2014/21

Ancak, “*Kelâmın i’ mâli ihmâlinden evladır*” (Bir sözün dikkate alınması, alınmamasına göre daha yerindedir) (Mecelle, md. 60) ilkesi ve hukuka uygun olmayan tasarrufların da hüküm doğurduğu gerçeği karşısında bu görüşün zemininin sağlam olmadığı söylenebilir.

Konuyla ilgili serdedilen üçüncü görüş, kendisinde yemin anlamı ve kastı bulunan muallak talâkın yemin; boşama anlamı ve kastı bulunan muallak talâkın ise talâk olarak değerlendirilmesidir. Buna göre, söz konusu ifadeler eğer kişinin kendisini veya muhatabını teşvik, engellemek veya korkutmak için sarf edilmişse yemin hükümleri geçerli olur. Dolayısıyla şart koşulan olay gerçekleşirse talâk meydana gelmez fakat kişi yemin keffâreti öder. Buna karşılık şartlı ifadeler boşama amacıyla sarf edilmişse, öne sürülen şart tahakkuk ettiğinde talâk da gerçekleşir. Kaynaklarda Hz. Âişe, Hafsa, Ümmü Seleme, İbn Abbas, İbn Ömer (r.a.) başta olmak üzere bazı sahabîler ile Kadı Şurayh, İkrime, Atâ ve Tâvûs gibi tâbiîn âlimlerine atfedilen bu üçüncü görüş, daha sonraları İbn Teymiyye ve İbnü’l-Kayyim tarafından benimsenmiştir (İbn Teymiyye, *Mecmûu Fetâvâ*, Medine, ,1995, XXXIII49 -50; İbnü’l-Kayyim, *I’lâmu’l-Muvakîn*, Dâru İbn’l-Cezvî, Suudi Arabistan, H. 1423, IV, 433- 452.)

Gerek Kur’ân-ı Kerim gerek Sünnet-i Nebeviyye talâkın belli bir nizama ve ona yönelik bir azme ve niyete bağlı olduğunu bildirmiş; dinî-hukukî amel ve tasarrufların, kişinin niyetine göre sonuç doğuracağını haber vermiştir (Bakara 2/227; 229; 231; 265; Âl-i İmrân 3/152; Nisâ 4/ 114; Talâk 65/1-2; Buhârî, Talâk 1; Bed’ü’l-vahy 1; Ebû Dâvûd, Talâk 10-11). Âlimlerce fikhın özeti sayılan beş temel esastan biri olan “*Bir işten maksat ne ise hüküm ona göredir*” (Mecelle, md. 2) kuralı da aynı hususu teyit etmektedir.

Bu yaklaşıma göre, muallak talâkın hükmünü belirlemede, boşamayı kendisinin veya eşinin fiiline bağlayan kişinin bunu yaparken sahip olduğu niyet ve asıl amacın belirleyici olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla niyeti boşamak olan kişinin koştuğu şart gerçekleşince talâk da meydana gelmiş sayılacaktır. Fakat niyeti ve asıl amacı kendisini veya eşini bir iş yapmaktan engellemek ya da bir işi yapmaya teşvik etmek ise bu şart, yemin hükmünde değerlendirilecek, dolayısıyla kendisi veya eşi, ileri sürülen şartın aksini yapmış ise boşama söz konusu olmayacak ama yemin keffareti ödenecektir. Karı-kocanın dışında üçüncü kişilerin bir işi yapıp yapmamasına bağlanan boşamalar ise yemin anlamı içermediği için geçerlidir ve söz konusu şartın gerçekleşmesi ile boşama da vâki olur.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 69942030-101/

10/07/2014

Konu : “Şarta Bağlı Boşama (Muallak Talâk)”

Mütalaa No : 2014/21

Günümüzde genel olarak Müslümanlar arasında hem resmî mevzuatta hem de âlimlerin fetvalarında şarta bağlı talâkın geçerli olmayacağı yaklaşımı benimsenmiştir. Nitekim İslam hukukuna dayanarak hazırlanmış bulunan Mısır (1929 tarih ve 25 sayılı kanun), Ürdün (2010 tarih ve 87 sayılı kanun), Kuveyt (2007 tarih ve 105 sayılı kanun), Fas (2010 tarih ve 93 sayılı kanun), Irak (36 numaralı kanun), Suriye (173 numaralı kanun) ve Suudi Arabistan (85 numaralı kanun) mevzuatında şartlı (muallak) boşamaların yemin kapsamında değerlendirileceği hükmü açıkça yer almıştır. Aynı şekilde birçok çağdaş âlim de şarta bağlı boşamaları yemin kapsamında değerlendirmişlerdir (bk. Ebû Zehra, *el-Ahvâlî ş-şahsiyye*, s. 302; Şeltût, *el-Fetâvâ*, Beyrut 1991, s. 304-306; Zerkâ, *Fetâvâ*, Dimaşk 2004, s. 309-310; Zeydân, *el-Mufasssal fî Ahkâmi'l-Mer'e*, VII, 471-473; Hallâf, *Ahkâmü'l-ahvâlî ş-şahsiyye*, Kuveyt 1990, s. 137-138; Şerebâsî, *Yes'elûnek*, Beyrut, ts., I, 266-269, 271-272; II, 236-237; Karadâvî, *Fetâvâ Muâsıra*, Kuveyt 1996, I, 554-555; <http://www.hayrettinkaraman.net/sc/00087.htm>, Erişim:11.04.2014).

Şartlı boşama ifadelerinin ikrah (baskı ve zorlama) altında söylenmesi halinde, her ne kadar Hanefiler aksi kanaatte olsa da (Merğînânî, *el-Hidâye (Leknevi Şerhi ile birlikte)*, Karaçi-Pakistan, 1417, VI, 426) bunun, hem yemin hem de talâk bağlamında hiçbir sonuç doğurmayacağı açıktır (Sahnûn, *el-Müdevvenetü'l-kübrâ*, Beyrut, 1994, II, 83; İbn Kudâme, *el-Muğnî*, Beyrut 1994, , X, 350-351; İbn Hazm, *el-Muhallâ*, Beyrut 1988, X, 202; Şirbînî, *Muğnî'l-muhtâc*, Dâru'l-Marife, Beyrut, 1418/1997, III, 381; Osmanlı Hukuk-ı Âile Kararnâmesi md. 105). Nitekim Hz. Peygamber (s.a.) “*Kuşkusuz Allah, ümmetinden yanılma, unutmaya ve yapmaya zorlandıkları şeyin hükmünü kaldırmıştır*” (bk. Buhârî, Talâk, 11; İbn Mâce, Talâk, 16., bk. Müslim, İmân, 201; Ebu Dâvûd, Talâk, 16; Tirmizî, Talâk, 8) buyurmuştur.

“Şu işi yaparsam/yapmazsam evleneceğim hanım boş olsun” gibi ifadelerle, ileride yapılacak evlenme akdinin o sırada boşama ile sonuçlanması şartına bağlı olarak yapılan boşamalara gelince; her ne kadar bu akitler Hanefilerce geçerli görülüşse de (Merğînânî, *el-Hidâye (Leknevi Şerhi ile birlikte)*, Karaçi-Pakistan, 1417,III, 227) âlimlerin büyük çoğunluğu tarafından hükümsüz sayılmıştır (İbn Rüşd, *Bidâyetü'l-müctehid*, Dâru'l-Ma'rife, Beyrut 1982, III, 1443-1444; Zürkânî, *Şerhu'z-Zürkânî alâ Muvatta Mâlik*, Kahire 2003, III, 325; İbn Kudâme, *el-Muğnî*, XI, Darü Alemlî'l-Kütüb, Riyad, ts. , II, 488-489). Zira nikâh akdinin rükünleri/temel unsurları olduğu gibi boşamanın da rükünleri vardır. Bunlardan biri de boşanan kadının, boşayanın nikâhında olmasıdır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Diyanet İşleri Başkanlığı

Sayı : 69942030-101/

10/07/2014

Konu : “Şarta Bağlı Boşama (Muallak Talâk)”

Mütalaa No : 2014/21

Dolayısıyla bir kimse bir kadına hitaben “seni boşadım” derken kadının o esnada kendisi ile nikâhlı olması gerekir. Konuyla ilgili hadis-i şeriflerde Hz. Peygamber (s.a.) “*Nikâhtan önce boşama yoktur*” (Ebû Dâvûd, Talâk, 7; İbn Mâce, Talâk, 17; Müsned, II, 207)ve “*İnsanoğlu sahip olmadığı bir şeyi adar, azad eder ve boşarsa bunlar hükümsüzdür.*” (bk. Ebû Dâvûd, Talâk, 7; İbn Mâce, Talâk, 17; Müsned, II, 207; Şevkânî, *Neylü'l-evtâr*, Kahire ts., VIII, 197) diyerek bu tasarrufun sonuç doğurmayacağını açıkça beyan buyurmuştur. Dolayısıyla bir kişinin henüz evlenmediği bir kadın üzerinde boşama tasarrufu söz konusu olamadığı gibi bu yönde bir şart veya yeminin de herhangi bir geçerliliği yoktur.

Dr. Hüseyin KAYAPINAR

Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı

Zeki SAYAR
Din İşl. Y. Krl. Başkanvekili

Dr. Muhlis AKAR
Üye

Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ
Üye

Doç. Dr. Halil ALTUNTAŞ
Üye

(İzinli)

Prof. Dr. M. Şevki AYDIN
Üye

Dr. Mehmet CANBULAT
Üye

Prof. Dr. Bünyamin ERUL
Üye

Prof. Dr. İbrahim H.KARSLI
Üye

Mehmet KESKİN
Üye

Dr. Seyid Ali TOPAL
Üye

Prof. Dr. İsmail Hakkı ÜNAL
Üye

Prof. Dr. Yavuz ÜNAL
Üye

(Görevli)

Prof. Dr. İlyas ÜZÜM

Üye

Prof. Dr. Ahmet YAMAN

Üye

G Ö R Ü L D Ü

..../..../2014

B A Ş K A N